

Sytuacja społeczno-gospodarcza kraju w maju 2019 r.

Socio-economic situation of the country in May 2019

Sytuacja społeczno-gospodarcza kraju w maju 2019 r.

Socio-economic situation of the country in May 2019

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Główny Urząd Statystyczny, Departament Opracowań Statystycznych
Statistics Poland, Statistical Products Department

pod kierunkiem

supervised by

Magdaleny Ambroch

Zespół autorski

Editorial team

Dominika Borek, Justyna Gustyn, Anna Kozera, Joanna Kozłowska, Marcin Marikin, Ewa Morytz-Balska,
Marcin Safader, Anna Zielkowska, Maciej Żelechowski

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Anna Korczak-Żydaczewska, Elżbieta Lisiak, Eustachiusz Markowski, Urszula Wilczyńska, Marek Wilczyński

Autorzy ikon użytych na okładce

Icons used on the cover

Freepik, Kirensshastry i Pixel Perfect z Flaticon

Designed by Freepik, Kirensshastry i Pixel Perfect from Flaticon

ISSN 2657–3776

Publikacja dostępna na stronie

Publication available on website

stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła.

When publishing Statistics Poland data – please indicate the source.

Zakład Wydawnictw
Statystycznych

00-925 WARSZAWA, AL. NIEPODLEGŁOŚCI 208.

Informacje w sprawach sprzedaży publikacji — tel. (22) 608 32 10, 608 38 10
Zam. 248/ 2019/ nakł. 250

Spis treści

Contents

Synteza	5
<i>Executive summary.....</i>	<i>7</i>
Rynek pracy	9
<i>Labour market</i>	
Wynagrodzenia i świadczenia społeczne	18
<i>Wages and salaries; social benefits</i>	
Ceny	22
<i>Prices</i>	
Rolnictwo	30
<i>Agriculture</i>	
Przemysł	35
<i>Industry</i>	
Budownictwo	41
<i>Construction</i>	
Budownictwo mieszkaniowe	44
<i>Housing construction</i>	
Rynek wewnętrzny	47
<i>Domestic market</i>	
Bilans płatniczy	50
<i>Balance of payments</i>	
Handel zagraniczny	53
<i>Foreign trade</i>	
Wyniki finansowe banków w I kwartale 2019 r.	61
<i>Financial results of banks in the 1st quarter of 2019</i>	
Wyniki finansowe ubezpieczycieli w I kwartale 2019 r.	64
<i>Financial results of insurance companies in the 1st quarter of 2019</i>	
Produkt krajowy brutto	67
<i>Gross domestic product</i>	
Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno–gospodarczej kraju	70
<i>Selected indicators regarding the socio–economic situation of the country</i>	
Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne	74
<i>Main macroeconomic indicators</i>	

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol <i>Symbol</i>	Opis <i>Description</i>	Symbol <i>Symbol</i>	Opis <i>Description</i>
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło <i>magnitude zero</i>	Znak x	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe <i>not applicable</i>
Zero (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 <i>magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit</i>	„W tym” ”Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy <i>indicates that not all elements of the sum are given</i>
Zero (0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 <i>magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit</i>	Comma (,)	used in figures represents the decimal point
Kropka (.)	oznacza zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych <i>data not available or not reliable</i>		

Skróty

Abbreviations

Skrót <i>Abbreviation</i>	Znaczenie <i>Meaning</i>	Skrót <i>Abbreviation</i>	Znaczenie <i>Meaning</i>
tys. <i>thous.</i>	tysiąc <i>thousand</i>	kg	kilogram <i>kilogramme</i>
mln	milion <i>million</i>	szt. <i>pc.</i>	sztuka <i>piece</i>
mlrd	miliard <i>billion</i>	l	litr <i>litre</i>
p.proc. <i>pp</i>	punkt procentowy <i>percentage point</i>	hl	hektolitr <i>hectolitre</i>
zł <i>zl</i>	złoty <i>zloty</i>	t	tona <i>tonne</i>
USD	dolar USA <i>US dollar</i>	dt	decytona <i>decitonne</i>
EUR	euro <i>euro</i>		
CHF	frank szwajcarski <i>Swiss franc</i>		
UE <i>EU</i>	Unia Europejska <i>European Union</i>		

Synteza

Rynek pracy w maju 2019 r.

przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	+2,7% r/r
stopa bezrobocia rejestrowa- nego (stan w końcu okresu)	5,4%

Wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w skali roku był nieco wolniejszy niż w poprzednich miesiącach. Obserwowano dalszy spadek bezrobocia rejestrowanego.

Według wyników badania popytu na pracę w I kwartale br. utworzono więcej miejsc pracy niż przed rokiem; jednocześnie wzrosła liczba miejsc zlikwidowanych.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w maju 2019 r.

nominalne	+7,7% r/r
realne	+5,3% r/r

Przeciętne miesięczne nominalne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosły w skali roku w większym stopniu niż przed miesiącem. Wyższy niż w kwietniu br. był również wzrost ich siły nabywczej, pomimo przyspieszenia dynamiki cen konsumpcyjnych.

Przeciętne miesięczne emerytury i renty brutto w maju 2019 r.

z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	
nominalne	+5,7% r/r
realne	+2,9% r/r
rolników indywidualnych	
nominalne	+6,1% r/r
realne	+3,3% r/r

Tempo wzrostu w skali roku nominalnych i realnych emerytur i rent z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych umocniło się, a świadczeń rolników indywidualnych – było zbliżone do notowanego przed miesiącem.

Ceny w maju 2019 r.

ceny konsumpcyjne	+2,4% r/r
ceny produkcji w przemyśle	+1,4% r/r
ceny produkcji w budownictwie	+3,7% r/r

Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych uległa dalszemu przyspieszeniu. Bardziej niż w poprzednich miesiącach wzrosły ceny żywności i napojów bezalkoholowych; nieco wyższy był również wzrost cen towarów i usług związanych z mieszkaniem. Osłabło natomiast tempo wzrostu cen w zakresie transportu.

Dynamika cen producentów w przemyśle zwolniła; tempo wzrostu cen produkcji budowlano-montażowej było zbliżone do notowanego w poprzednich miesiącach.

Produkcja sprzedana przemysłu w maju 2019 r.

niewyrównana sezonowo	+7,7% r/r
wyrównana sezonowo	+5,1% r/r

Produkcja sprzedana w przemyśle wzrosła w skali roku w mniejszym stopniu niż w poprzednim miesiącu. Wzrost notowano we wszystkich sekcjach przemysłu. Sprzedaż wzrosła także we wszystkich głównych grupowaniach przemysłowych, najbardziej w produkcji dóbr inwestycyjnych.

Produkcja budowlano-montażowa w maju 2019 r.

niewyrównana sezonowo	+9,6% r/r
wyrównana sezonowo	+8,2% r/r

Tempo wzrostu produkcji budowlano-montażowej w skali roku było wolniejsze niż w kwietniu br. Produkcja wzrosła we wszystkich działach budownictwa, w największym stopniu w robotach budowlanych specjalistycznych. Sprzedaż robót remontowych zwiększyła się w podobnym stopniu, jak robót inwestycyjnych.

Sprzedaż detaliczna w maju 2019 r.

niewyrównana sezonowo	+5,6% r/r
-----------------------	-----------

Sprzedaż detaliczna zwiększyła się w skali roku w tempie wolniejszym od notowanego w kwietniu br., ale szybszym niż w I kwartale br. Wzrost notowano we wszystkich grupach o znaczącym udziale w sprzedaży.

Rolnictwo w maju 2019 r.

Na rynku rolnym przeciętne ceny skupu większości podstawowych produktów roślinnych i zwierzęcych były wyższe niż przed rokiem. Poniżej poziomu sprzed roku kształtowały się jedynie ceny skupu żywca wołowego. Nieznacznie poprawiła się opłacalność tuczu trzody chlewnej, nadal jednak była niska.

Handel zagraniczny w okresie styczeń–kwiecień 2019 r.

eksport	+7,4% r/r
import	+5,6% r/r

Tempo wzrostu eksportu było wyższe niż przed rokiem, a importu – nieco niższe. Wymiana zamknęła się mniejszym niż przed rokiem ujemnym saldem. Wzrosły obroty z większością grup krajów, z wyjątkiem importu z krajów Europy Środkowo-Wschodniej. Wskaźnik terms of trade ogółem w I kwartale br., podobnie jak rok wcześniej, kształtował się korzystnie.

Koniunktura gospodarcza w czerwcu 2019 r.

Przedsiębiorcy prowadzący działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego i budownictwa oceniają koniunkturę gospodarczą korzystnie, podobnie jak w maju br. Optymistyczne nastroje utrzymują się również wśród jednostek handlu detalicznego.

Koniunktura konsumencka w czerwcu 2019 r.

Wskaźniki ufności konsumenckiej określające bieżące i oczekiwane tendencje konsumpcji indywidualnej są korzystne i lepsze niż w maju br. Najbardziej poprawiły się oceny bieżącej sytuacji finansowej gospodarstwa domowego, a także przewidywania dotyczące poziomu bezrobocia oraz możliwości przyszłego oszczędzania pieniędzy.

Executive summary

Labour market in May 2019

average paid employment in enterprise sector	+2.7% y/y
registered unemployment rate (as of the end of period)	5.4%

The annual growth of average paid employment in enterprise sector was slightly slower than in the previous months. Registered unemployment further decreased.

According to the results of the labour demand survey in the first quarter of 2019, more jobs were created than a year before; simultaneously the number of jobs liquidated increased.

Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector in May 2019

nominal	+7.7% y/y
real	+5.3% y/y

Average monthly nominal gross wages and salaries in enterprise sector grew in annual terms to a greater extent than a month before. Higher than in the previous month was also the growth of its purchasing power, despite the accelerated dynamics of consumer prices.

Average monthly gross retirement and other pensions in May 2019

from non-agricultural social security system	
nominal	+5.7% y/y
real	+2.9% y/y
of farmers	
nominal	+6.1% y/y
real	+3.3% y/y

The annual growth rate of average monthly gross nominal and real retirement and other pension benefits from non-agricultural social security system strengthened, and of farmers – was close to the one observed a month before.

Prices in May 2019

prices of consumer goods and services	+2.4% y/y
producer prices in industry	+1.4% y/y
producer prices in construction	+3.7% y/y

The dynamics of prices of consumer goods and services further accelerated. Prices of food and non-alcoholic beverages grew more than in previous months; the increase in prices of goods and services associated with dwelling was also slightly higher. However, the growth rate of prices in transport weakened.

The dynamics of producer prices in industry slowed down; the growth rate of prices in construction and assembly production was similar to the one recorded in previous months.

Sold production of industry in May 2019

seasonally unadjusted	+7.7% y/y
seasonally adjusted	+5.1% y/y

Sold production of industry increased in annual terms to a lesser extent than in the previous month. Growth was recorded in all sections of industry. Sales also increased in all main industrial groupings, to the greatest extent – in production of capital goods.

Construction and assembly production in May 2019

seasonally unadjusted	+9.6% y/y
seasonally adjusted	+8.2% y/y

The annual growth rate in construction and assembly production was slower than in April 2019. Production increased in all divisions of construction, the most – in specialised construction activities. Sales of restoration works increased to a similar extent as of investment works.

Retail sales in May 2019

seasonally unadjusted	+5.6% y/y
-----------------------	-----------

Retail sales increased in annual terms at a slower pace than in the previous month, but faster than in the first quarter of 2019. Growth was recorded in all groups with a significant share in sales.

Agriculture in May 2019

On the agricultural market the average procurement prices of most basic products of animal and plant origin were higher than a year before. Only the prices of cattle for slaughter were below the level recorded in May 2018. The profitability of pigs breeding slightly improved but it was still low.

Foreign trade in January-April 2019

exports	+7.4% y/y
imports	+5.6% y/y

The growth rate of exports was higher than in the previous year, and of imports – slightly lower. The total turnover closed with a negative balance smaller than a year before. Turnover increased with most groups of countries, except for imports from Central and Eastern Europe. The total terms of trade index in the first quarter of 2019, similarly to the previous year, was positive.

Business tendency in June 2019

Entrepreneurs conducting activity in manufacturing and construction assess business climate favourably, similarly as in May 2019. Optimistic sentiments maintained also in retail trade entities.

Consumer tendency in June 2019

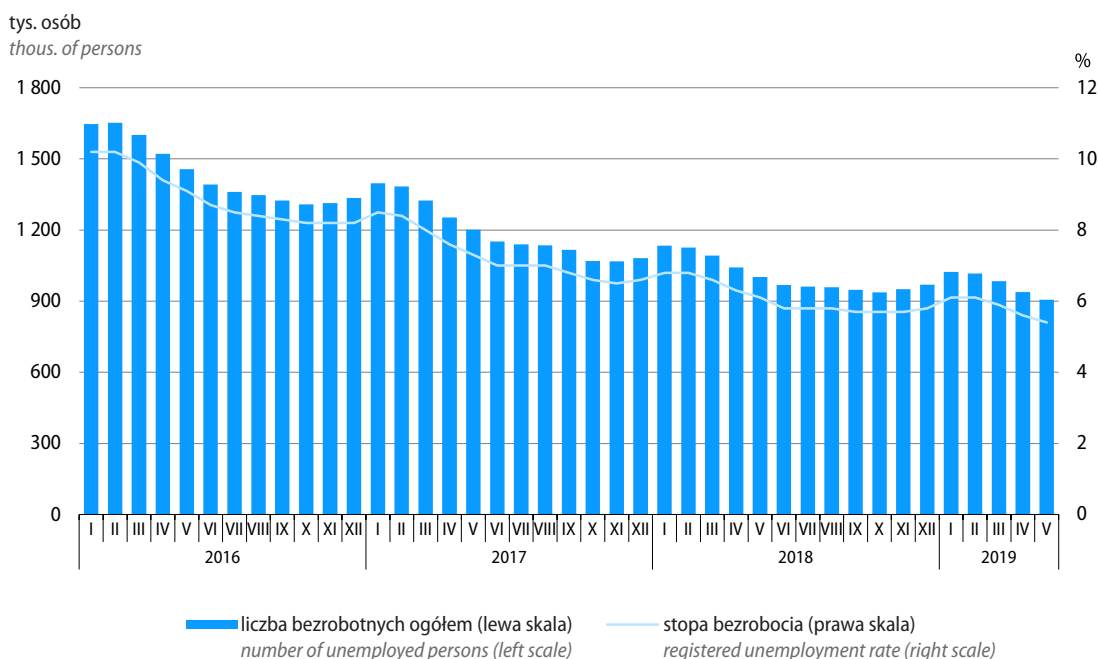
Consumer confidence indicators, defining current and expected tendencies of individual consumption, are favourable and better than in May 2019. Current assessments of household's financial situation, as well as predictions concerning unemployment trends and possibility of saving money, improved the most.

Rynek pracy Labour market

W maju br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wzrosło w skali roku w mniejszym stopniu niż w poprzednich miesiącach. Zarówno liczba bezrobotnych zarejestrowanych, jak i stopa bezrobocia rejestrowanego były niższe od notowanych przed miesiącem oraz przed rokiem.

Według wyników badania popytu na pracę w I kwartale br. utworzono więcej miejsc pracy niż w analogicznym okresie ub. roku; jednocześnie wzrosła liczba zlikwidowanych miejsc pracy.

Wykres 1. Bezrobocie rejestrowane
Chart 1. Registered unemployment

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw¹ w maju br. ukształtowało się na poziomie 6380,2 tys. osób i było o 2,7% większe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 3,7% w maju ub. roku). Najbardziej zwiększyło się zatrudnienie w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 7,5%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 6,4%), informacji i komunikacji (o 6,2%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 5,3%), budownictwie (o 4,5%) oraz dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 3,7%). Wzrost zatrudnienia (w granicach 2,7%–0,3%) notowano również w handlu; naprawie pojazdów samochodowych, wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, przetwórstwie przemysłowym, górnictwie i wydobywaniu oraz obsłudze rynku nieruchomości. Spadek zatrudnienia (o 2,0%) obserwowano w administrowaniu i działalności wspierającej.

¹ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Tablica 1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw
Table 1. Average paid employment in enterprise sector

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2019		2018		2019	
	V		I-V			
	w tys. <i>in thous.</i>	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>			w tys. <i>in thous.</i>	
Sektor przedsiębiorstw <i>Enterprise sector</i>	6380	102,7	103,7	103,7	102,9	6381
w tym: <i>of which:</i>						
Przemysł <i>Industry</i>	2769	102,0	102,6	102,7	102,2	2769
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	130	100,7	100,3	99,5	100,8	131
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	2391	102,0	103,0	103,1	102,2	2391
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	117	102,1	98,9	99,5	101,2	117
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	130	103,7	101,8	101,8	103,8	129
Budownictwo <i>Construction</i>	420	104,5	105,0	105,0	105,1	420
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	1310	102,7	103,1	103,3	102,7	1309
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	611	105,3	106,4	106,6	105,2	610
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	129	106,4	104,9	104,7	106,8	128
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	241	106,2	104,4	103,9	106,4	240
Obsługa rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>	96	100,3	98,9	99,2	99,9	96
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a <i>Professional, scientific and technical activities^a</i>	236	107,5	108,7	108,2	108,0	235
Administrowanie i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>	413	98,0	103,9	104,4	98,8	418

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.
a Does not include divisions: Research and experimental development and Veterinary activities.

Spośród działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu, w maju br. wyższy niż przeciętnie wzrost zatrudnienia w skali roku obserwowano m.in. w przedsiębiorstwach zajmujących się magazynowaniem i działalnością usługową wspomagającą transport (7,4%), handlem hurtowym i detalicznym pojazdami samochodowymi oraz ich naprawą (6,5%), transportem lądowym i rurociągowym (5,6%), produkcją wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (5,0%), robotami budowlanymi specjalistycznymi (4,9%), budową budynków (4,8%), a także produkcją pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej oraz handlem hurtowym (w granicach 3,9%–3,1%). Spadek zatrudnienia w skali roku obserwowano w produkcji odzieży (o 6,0%) oraz w produkcji mebli (o 0,1%).

W okresie styczeń–maj br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 6380,6 tys. osób, tj. było o 2,9% wyższe od notowanego przed rokiem.

W końcu maja br. w urzędach pracy **zarejestrowanych** było 906,0 tys. **bezrobotnych**, tj. mniej niż w poprzednim miesiącu (o 32,3 tys., tj. o 3,4%) oraz niż przed rokiem (o 96,1 tys., tj. o 9,6%). **Stopa bezrobocia rejestrowanego** wyniosła 5,4% i była o 0,2 p.proc. mniejsza niż w końcu kwietnia br. i o 0,7 p.proc. mniejsza od notowanej w końcu maja ub. roku.

Stopa bezrobocia w województwach kształtowała się w granicach od 2,9% w wielkopolskim do 9,2% w warmińsko-mazurskim. Spadek stopy bezrobocia w skali miesiąca notowano we wszystkich województwach; największy w warmińsko-mazurskim (o 0,5 p.proc.), natomiast najmniejszy w dolnośląskim, lubuskim, łódzkim, małopolskim, mazowieckim i wielkopolskim (po 0,1 p.proc.). Również w skali roku stopa bezrobocia obniżyła się we wszystkich województwach, w największym stopniu w warmińsko-mazurskim (o 1,3 p.proc.) oraz kujawsko-pomorskim (o 1,0 p.proc.), a w najmniejszym – w pomorskim (o 0,4 p.proc.).

Wśród **bezrobotnych zarejestrowanych** w końcu maja br. kobiety stanowiły 55,9%, tj. o 0,4 p.proc. więcej niż przed rokiem. Zmniejszył się odsetek osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku (o 1,2 p.proc. do 84,1%), osób dotychczas niepracujących (o 0,8 p.proc. do 12,8%) oraz zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (o 0,2 p.proc. do 4,0%).

Spośród osób bezrobotnych znajdujących się w **szczególnej sytuacji na rynku pracy** zmniejszył się w skali roku udział następujących kategorii w liczbie zarejestrowanych ogółem:

- osób długotrwale bezrobotnych² (o 2,5 p.proc. do 51,9%),
- osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 roku życia (o 0,7 p.proc. do 25,2%, w tym udział osób poniżej 25 roku życia obniżył się o 0,5 p.proc. i wyniósł 11,5%),
- osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (o 0,2 p.proc. do 2,0%),
- osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 roku życia (o 0,1 p.proc. do 27,2%).

Zwiększył się natomiast odsetek osób bezrobotnych:

- posiadających co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 roku życia (o 0,6 p.proc. do 21,2%),
- niepełnosprawnych (o 0,2 p.proc. do 6,5%),
- posiadających dziecko niepełnosprawne w wieku do 18 roku życia (o 0,1 p.proc. do 0,3%).

² Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Liczba **nowo zarejestrowanych bezrobotnych** w maju br. wyniosła 110,4 tys., tj. obniżyła się zarówno w skali miesiąca (o 2,3%), jak i roku (o 8,1%). Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich udział w nowo zarejestrowanych ogółem zmniejszył się w porównaniu z obserwowanym przed rokiem o 0,9 p.proc. do 80,3%. Obniżył się również odsetek osób długotrwale bezrobotnych, dotychczas niepracujących oraz absolwentów. Wzrósł natomiast odsetek osób bezrobotnych zamieszkających na wsi, zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz – nieznacznie – osób nieposiadających kwalifikacji zawodowych.

Tablica 2. Liczba bezrobotnych nowo zarejestrowanych
Table 2. *Newly registered unemployed*

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	V 2018		V 2019			V 2018	
	w tys. <i>in thous.</i>	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>	okres poprzedni= =100 <i>previous period=100</i>	w tys. <i>in thous.</i>	w % bezrobotnych nowo zarejestrowanych <i>in % of newly registered unemployed</i>		
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem <i>Newly registered unemployed – in total</i>	120,1	83,9	91,9	97,7	110,4	x	x
Z liczby ogółem – bezrobotni: <i>Of total – registered unemployed:</i>							
zarejestrowani po raz kolejny <i>reentrants to unemployment rolls</i>	97,5	86,2	90,9	94,3	88,6	80,3	81,2
dotychczas niepracujący <i>previously not employed</i>	18,5	73,6	82,6	122,5	15,3	13,8	15,4
absolwenci ^a <i>graduates^a</i>	11,5	68,6	84,5	106,7	9,7	8,8	9,5
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy <i>terminated for company reasons</i>	4,3	73,0	96,8	98,8	4,1	3,7	3,5
zamieszkali na wsi <i>living in rural areas</i>	51,0	84,0	92,5	99,1	47,2	42,7	42,4
bez kwalifikacji zawodowych <i>without occupational qualifications</i>	36,2	83,0	92,2	102,7	33,4	30,3	30,2
długotrwale bezrobotni ^b <i>long-term unemployed^b</i>	33,8	78,5	83,5	101,2	28,2	25,6	28,1

a Zaliczono osoby, dla których okres od momentu zakończenia nauki do momentu rejestracji nie przekroczył 12 m-cy.
b Zaliczono osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

*a Unemployed graduates include the persons registered within the period of 12 months since the completion of education.
b Long-term unemployed persons include the persons who stayed in the registers of the powiat labour office for the overall period exceeding 12 months in the last two years, excluding the periods of trainee-ship occupational preparation of adult at the workplace.*

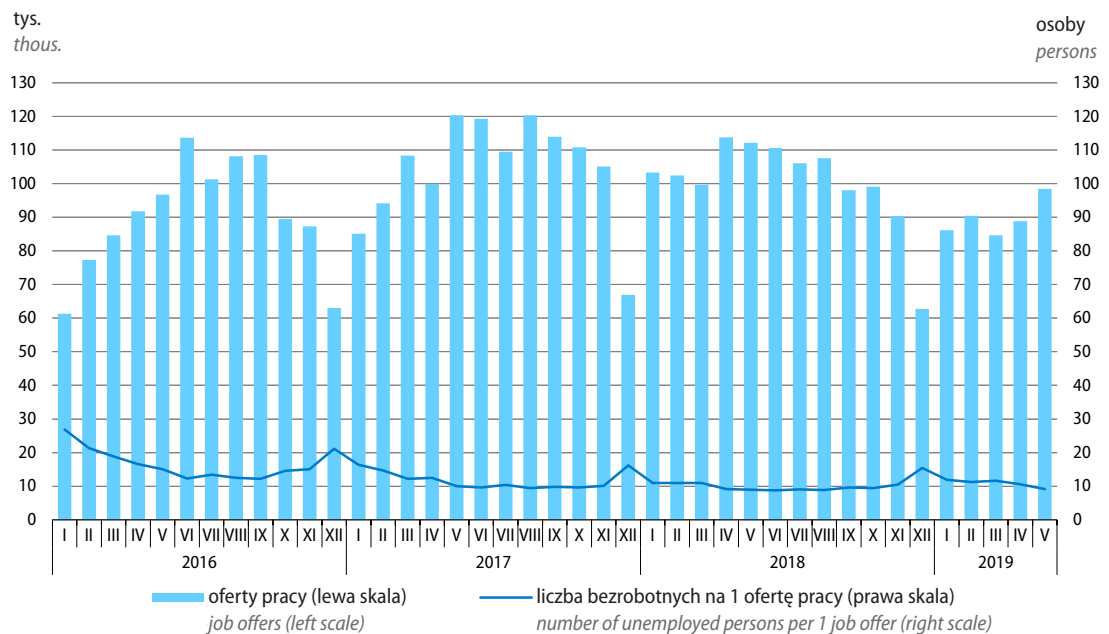
Z ewidencji bezrobotnych w maju br. **skreślono** 142,6 tys. osób, tj. mniej niż przed miesiącem (o 10,5%) oraz niż przed rokiem (o 11,1%). Główną przyczyną wyrejestrowania nadal było podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru skreślono 67,9 tys. osób (tj. o 11,2% mniej niż w poprzednim miesiącu i o 13,6% mniej niż w maju ub. roku). Mniej niż przed rokiem było zarówno osób, które podjęły pracę niesubsydiowaną (o 14,3%), jak i tych, które podjęły pracę subsydiowaną (o 11,0%). Odsetek osób wykreślonych z ewidencji z powodu podjęcia pracy wyniósł 47,6% i był niższy niż przed rokiem o 1,4 p.proc. Zmniejszył się także odsetek osób, które nie potwierdziły gotowości do podjęcia pracy oraz – nieznacznie – osób, które nabyły prawa emerytalne lub rentowe. Wzrósł natomiast odsetek osób, które rozpoczęły szkolenie lub staż oraz osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego.

Tablica 3. Liczba bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy według przyczyn
 Table 3. *Unemployed persons removed from unemployment rolls by reasons*

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	V 2018		V 2019			V 2018	
	w tys. <i>in thous.</i>	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>	okres poprzedni= =100 <i>previous period=100</i>	w tys. <i>in thous.</i>	w % bezrobotnych wyrejestrowanych <i>in % of unemployed persons removed from unemployment rolls</i>		
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem <i>Unemployed persons removed from unemployment rolls – in total</i>	160,5	82,8	88,9	89,5	142,6	x	x
Z liczby ogółem – bezrobotni, którzy: <i>Of total – unemployed persons, who:</i>							
podjęli pracę <i>took work</i>	78,6	85,8	86,4	88,8	67,9	47,6	49,0
niesubsydiowaną <i>unsubsidised</i>	61,7	88,2	85,7	89,4	52,9	37,1	38,5
subsidiowaną <i>subsidised</i>	16,9	78,1	89,0	86,7	15,0	10,5	10,5
rozpoczęły szkolenie lub staż <i>started training or traineeship</i>	16,0	72,3	98,9	83,5	15,8	11,1	10,0
nie potwierdzili gotowości do podję- cia pracy <i>did not confirm availability for work</i>	31,8	82,0	85,2	92,6	27,1	19,0	19,8
dobrowolnie zrezygnowali ze statusu bezrobotnego <i>voluntarily resigned from the status of unemployed</i>	11,5	82,1	95,6	98,7	11,0	7,7	7,2
nabyli prawa emerytalne lub rentowe <i>acquired the right to retirement pay pension</i>	0,7	36,9	84,0	94,1	0,6	0,4	0,5
nabyli uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego <i>acquired the right to pre-retirement allowances</i>	1,3	65,7	81,4	98,0	1,1	0,8	0,8

Wykres 2. Oferty pracy stan w końcu miesiąca

Chart 2. Job offers as of the end of a month

Do urzędów pracy w maju br. zgłoszono 123,9 tys. **ofert zatrudnienia**³, tj. o 4,3% więcej niż przed miesiącem, ale o 12,5% mniej niż przed rokiem. W skali roku zmniejszyła się liczba ofert zarówno z sektora publicznego (o 27,5%), jak i prywatnego (o 10,9%). Oferty z sektora publicznego stanowiły 7,6% ogółu ofert (wobec 9,1% w maju ub. roku). W końcu maja br. oferty zatrudnienia niewykorzystane dłużej niż jeden miesiąc stanowiły 23,5% ogółu ofert (tj. podobnie jak przed rokiem). Spośród wszystkich ofert pozostających do dyspozycji w końcu maja br. 5,5% dotyczyło stażu, 4,4% adresowanych było do osób niepełnosprawnych, a 0,1% do absolwentów.

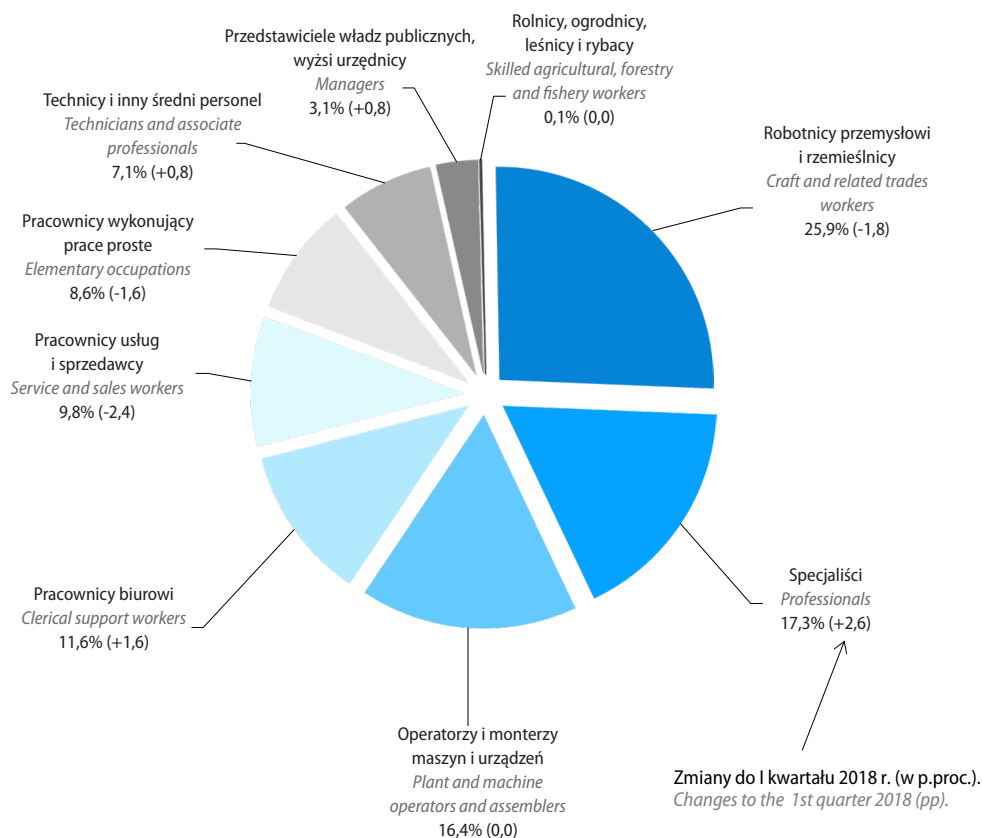
W końcu maja br. zadeklarowano mniej niż przed miesiącem i przed rokiem zwolnień grupowych – 104 zakłady **zadeklarowały zwolnienie** 13,8 tys. pracowników, w tym 0,7 tys. z sektora publicznego (w końcu kwietnia br. odpowiednio 135 zakładów, 15,7 tys. pracowników, w tym 2,1 tys. z sektora publicznego, natomiast w końcu maja ub. roku – 121 zakładów, 14,3 tys. pracowników, w tym 2,6 tys. z sektora publicznego).

Według wyników kwartalnego badania **popytu na pracę** w końcu I kwartału br. liczba **wolnych miejsc pracy** wyniosła 142,5 tys. i była o 6,5% niższa niż przed rokiem. Wolnymi miejscami pracy dysponowało 52,8 tys. podmiotów, tj. 6,7% jednostek ogółem (wobec 54,7 tys. podmiotów, tj. 6,9% jednostek ogółem przed rokiem). Spadek liczby wolnych miejsc pracy notowano w jednostkach o liczbie pracujących 10–49 osób – o 12,4% oraz poniżej 10 osób – o 9,7%. W podmiotach o liczbie pracujących powyżej 49 osób liczba wolnych miejsc pracy była zbliżona do notowanej rok wcześniej. W porównaniu z sytuacją sprzed roku, w strukturze wolnych miejsc pracy według sekcji najbardziej zwiększył się udział budownictwa (o 2,5 p.proc. do 18,2%). Wzrósł również udział m.in. działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 0,7 p.proc. do 5,6%), administracji publicznej i obrony narodowej; obowiązkowych zabezpieczeń społecznych (o 0,6 p.proc. do 4,4%), opieki zdrowotnej i pomocy społecznej (o 0,6 p.proc. do 4,2%) oraz edukacji (o 0,4 p.proc. do 1,8%). Obniżył się natomiast udział m.in. handlu; naprawy pojazdów samochodowych (o 2,3 p.proc. do 17,4%), zakwaterowania i gastronomii (o 1,4 p.proc. do 3,1%), transportu i gospodarki magazynowej (o 1,0 p.proc. do 7,7%) oraz działalności finansowej i ubezpieczeniowej (o 0,5 p.proc. do 1,3%).

³ Dotyczy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

Wykres 3. Struktura wolnych miejsc pracy według zawodów stan w końcu I kwartału 2019

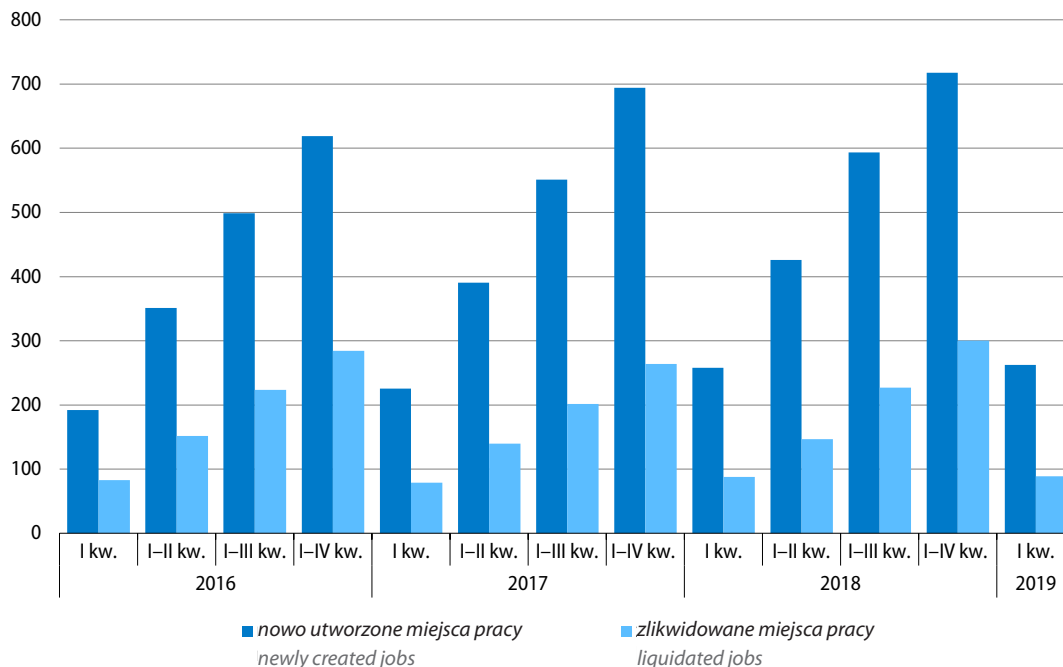
Chart 3. Structure of vacancies by occupations as of the end of 1st quarter 2019

W strukturze wolnych miejsc pracy według zawodów, w porównaniu z końcem I kwartału ub. roku, zwiększył się udział miejsc pracy dla specjalistów (o 2,6 p.proc. do 17,3%), pracowników biurowych (o 1,6 p.proc. do 11,6%), techników i innego średniego personelu (o 0,8 p.proc. do 7,1%) oraz przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (o 0,8 p.proc. do 3,1%). Zmniejszył się natomiast udział wolnych miejsc pracy przeznaczonych dla pracowników usług i sprzedawców (o 2,4 p.proc. do 9,8%), robotników przemysłowych i rzemieślników (o 1,8 p.proc. do 25,9%) oraz pracowników wykonujących prace proste (o 1,6 p.proc. do 8,6%).

W okresie styczeń–marzec br. **utworzono 262,3 tys. nowych miejsc pracy**, tj. o 1,7% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Wzrost odnotowano w jednostkach o liczbie pracujących poniżej 10 osób – o 8,6% oraz 10–49 osób – o 7,1%. W podmiotach o liczbie pracujących powyżej 49 osób obserwowano spadek o 17,6%. W strukturze nowo utworzonych miejsc pracy według sekcji zwiększył się udział m.in. handlu; naprawy pojazdów samochodowych (o 3,1 p.proc. do 28,6%), transportu i gospodarki magazynowej (o 1,7 p.proc. do 8,4%) oraz budownictwa (o 1,2 p.proc. do 14,3%). Zmniejszył się natomiast udział stanowisk utworzonych m.in. w przetwórstwie przemysłowym (o 2,3 p.proc. do 16,4%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 1,2 p.proc. do 5,0%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 0,9 p.proc. do 5,3%) oraz w zakwaterowaniu i gastronomii (o 0,7 p.proc. do 3,7%).

Wykres 4. Nowo utworzone i zlikwidowane miejsca pracy
 Chart 4. *Newly created and liquidated jobs*

Spośród nowo utworzonych miejsc pracy w końcu I kwartału br. wolnych było jeszcze 30,7 tys. miejsc – z tego najwięcej w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (19,0%), budownictwie oraz przetwórstwie przemysłowym (po 17,8%).

W okresie styczeń–marzec br. **zlikwidowano** 88,7 tys. miejsc pracy, tj. o 0,9% więcej niż przed rokiem. Zwiększyła się skala likwidacji miejsc pracy w podmiotach o liczbie pracujących 10–49 osób – o 7,3%. W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 49 osób oraz poniżej 10 osób zlikwidowano mniej miejsc pracy niż przed rokiem – odpowiednio o 3,1% i o 1,0%. W strukturze zlikwidowanych miejsc pracy ogółem według sekcji w porównaniu z I kwartałem ub. roku wzrósł udział zlikwidowanych miejsc pracy m.in. w przetwórstwie przemysłowym (o 1,3 p.proc. do 15,7%), budownictwie (o 1,3 p.proc. do 12,3%), informacji i komunikacji (o 1,1 p.proc. do 3,9%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 0,9 p.proc. do 4,0%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 0,8 p.proc. do 8,1%). Znacznie zmniejszył się udział miejsc zlikwidowanych w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 5,1 p.proc. do 29,5%), a w mniejszym stopniu – m.in. w działalności finansowej i ubezpieczeniowej (o 0,6 p.proc. do 1,7%) oraz administrowaniu i działalności wspierającej (o 0,4 p.proc. do 5,8%).

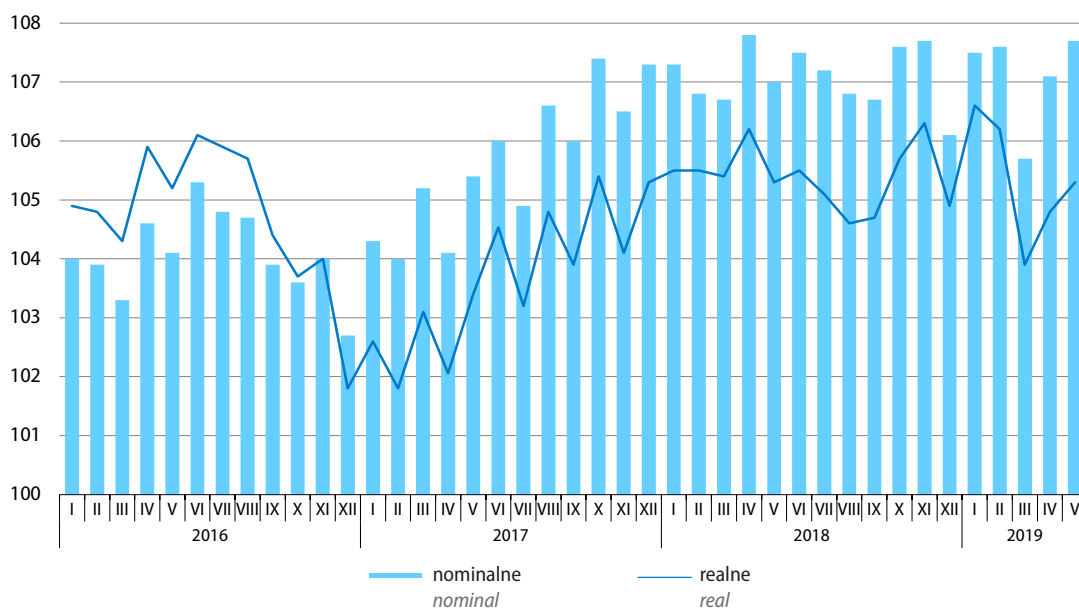
Wynagrodzenia i świadczenia społeczne

Wages and salaries; social benefits

W maju br. wzrost przeciętnych nominalnych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w skali roku był wyższy niż przed miesiącem. W większym stopniu niż w kwietniu br. wzrosła również siła nabywcza płac, pomimo przyspieszenia dynamiki cen konsumpcyjnych. Tempo wzrostu nominalnych i realnych emerytur i rent z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych umocniło się. Dynamika świadczeń rolników indywidualnych była zbliżona do notowanej przed miesiącem; szybsza niż emerytur i rent z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych.

Wykres 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 5. Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector corresponding period of previous year=100

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw¹ w maju br. wyniosło 5057,82 zł i było o 7,7% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 7,1% w kwietniu br. oraz o 7,0% w maju ub. roku). Wzrost płac notowano we wszystkich sekcjach, w tym najwyższy w administrowaniu i działalności wspierającej – o 9,4%. Szybciej niż przeciętnie wzrosły również płace w budownictwie (8,8%) oraz w przetwórstwie przemysłowym (8,2%). W najmniejszym stopniu wzrosły płace w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 3,5%) oraz w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 5,7%). Wzrost przeciętnych wynagrodzeń obserwowano we wszystkich działach o znaczącym udziale w zatrudnieniu, w tym największy w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 10,6%), budowie budynków (o 10,3%), produkcji wyrobów z metali (o 9,9%), produkcji mebli (o 9,8%) oraz w produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 9,1%). Najwolniej wzrosły wynagrodzenia w produkcji maszyn i urządzeń (o 4,7%), produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 5,0%) oraz w robotach budowlanych specjalistycznych (o 5,6%).

¹ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Tablica 4. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto
Table 4. Average monthly gross wages and salaries

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2019		2018		2019	
	V		I-V			
	w zł <i>in zł</i>	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>			w zł <i>in zł</i>	
Sektor przedsiębiorstw <i>Enterprise sector</i>	5057,82	107,7	107,0	107,3	5073,46	107,1
w tym: <i>of which:</i>						
Przemysł <i>Industry</i>						
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	5072,70	107,7	107,0	107,2	5091,07	107,3
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	6929,78	107,5	109,6	107,9	7593,37	114,0
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	4905,02	108,2	107,2	107,5	4858,67	107,3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	6895,50	103,5	105,0	107,4	7597,97	102,5
Budownictwo <i>Construction</i>	4649,07	106,2	105,1	104,5	4581,47	106,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	5195,79	108,8	110,2	108,0	5028,74	107,6
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	4721,69	107,4	106,8	107,3	4801,49	107,3
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	4510,80	106,5	104,7	106,3	4453,44	105,9
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	3685,67	107,4	108,3	108,4	3681,13	106,1
Obsługa rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>	8863,33	106,2	105,8	108,1	8993,95	105,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a <i>Professional, scientific and technical activities^a</i>	5241,06	107,5	104,0	105,4	5242,07	106,0
Administrowanie i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>	7130,78	105,7	106,2	107,4	7324,22	104,5
	3705,67	109,4	109,6	108,3	3718,91	108,9

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.
a Does not include divisions: Research and experimental development and Veterinary activities.

W okresie styczeń–maj br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 5073,46 zł i było o 7,1% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 7,3% przed rokiem).

Kwota wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń–maj br. była o 10,2% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku (kiedy notowano wzrost o 11,3%).

Siła nabywczą przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w maju br. wzrosła w skali roku o 5,3% (wobec wzrostu o 4,8% w kwietniu br. oraz o 5,3% w maju ub. roku). W okresie pięciu miesięcy br. przeciętna płaca realna brutto była o 5,3% wyższa niż przed rokiem (w analogicznym okresie ub. roku wzrost wyniósł odpowiednio 5,7%).

Tablica 5. Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto
 Table 5. Number of retirees and pensioners and average monthly gross benefits

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	Liczba emerytów i rencistów <i>Number of retirees and pensioners</i>		Przeciętne miesięczne świadczenie brutto <i>Average monthly gross benefit</i>			
	V 2019		I-V 2019			
	w tys. <i>in thous.</i>	V 2018=100	w zł <i>in zł</i>	V 2018=100	w zł <i>in zł</i>	I-V 2018=100
Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych <i>Retirement and other pensions from non-agricultural social security system</i>	8112,6	101,1	2353,08	105,7	2300,93	104,6
emerytury <i>retirement pensions</i>	6044,3	102,6	2445,71	105,1	2395,50	103,9
renty z tytułu niezdolności do pracy <i>disability pensions</i>	759,5	93,5	1935,91	106,8	889,09	106,0
renty rodzinne <i>survivors pensions</i>	1308,8	98,9	2167,40	106,8	2106,33	105,3
Emerytury i renty rolników indywidualnych <i>Retirement and other pensions of farmers</i>	1125,4	96,8	1296,56	106,1	1277,38	104,5

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych** w maju br. ukształtowała się na poziomie 2353,08 zł, tj. wzrosła w skali roku o 5,7%. W okresie styczeń–maj br. wyniosła ona 2300,93 zł i była o 4,6% wyższa niż przed rokiem. Siła nabywcza przeciętnego świadczenia z tego systemu zarówno w maju br., jak i w okresie pięciu miesięcy br., wzrosła w skali roku po 2,9%.

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto rolników indywidualnych** w maju br. wyniosła 1296,56 zł, tj. zwiększyła się o 6,1% w skali roku. W okresie styczeń–maj br. ukształtowała się na poziomie 1277,38 zł (tj. o 4,5% wyższym niż rok wcześniej). Siła nabywcza tych świadczeń w maju br. wzrosła w skali roku o 3,3%, a w okresie pięciu miesięcy br. zwiększyła się odpowiednio o 2,8%.

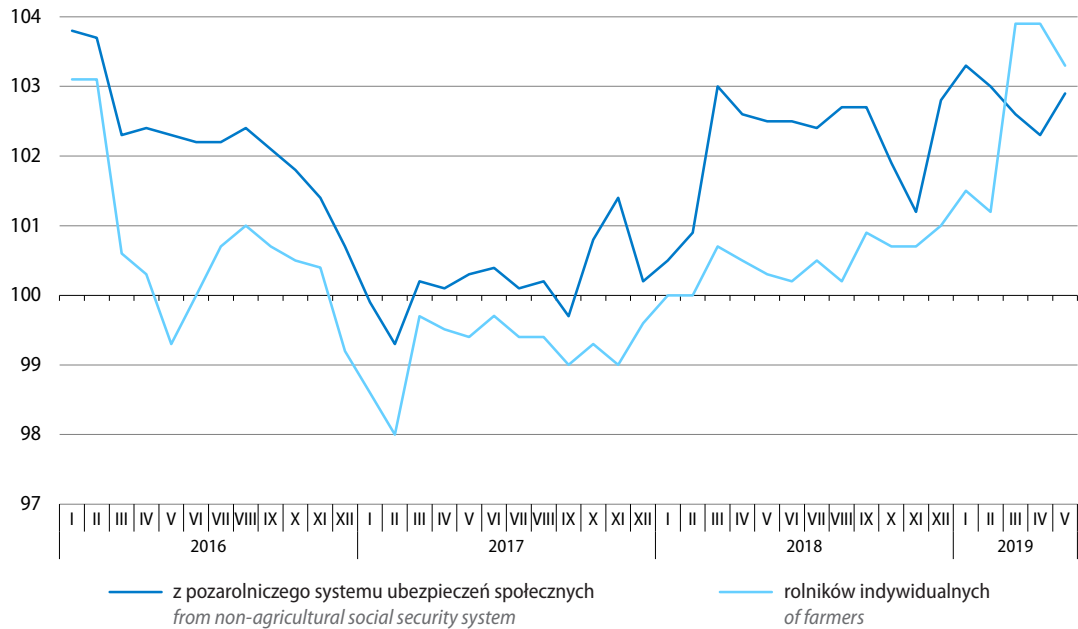
Kwota wypłat z tytułu **zasiłków dla bezrobotnych** (bez składki na ubezpieczenie społeczne) w maju br. wyniosła 112,6 mln zł i była o 6,4% niższa niż przed miesiącem oraz o 1,5% niższa niż przed rokiem. W okresie styczeń–maj br. wypłacono bezrobotnym 587,2 mln zł, tj. o 2,0 % mniej niż rok wcześniej.

Wartość wypłat z tytułu **zasiłków i świadczeń przedemerytalnych** w maju br. wyniosła 104,8 mln zł, tj. zmniejszyła się o 12,9% w skali roku. W okresie styczeń–maj br. wypłacono świadczenia z tego tytułu na kwotę 518,3 mln zł, tj. o 15,3% niższą niż w analogicznym okresie ub. roku.

W maju br. zrealizowano 28,3 tys. **wypłat z Funduszu Emerytur Pomostowych** (wobec 24,3 tys. przed rokiem). Łączna kwota wypłat wyniosła 81,1 mln zł i była o 24,0% wyższa niż maju ub. roku. W okresie styczeń–maj br. suma wypłaconych świadczeń ukształtowała się na poziomie 395,1 mln zł, tj. o 27,0% wyższym niż przed rokiem. Przeciętna liczba osób pobierających świadczenia wyniosła w tym okresie 27,8 tys. (wobec 23,6 tys. rok wcześniej).

Wykres 6. Przeciętna miesięczna realna emerytura i renta brutto analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 6. Average monthly real gross retirement and other pensions corresponding period of previous year=100

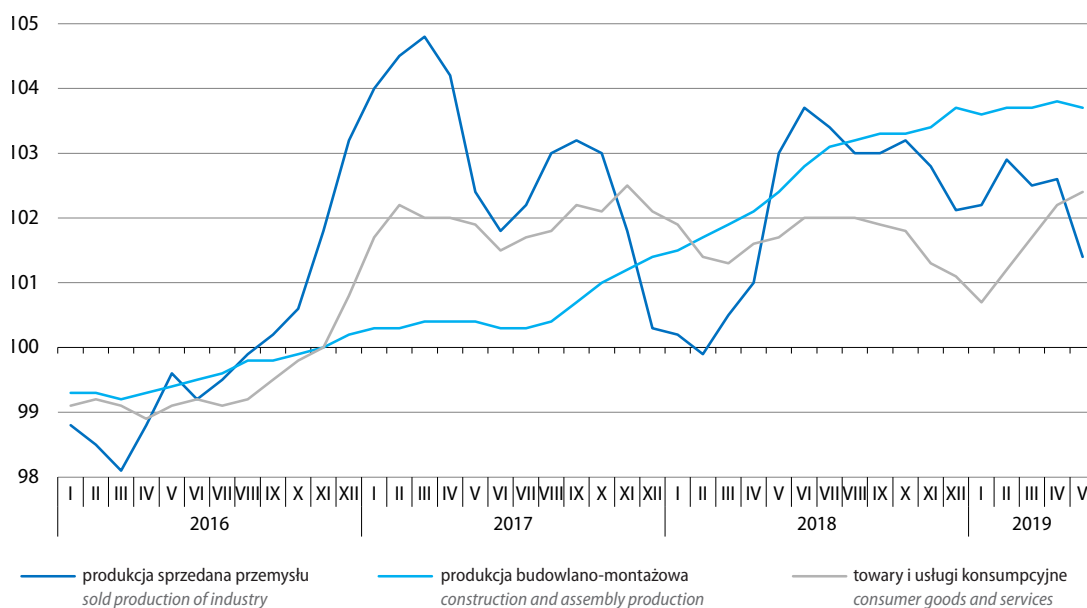

Ceny Prices

W maju br. ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w skali roku w większym stopniu niż w poprzednich miesiącach. Przyspieszyło tempo wzrostu cen żywności i napojów bezalkoholowych; nieco umocniła się również dynamika cen towarów i usług związanych z mieszkaniem. Znacznemu osłabieniu uległo natomiast tempo wzrostu cen w zakresie transportu. Dynamika cen producentów w przemyśle zwolniła; tempo wzrostu cen produkcji budowlano-montażowej było zbliżone do notowanego w poprzednich miesiącach.

Wykres 7. Wskaźniki cen analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 7. Price indices corresponding period of previous year=100

Według wstępnych danych **ceny produkcji sprzedanej przemysłu** w maju br. były wyższe niż **przed miesiącem** o 0,2%. Ceny w sekcjach przetwórstwo przemysłowe oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę wzrosły po 0,3%, a w dostawie wody, gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji były zbliżone do notowanych przed miesiącem. Spadek cen obserwowano w górnictwie i wydobywaniu (o 2,5%).

Tablica 6. Wskaźniki cen w przemyśle i budownictwie
Table 6. Price indices in industry and construction

Okresy Periods	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu <i>Prices of sold production of industry</i>						Ceny produkcji budowlano- montażowej <i>Prices of construction and assembly production</i>
	ogółem <i>total</i>	górnictwo i wydobywa- nie <i>mining and quarrying</i>	przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	wytwarzanie i zaopatrywa- nie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	dostawa wody; gospodarowa- nie ściekami i odpadami; rekultywacja <i>water supply; sewerage, waste mana- gement and remediation activities</i>		
2018	Grudzień roku poprzedniego=100 <i>December of previous year=100</i>						
V	102,1	102,9	102,2	101,2	100,5	101,1	
2019							
V	101,4	101,7	101,3	102,7	101,4	101,3	
2018	Miesiąc poprzedni=100 <i>Previous month=100</i>						
V	101,3	102,1	101,4	101,0	100,0	100,3	
VI	100,3	101,3	100,3	100,2	100,4	100,4	
VII	100,1	97,1	100,2	100,1	100,2	100,3	
VIII	100,0	99,0	100,0	100,7	99,9	100,3	
IX	100,5	99,8	100,5	100,3	100,1	100,4	
X	100,5	101,5	100,5	99,9	100,2	100,4	
XI	99,6	100,6	99,5	100,6	100,1	100,4	
XII	99,0	99,4	98,9	100,1	100,2	100,4	
2019							
I	100,2	100,7	100,0	101,5	100,5	100,2	
II	100,5	103,7	100,4	100,0	100,4	100,1	
III	100,1	99,4	100,2	100,2	100,1	100,3	
IV	100,4	100,5	100,4	100,7	100,4	100,4	
V	100,2	97,5	100,3	100,3	100,0	100,3	
2018	Analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>Corresponding period of previous year=100</i>						
V	103,0	106,2	103,1	99,9	101,0	102,4	
VI	103,7	111,6	103,7	100,0	101,4	102,8	
VII	103,4	105,1	103,7	100,1	101,7	103,1	
VIII	103,0	104,2	103,2	100,9	101,1	103,2	
IX	103,0	104,7	103,1	101,4	101,1	103,3	
X	103,2	101,3	103,4	101,9	101,3	103,3	
XI	102,8	102,0	102,8	102,9	101,6	103,4	
XII	102,1	101,5	102,1	103,1	101,6	103,7	
2019							
I	102,2	102,4	102,0	104,6	101,8	103,6	
II	102,9	106,6	102,6	104,6	102,2	103,7	
III	102,5	104,1	102,1	104,8	102,3	103,7	
IV	102,6	105,0	102,2	105,3	102,5	103,8	
V	101,4	100,2	101,1	104,7	102,5	103,7	
I-V	102,3	103,6	102,0	104,8	102,3	103,7	

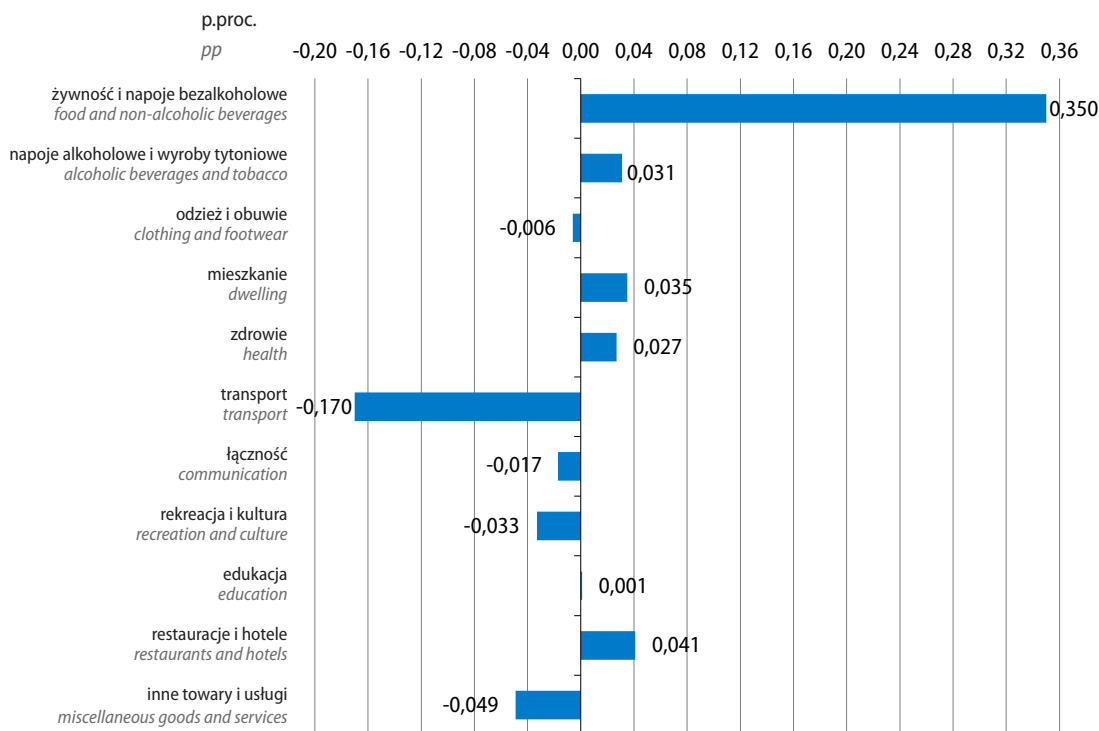
W skali roku ceny produkcji sprzedanej przemysłu w maju br. wzrosły o 1,4% (wobec wzrostu o 2,6% przed miesiącem). Podniesiono ceny we wszystkich sekcjach – najbardziej w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 4,7%. W dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji ceny wzrosły o 2,5%, w przetwórstwie przemysłowym – o 1,1%, a w górnictwie i wydobywaniu – o 0,2%. W przetwórstwie przemysłowym wzrosły ceny m.in. w produkcji: skór i wyrobów skórzanych (o 5,6%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 5,3%), wyrobów tytoniowych (o 3,3%), pozostałego sprzętu transportowego (o 3,2%), wyrobów farmaceutycznych (o 3,1%), koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 3,0%), wyrobów tekstylnych (o 2,3%) oraz artykułów spożywczych (o 2,2%). Wyższe niż przed rokiem były również ceny w produkcji: mebli (o 1,4%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 1,3%), odzieży oraz w poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji (po 1,2%), w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 1,1%), a także wyrobów z metali oraz urządzeń elektrycznych (po 1,0%). Niższe niż przed rokiem były natomiast ceny m.in. w produkcji: metali oraz wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (po 0,1%), papieru i wyrobów z papieru (o 0,4%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 0,5%), maszyn i urządzeń (o 0,7%), napojów (o 1,7%) oraz komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 2,4%).

Szacuje się, że **ceny produkcji budowlano-montażowej** w maju br. były wyższe niż przed miesiącem – o 0,3% i przed rokiem – o 3,7%.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w maju br. były wyższe niż **przed miesiącem** o 0,2%. Największy wpływ na poziom wskaźnika cen konsumpcyjnych ogółem miał wzrost cen żywności (0,34 p.proc.). Spadek cen towarów i usług związanych z transportem obniżył wskaźnik cen ogółem o 0,17 p.proc.

Wykres 8. Wpływ zmian cen grup towarów i usług na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w maju 2019 r. miesiąc poprzedni=100

Chart 8. Impact of price changes of goods and services groups on the total consumer price index in May 2019 previous month=100

Ceny żywności w maju br. były wyższe niż przed miesiącem o 1,5%, a ceny napojów bezalkoholowych wzrosły o 0,5%. Więcej niż w kwietniu br. konsumenci płacili m.in. za warzywa (o 4,2%), mięso (przeciętnie o 1,9%, w tym podrożało mięso wieprzowe – o 4,1% i wędliny – o 1,7%, a także mięso drobiowe – o 0,3% i wołowe – o 0,2%), owoce (o 1,8%), oleje i tłuszcze (o 1,7%, w tym ceny masła wzrosły o 2,3%). Wyższe niż przed miesiącem były również ceny mąki pszennej (o 1,6%), cukru (o 1,2%) oraz ryżu (o 1,1%). Więcej należało zapłacić także za ryby i owoce morza (o 0,7%), kasze i ziarna zbóż (o 0,5%), artykuły z grupy „mleko, sery i jaja” (przeciętnie o 0,5%, w tym wzrosły ceny jaj – o 1,4%, śmietany – o 0,6%, serów i twarogów – o 0,4%, mleka – o 0,3% i jogurtów – o 0,1%) oraz pieczywo (o 0,3%). Niższe niż w kwietniu br. były natomiast ceny makaronów i produktów makaronowych (o 0,7%).

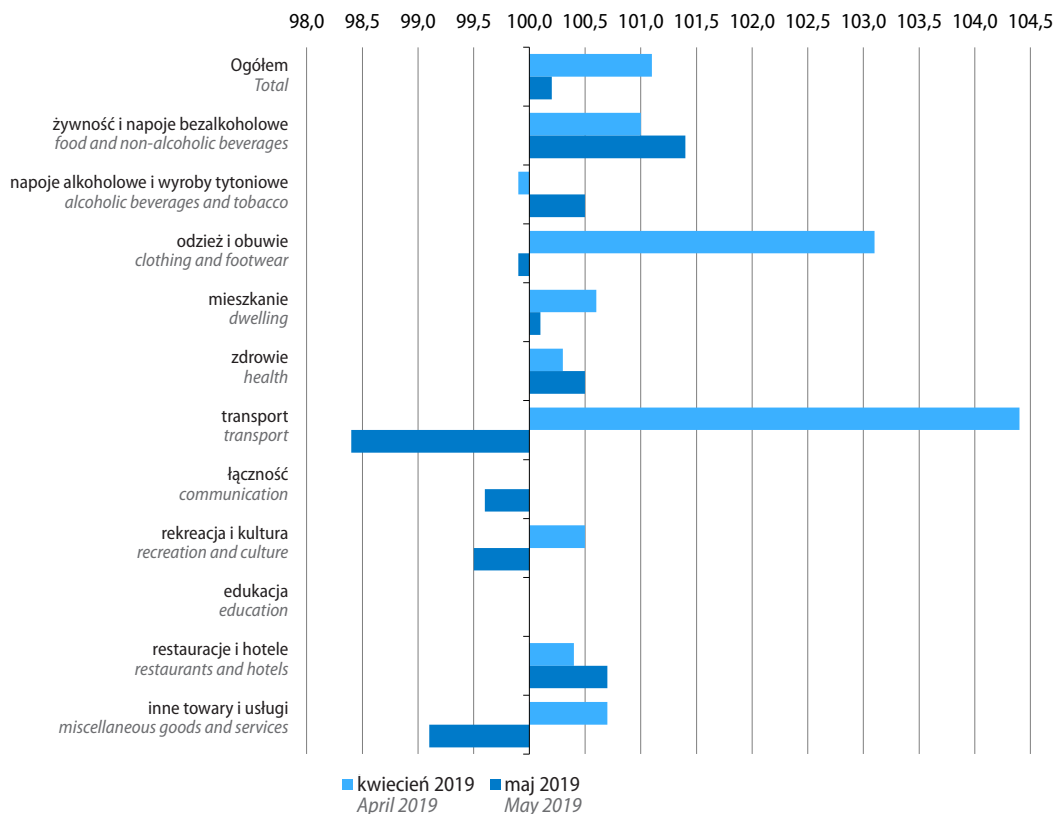
Ceny obuwia były o 0,8% wyższe niż w kwietniu br., natomiast ceny odzieży spadły o 0,5%.

Towary i usługi związane z mieszkaniem podrożały o 0,1%. Wzrosły opłaty za wywóz śmieci (o 1,7%) oraz za usługi kanalizacyjne (o 0,2%). Opłaty za zaopatrywanie w wodę nie uległy zmianie. Ceny nośników energii były przeciętnie o 0,1% niższe niż w kwietniu br. (w tym spadły ceny opału – o 0,3%, przy zbliżonych do notowanych przed miesiącem cenach gazu oraz energii elektrycznej i ciepłej). Nieco wzrosły natomiast ceny towarów i usług w zakresie wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego (o 0,2%).

Ceny w zakresie transportu były o 1,6% niższe niż przed miesiącem. Znacznie spadły ceny usług transportowych (o 21,1%). Więcej niż w kwietniu br. konsumenci płacili natomiast za paliwa do prywatnych środków transportu (przeciętnie o 1,3%, w tym podrożał gaz ciekły – o 2,3%, benzyna – o 1,7% oraz olej napędowy – o 0,1%). Nieznacznie wyższe były także ceny samochodów osobowych (o 0,1%).

Wykres 9. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych miesiąc poprzedni=100

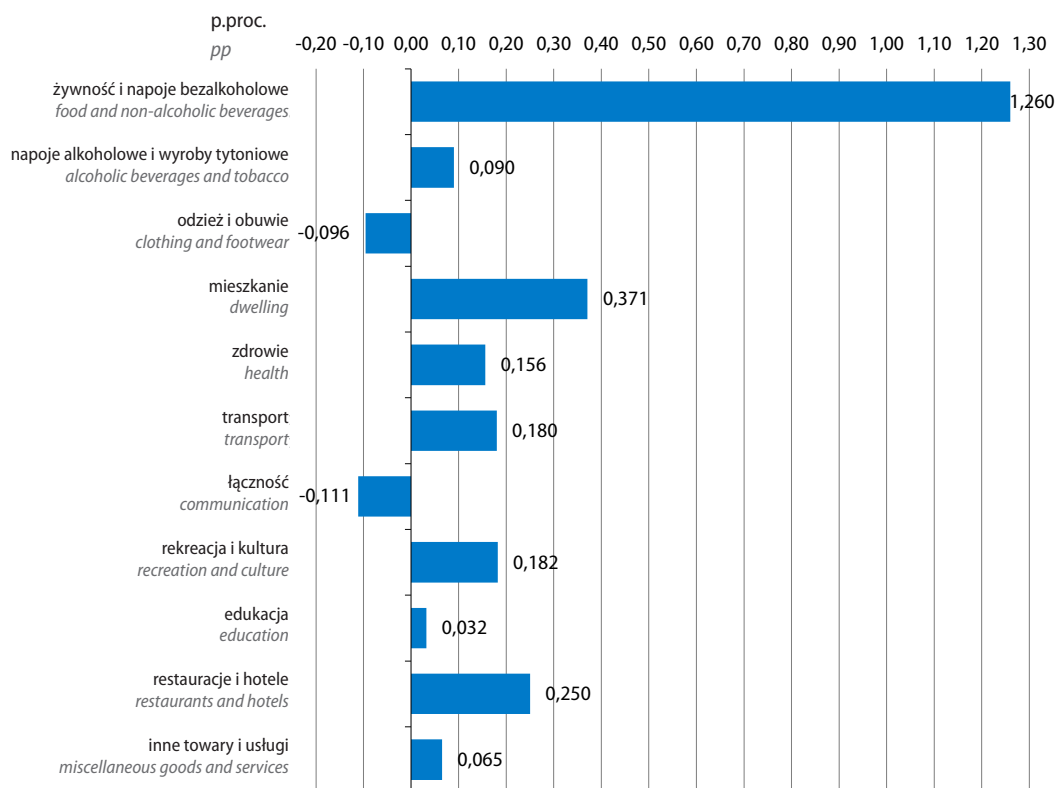
Chart 9. Price indices of consumer goods and services previous month=100

W skali roku ceny towarów i usług konsumpcyjnych w maju br. wzrosły o 2,4% (w tym usługi podrożały o 3,3%, a towary – o 2,0%). Największy wpływ na poziom wskaźnika cen konsumpcyjnych ogółem miały wzrosty cen żywności oraz towarów i usług w zakresie mieszkania, które podwyższyły wskaźnik cen ogółem odpowiednio o 1,23 p.proc. oraz o 0,37 p.proc. Spadki cen w zakresie łączności oraz odzieży i obuwia obniżyły wskaźnik cen odpowiednio o 0,11 p.proc. i o 0,10 p.proc.

Wykres 10. Wpływ zmian cen grup towarów i usług na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w maju 2019 r. analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 10. Impact of price changes of goods and services groups on the total consumer price index in May 2019 corresponding period of previous year=100

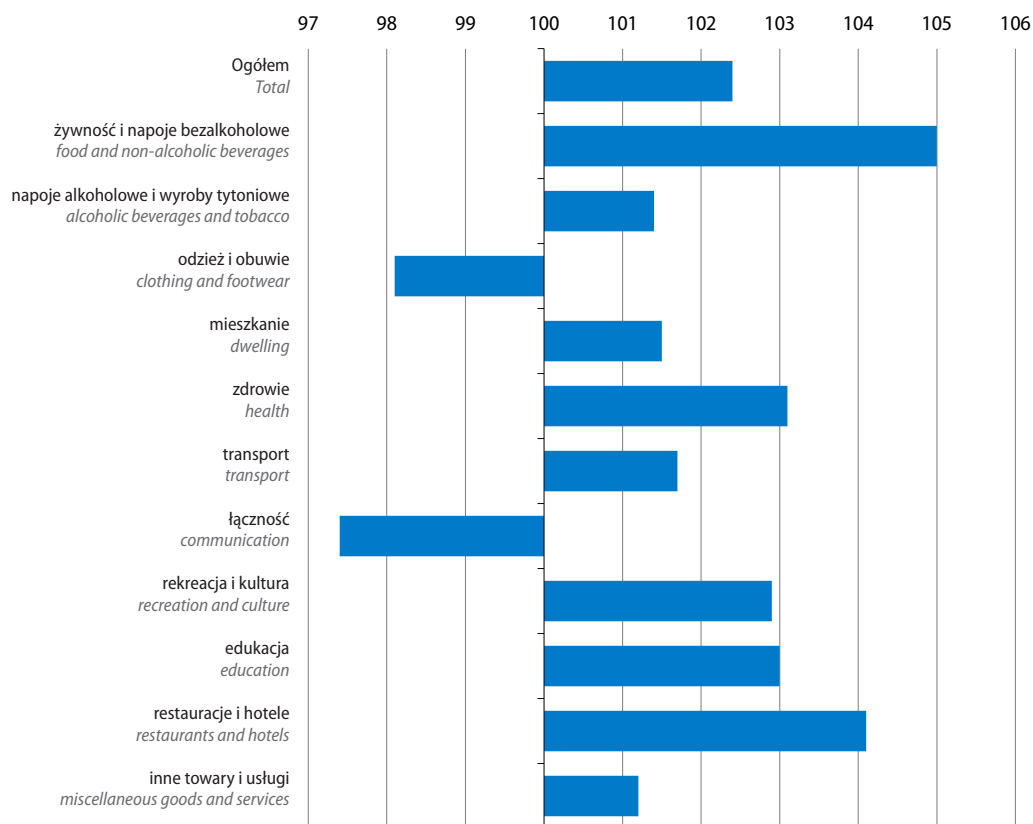

Tablica 7. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych
Table 7. Price indices of consumer goods and services

Okresy Periods	Ogółem Total	żywność i napoje bezalko- holowe <i>food and non-al- coholic bevera- ges</i>	napoje al- koholowe i wyroby tytoniowe <i>alcoholic bevera- ges and tobacco</i>	odzież i obuwie <i>clothing and footwear</i>	mieszka- nie <i>dwelling</i>	zdrowie <i>health</i>	transport <i>transport</i>	łączność <i>commu- nication</i>	rekreacja i kultura <i>recre- ation and culture</i>	edukacja <i>educa- tion</i>	resta- racje i hotele <i>resta- rants and hotels</i>
2018	Grudzień roku poprzedniego=100 <i>December of previous year=100</i>										
V	100,6	100,8	101,3	99,3	100,5	101,2	103,1	98,6	99,6	100,5	101,3
2019											
V	101,9	104,9	101,2	100,1	100,4	101,4	100,6	102,2	101,5	100,6	102,2
2018	Miesiąc poprzedni=100 <i>Previous month=100</i>										
V	100,2	99,7	100,2	99,6	100,1	100,5	102,6	100,3	99,0	100,1	100,5
VI	100,1	99,8	100,1	98,6	100,1	100,1	100,9	99,9	100,9	100,0	100,3
VII	99,8	99,3	100,3	96,5	100,2	100,0	100,3	100,0	101,8	100,0	100,3
VIII	100,0	99,3	99,9	98,3	100,3	100,2	100,4	100,4	100,1	100,1	100,2
IX	100,2	100,6	100,2	102,4	100,2	100,4	99,7	97,7	99,1	101,4	100,4
X	100,4	100,4	99,7	103,9	100,2	99,9	100,7	99,9	99,5	100,6	100,2
XI	100,0	100,0	100,4	99,9	100,2	100,8	100,2	97,4	99,3	100,3	100,3
XII	100,0	100,7	99,6	98,6	100,0	100,1	98,6	99,9	100,5	100,0	100,2
2019											
I	99,8	101,1	100,4	95,8	99,1	100,2	97,4	101,8	101,1	100,3	100,5
II	100,4	100,9	100,2	98,3	100,4	100,3	100,4	100,9	100,2	100,1	100,3
III	100,3	100,4	100,2	103,2	100,2	100,1	100,2	99,9	100,2	100,0	100,4
IV	101,1	101,0	99,9	103,1	100,6	100,3	104,4	100,0	100,5	100,0	100,4
V	100,2	101,4	100,5	99,9	100,1	100,5	98,4	99,6	99,5	100,0	100,7
2018	Analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>Corresponding period of previous year=100</i>										
V	101,7	103,0	101,6	96,2	101,7	102,4	104,8	98,1	101,0	102,2	102,9
VI	102,0	102,7	101,8	95,8	101,8	102,2	108,6	98,4	100,7	102,2	102,9
VII	102,0	102,2	101,8	95,8	101,9	101,7	110,1	98,3	101,2	102,2	102,9
VIII	102,0	102,1	101,8	96,6	102,1	101,8	108,5	99,1	101,6	102,2	102,9
IX	101,9	102,3	101,6	96,7	102,0	102,1	107,0	96,4	101,8	102,6	103,0
X	101,8	101,8	101,5	97,1	101,8	102,1	107,5	96,4	101,9	102,8	103,1
XI	101,3	100,7	101,7	97,3	101,8	102,9	106,1	94,1	100,7	103,0	103,1
XII	101,1	100,9	101,4	97,3	101,7	102,9	104,0	93,9	100,9	103,0	103,1
2019											
I	100,7	100,8	101,3	97,0	100,4	102,6	101,9	95,4	101,2	103,1	103,3
II	101,2	102,1	101,4	96,8	100,6	102,6	102,5	97,6	101,3	103,1	103,4
III	101,7	102,6	101,5	97,6	101,0	102,9	103,5	97,5	101,9	103,1	103,6
IV	102,2	103,3	101,1	97,8	101,4	103,0	104,8	98,1	102,4	103,0	103,8
V	102,4	105,0	101,4	98,1	101,5	103,1	101,7	97,4	102,9	103,0	104,1
I-V	101,7	102,8	101,3	97,5	101,0	102,8	102,9	97,2	101,9	103,1	103,6

Wykres 11. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w maju 2019 r. analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 11. Price indices of consumer goods and services in May 2019 corresponding period of previous year=100

Wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych w skali roku w maju br. wyniósł 5,0%, przy czym żywność podrożała o 5,4%, a napoje bezalkoholowe – o 1,3%. Znacznie więcej niż przed rokiem płacono za warzywa (o 22,6%) oraz cukier (o 19,9%). Podrożało również pieczywo (o 9,8%) oraz mąka pszenna (o 9,2%). Wzrosły ceny mięsa (przeciętnie o 6,2%, w tym więcej płacono za mięso wieprzowe – o 12,1%, mięso drobiowe i wędliny – po 5,0% oraz mięso wołowe – o 1,8%), ryb i owoców morza (o 3,8%), makaronów i produktów makaronowych (o 1,9%), jak również artykułów z grupy „mleko, sery i jaja” (przeciętnie o 0,2%, w tym wzrosły ceny jogurtów – o 3,0%, śmietany oraz serów i twarogów – po 1,7%, przy spadku cen jaj – o 7,3% i mleka – o 0,9%). Obniżyły się m.in. ceny olejów i tłuszczów (o 0,4%, w tym masło potaniało również o 0,4%).

Nadal niższe niż przed rokiem były ceny odzieży (o 2,1%) oraz obuwia (o 2,0%).

Ceny w zakresie mieszkania były o 1,5% wyższe niż przed rokiem. Znacznie podniesiono opłaty za wywóz śmieci – o 18,6%. Wzrosły także ceny usług kanalizacyjnych – o 3,5% oraz zaopatrzenia w wodę – o 1,8%. Niższe niż w maju ub. roku były przeciętne ceny nośników energii (o 0,8%, w tym energii elektrycznej – o 5,8%, wobec droższego gazu – o 4,6%, energii ciepłej – o 1,8% oraz opału – o 0,7%). Ceny towarów i usług związanych z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego wzrosły o 1,1%.

Ceny towarów i usług związanych ze zdrowiem były o 3,1% wyższe niż w maju ub. roku. Wzrosły opłaty za usługi lekarskie (o 5,1%), stomatologiczne (o 3,6%), szpitalne (o 3,0%) oraz sanatoryjne (o 0,8%). Droższe były także wyroby farmaceutyczne (o 2,9%).

Ceny towarów i usług w zakresie transportu były o 1,7% wyższe niż przed rokiem. Wzrosły ceny paliw do prywatnych środków transportu (przeciętnie o 4,1%, w tym więcej należało zapłacić za gaz ciekły – o 4,9%, olej napędowy – o 4,3% oraz benzynę – o 4,0%). Nieco wyższe były również opłaty za usługi transportowe (o 0,5%). Spadły natomiast ceny samochodów osobowych (o 4,1%).

Opłaty związane z rekreacją i kulturą wzrosły w skali roku o 2,9%. Podrożały gazety i czasopisma (o 6,5%), usługi w zakresie turystyki zorganizowanej (o 5,5%) oraz bilety do kin, teatrów i na koncerty (o 2,5%). Spadły natomiast ceny sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i informatycznego (o 4,7%) oraz książek (o 0,2%).

Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczony metodą średniej ruchomej w okresie czerwiec 2018 r. – maj 2019 r. w stosunku do poprzednich dwunastu miesięcy wyniósł 1,7% (wobec wzrostu również o 1,7% w okresie maj 2018 r. – kwiecień 2019 r.). Ceny konsumpcyjne **według zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP)**¹ wzrosły w tym okresie o 1,4%.

¹ Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP) obliczany jest według ujednoliconej metodologii Unii Europejskiej. Podstawę do opracowania HICP dla Polski stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych oraz system wag oparty na strukturze spożycia w sektorze gospodarstw domowych (w 2019 r. – struktura spożycia z 2017 r. w cenach z grudnia 2018 r.). Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Europejskiej Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (ECOICOP).

Rolnictwo Agriculture

W maju br. średnia temperatura powietrza dla Polski wyniosła 12,2°C i była o 0,8°C niższa od średniej normy z lat 1971–2000, a średnia suma opadów ukształtowała się na poziomie ok. 86 mm i była o ok. 45% wyższa od średniej wieloletniej.

Warunki agrometeorologiczne w maju br. były na ogół niekorzystne. Występujące w pierwszej połowie miesiąca chłodne dni, połączone z niedoborem opadów deszczu, wpłynęły negatywnie na tempo wzrostu i rozwoju roślin. Wzrost zbóż ozimych i jarych w okresie ich największego zapotrzebowania na wodę przebiegał na znacznym obszarze Polski w warunkach niedostatecznego uwilgotnienia gleby. Przymrozki notowane w drugiej dekadzie maja rejonami spowodowały uszkodzenia niektórych upraw, a także kwitających drzew i krzewów owocowych oraz plantacji jagodowych. Opady deszczu występujące w drugiej połowie miesiąca (miejscami intensywne i ulewne) poprawiły stan uwilgotnienia gleby, jednak zmienne warunki termiczne (na ogół zimne noce) nadal spowalniały wegetację upraw.

W pierwszej dekadzie maja kończono rozpoczęte w kwietniu sadzenie ziemniaków, siewy buraków cukrowych oraz kukurydzy uprawianej na ziarno i zielonkę, a w całym kraju stopniowo pojawiały się wschody tych roślin. Obserwowano również kwitnienie rzepaku ozimego. Żyto w pierwszej, a pszenżyto i pszenica ozima w drugiej dekadzie miesiąca rozpoczęły kłoszenie. Trawy łąkowe wykłosiły się w drugiej dekadzie maja i rozpoczęło się ich kwitnienie. Na przełomie drugiej i trzeciej dekady miesiąca pszenica jara, jęczmień jary i owies wchodziły w fazę strzelania w źdźbło. W trzeciej dekadzie maja na przeważającym obszarze kraju obserwowano kwitnienie żyta. Pod koniec miesiąca przystąpiono do zbioru pierwszego pokosu siana łąkowego. Pogoda na ogół sprzyjała dosuszaniu siana.

Na rynku rolnym w maju br. przeciętne ceny skupu większości podstawowych produktów roślinnych i zwierzęcych były wyższe niż przed rokiem, z wyjątkiem cen żywca wołowego.

Tablica 8. Skup zbóż^a
Table 8. Procurement of cereals^a

Wyszczególnienie Specification	VII 2018 – IV 2019			V 2019		
	w tys. ton in thous. tonnes	VII 2017 – – V 2018=100	udział skupu w zbiorach 2018 r. w % share of procurement harvests in 2018 in %	w tys. ton in thous. tonnes	V 2018=100	IV 2019=100
Ziarno zbóż^b Cereal grains^b	7154,0	78,1	31,4	374,0	65,4	118,7
w tym: of which:						
Pszenica Wheat	5034,5	75,4	51,3	275,8	62,5	122,9
Żyto Rye	635,6	80,9	29,3	38,5	100,9	127,0

a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Podstawowych z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego.

a Without the procurement realized by natural persons. b Basic cereals including cereal mixed and excluding cereals designated for sowing.

Tablica 9. Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a
Table 9. Procurement of major animal products^a

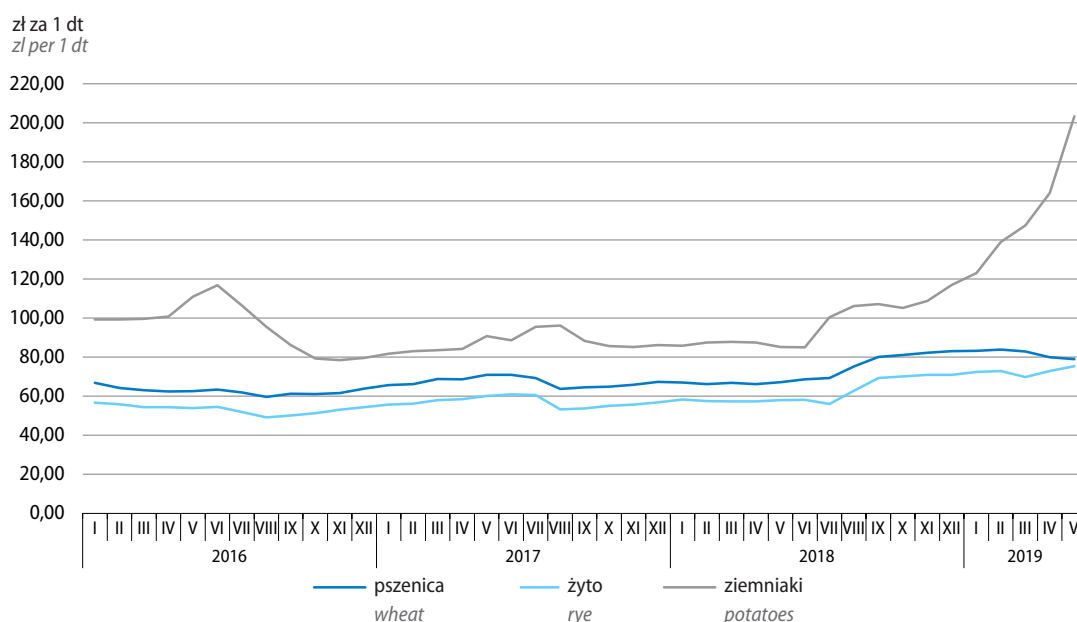
Wyszczególnienie <i>Specification</i>	I-V 2019		V 2019		
	w tys. ton <i>in thous. tonnes</i>	I-V 2018=100	w tys. ton <i>in thous. tonnes</i>	V 2018=100	IV 2019=100
Żywiec rzeźny ^b <i>Animal for slaughter^b</i>	1521,6	99,5	301,6	99,4	101,9
w tym: <i>of which:</i>					
wołowy (z cielęcym) <i>cattle (including calves)</i>	92,7	99,6	19,5	105,2	105,4
wieprzowy <i>pigs</i>	528,8	98,1	95,8	90,7	92,4
drobiowy <i>poultry</i>	899,0	100,3	186,1	103,9	107,3
Mleko <i>Milk</i>	5005,7 ^c	103,1	1059,5 ^c	101,0	104,2

a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) w wadze poubojowej ciepłej. c W milionach litrów.

a Without the procurement realized by natural persons. b Includes cattle, calves, pigs, sheep, horses and poultry; in terms of meat including fats in warm post-slaughter weight. c In million litres.

Skup zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego) zrealizowany od początku bieżącego sezonu, tj. od lipca 2018 r. do maja 2019 r., był o 21,9% mniejszy od notowanego w analogicznym okresie ub. roku. Udział skupu w ubiegłorocznych zbiorach wyniósł 31,4% (wobec 33,0% rok wcześniej). W maju br. dostawy ziarna do skupu były większe niż przed miesiącem, ale znacznie mniejsze niż przed rokiem.

Wykres 12. Przeciętne ceny skupu zbóż i targowiskowe ceny ziemniaków
Chart 12. Average procurement prices of cereal grain and average marketplace prices of potatoes

Tablica 10. Ceny podstawowych produktów rolnych
 Table 10. Average prices of major agricultural products

Wyszczególnienie Specification	Ceny w skupie Procurement prices					Ceny na targowiskach Marketplaces prices				
	V 2019			I-V 2019		V 2019			I-V 2019	
	w zł in zł	V 2018= =100	IV 2019= =100	w zł in zł	I-V 2018= =100	w zł in zł	V 2018= =100	IV 2019= =100	w zł in zł	I-V 2018= =100
Pszenvica ^a za 1 dt <i>Wheat^a – per dt</i>	79,02	117,5	98,8	82,04	122,9	95,82	118,1	101,0	94,32	116,4
Żyto ^a za 1 dt <i>Rye^a – per dt</i>	75,33	130,1	103,4	72,94	126,4	76,11	116,7	99,8	75,00	114,7
Ziemniaki ^b za 1 dt <i>Potatoes^b – per dt</i>	89,05	138,9	93,4	83,75	144,5	203,42	238,9	124,0	155,41	179,2
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej: <i>Animals for slaughter (in live weight) – per kg:</i>										
w tym: of which:										
bydło ^c (bez cieląt) <i>cattle^c (excluding calves)</i>	6,52	98,4	100,5	6,51	100,0	7,14	98,9	98,9	7,09	99,7
w tym młode bydło of which young cattle	6,60	97,1	100,6	6,61	98,9	7,36	98,3	98,7	7,35	99,1
trzoda chlewna <i>pigs</i>	5,83	131,3	102,1	4,81	108,0	5,78	118,2	105,1	5,21	106,5
drób <i>poultry</i>	3,86	107,9	99,6	3,81	106,2	.	x	x	.	x
Prosię na chów za 1 szt. <i>Piglet – per head</i>	.	x	x	.	x	216,50	119,5	111,0	186,33	99,7
Mleko za 1 hl <i>Milk per hl</i>	134,64	104,2	99,1	137,38	102,2	.	x	x	.	x

a W skupie bez ziarna siewnego. b Na targowiskach – jadalne późne. c Na targowiskach średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

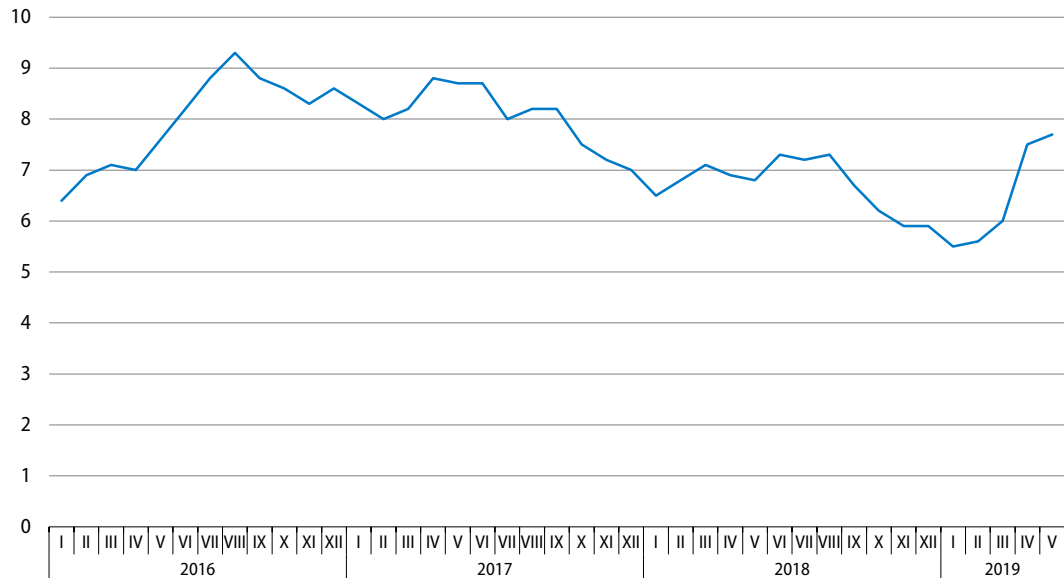
a In procurement excluding cereals designated for sowing. b On marketplace – late, edible. c On marketplace – average weighted price of cattle for slaughter calculated with the adoption of the structure of procurement quantity of young cattle and cows for slaughter.

Skup żywca rzeźnego ogółem (w wbc) w okresie styczeń–maj br., przy zmniejszonych dostawach żywca wieprzowego, był o 0,5% mniejszy niż w analogicznym okresie ub. roku. W maju br. był on o 1,9% większy od notowanego przed miesiącem, ale o 0,6% mniejszy niż przed rokiem.

W maju br. w skupie i na targowiskach notowano niewielki sezonowy spadek cen większości gatunków zbóż. Ceny ziarna były nadal znacznie wyższe niż przed rokiem.

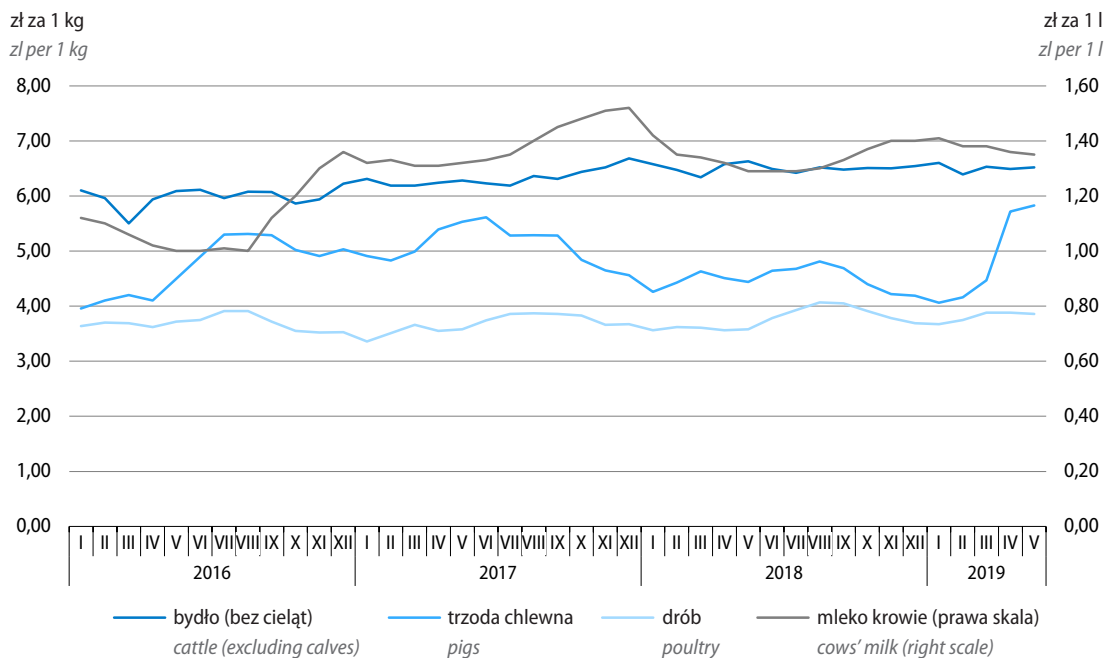
Od początku roku skupiono o 8,2% mniej ton **ziemniaków** niż rok wcześniej. Po wzroście cen na obydwu rynkach utrzymującym się od ubiegłorocznych zbiorów, ceny ziemniaków w maju br., kształtowały się na bardzo wysokim poziomie (w skupie o blisko 40% wyższym, a na targowiskach ponad 2-krotnie większym niż przed rokiem).

Wykres 13. Relacja przeciętnych cen skupu żywca wieprzowego do przeciętnych cen żyta na targowiskach
 Chart 13. Price relation of average procurement prices of pigs for slaughter to average marketplace prices of rye

Przy zmniejszonych dostawach **żywca wieprzowego** do skupu, przeciętne ceny żywca wieprzowego w okresie styczeń–maj br. były o 8,0% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku. W maju br. ceny żywca wieprzowego wzrosły w skali roku w skupie o 31,3%, a na targowiskach – o 18,2%. Relacja cen skupu trzody do cen żyta na targowiskach wyniosła 7,7 (wobec 7,5 w kwietniu br. i 6,8 w maju ub. roku). Wzrost cen odnotowano również na rynku prosiąt – w maju br. za jedno prosię płacono przeciętnie ok. 217 zł, tj. więcej o 11,0% niż w kwietniu br. i o 19,5% niż przed rokiem.

Wykres 14. Przeciętne ceny skupu żywca i mleka
 Chart 14. Average procurement prices of animals for slaughter and of milk

Przy utrzymującej się wysokiej podaży **żywca drobiowego**, średnia cena skupu tego surowca w maju br. była zbliżona do notowanej przed miesiącem, ale o 7,9% wyższa niż przed rokiem.

Na rynku wołowiny w maju br. sezonowe zmiany cen były niewielkie. Za 1 kg **żywca wołowego i młodego bydła rzeźnego** w skupie i na targowiskach płacono mniej niż przed rokiem.

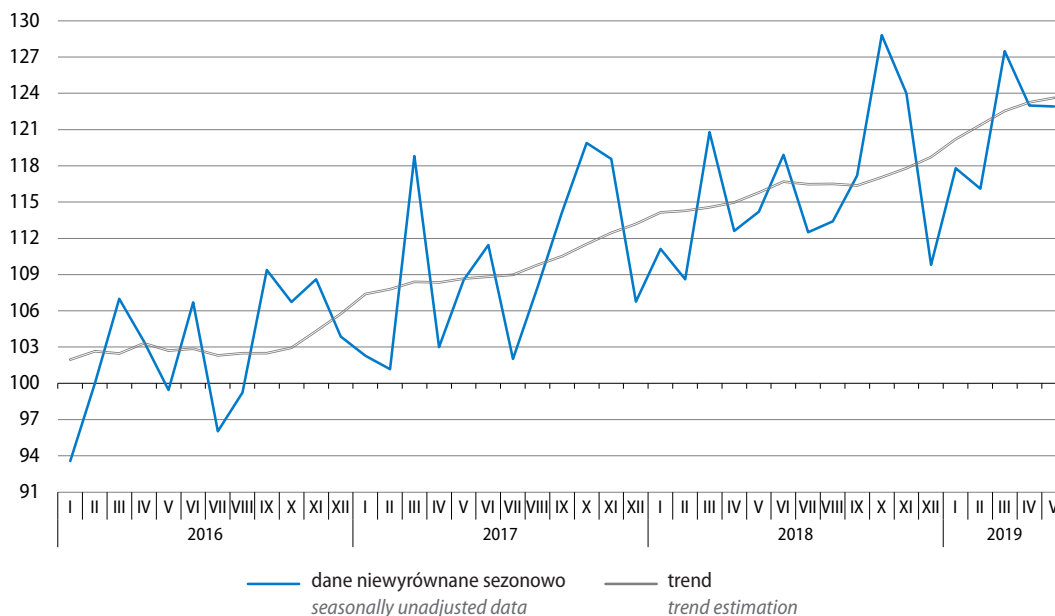
W okresie styczeń–maj br. skupiono o 3,1% więcej litrów **mleka** niż w analogicznym okresie ub. roku. Ceny tego surowca pomimo obserwowanego od lutego br. stopniowego spadku, były wyższe niż przed rokiem. W maju br. za mleko płacono o 0,9% mniej niż w kwietniu br., ale o 4,2% więcej niż w maju ub. roku.

Przemysł Industry

W maju br. **produkcja sprzedana przemysłu**¹ była o 7,7% wyższa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 9,2% w kwietniu br. oraz o 5,2% w maju ub. roku). Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym, wzrost produkcji wyniósł 5,1% w skali roku oraz 0,2% w skali miesiąca.

Wykres 15. Produkcja sprzedana przemysłu (ceny stałe) przeciętna miesięczna 2015=100

Chart 15. Sold production of industry (constant prices) monthly average of 2015=100

W przetwórstwie przemysłowym, tj. sekcji o największym udziale w produkcji sprzedanej przemysłu ogółem, sprzedaż wzrosła w skali roku o 7,8%. Wyższa niż w maju ub. roku była także produkcja sprzedana w pozostałych sekcjach przemysłu, tj. w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – o 9,4%, wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 6,8% oraz w górnictwie i wydobywaniu – o 4,7%.

W okresie styczeń–maj br. produkcja sprzedana przemysłu była o 7,0% wyższa niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 6,0%). Wzrost sprzedaży obserwowano we wszystkich sekcjach, najwyższy w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji.

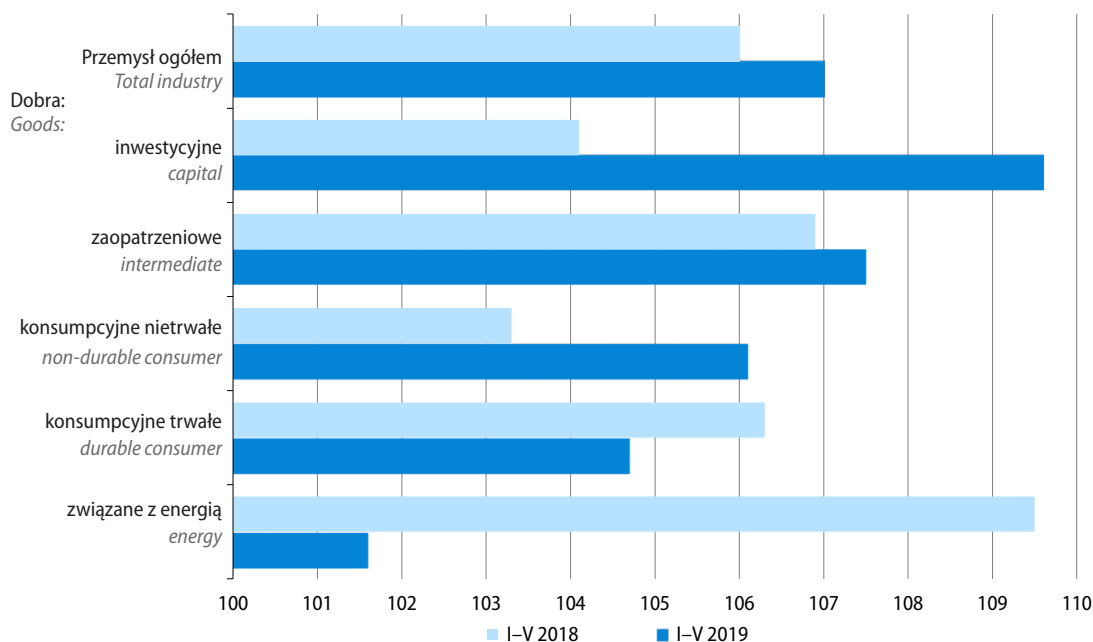
We wszystkich **głównych grupowaniach przemysłowych** w okresie styczeń–maj br. produkcja sprzedana była większa niż w analogicznym okresie ub. roku. Najbardziej zwiększyła się sprzedaż w produkcji dóbr inwestycyjnych – o 9,6% oraz zaopatrzeniowych – o 7,5%. W produkcji dóbr konsumpcyjnych nietrwałych wzrost sprzedaży wyniósł 6,1%, dóbr konsumpcyjnych trwałych – 4,7%, a dóbr związanych z energią – 1,6%.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną przypadającą na jednego zatrudnionego, w okresie styczeń–maj br. zwiększyła się w skali roku o 4,7%, przy wzroście przeciętnego zatrudnienia o 2,2% oraz przeciętnego miesięcznego nominalnego wynagrodzenia brutto – o 7,3%.

¹ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

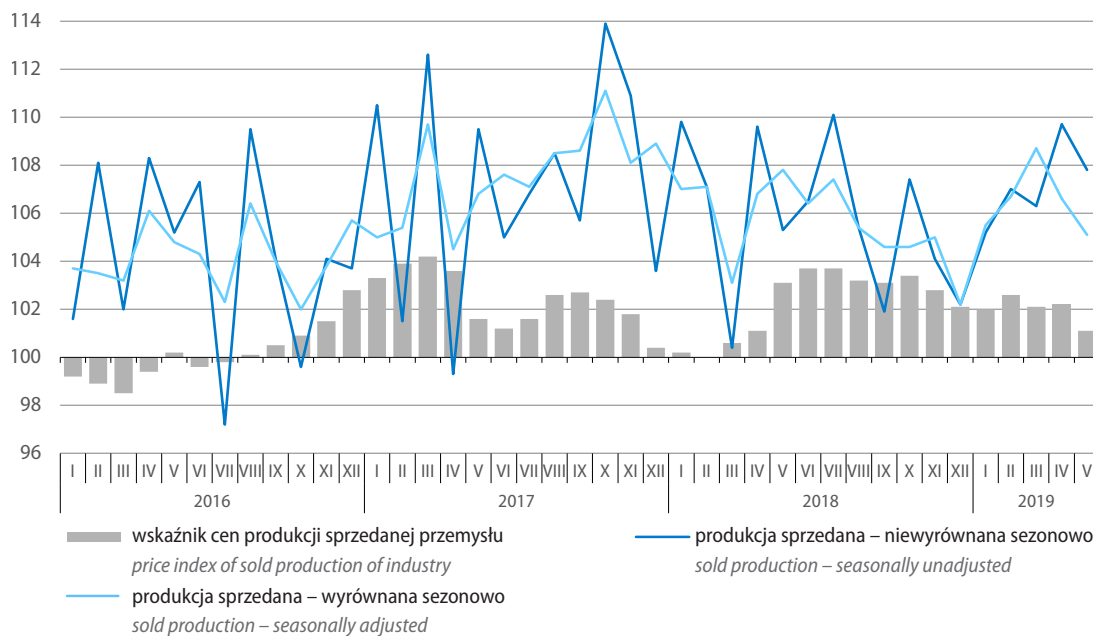
Wykres 16. Produkcja sprzedana przemysłu według głównych grupowań przemysłowych (ceny stałe) analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 16. Sold production of industry by main industrial groupings (constant prices) corresponding period of previous year=100

Wykres 17. Produkcja sprzedana (ceny stałe) i wskaźnik cen w przetwórstwie przemysłowym analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 17. Sold production (constant prices) and price index in manufacturing corresponding period of previous year=100

Tablica 11. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu
Table 11. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of sold production of industry

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2018		2019		2018	
	V	I-V	V	I-V		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year =100</i>				struktura w % <i>structure in %</i>	
Przemysł <i>Industry</i>	105,2	106,0	107,7	107,0	100,0	100,0
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	97,7	98,4	104,7	106,9	3,3	3,3
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	105,3	106,1	107,8	107,3	87,0	86,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	107,8	108,0	106,8	102,7	7,4	7,6
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	105,3	104,2	109,4	110,8	2,3	2,2
Z przemysłu ogółem – działy: <i>From total industry – divisions:</i>						
wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego <i>mining of coal and lignite</i>	98,7	100,4	87,6	93,6	1,5	1,7
produkcja artykułów spożywczych <i>manufacture of food products</i>	104,2	105,0	103,8	105,8	15,8	16,0
produkcja napojów <i>manufacture of beverages</i>	106,7	104,5	98,8	106,9	1,3	1,4
produkcja odzieży <i>manufacture of wearing apparel</i>	97,7	101,2	109,7	99,8	0,5	0,5
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	104,0	107,6	108,8	104,5	2,6	2,7
produkcja papieru i wyrobów z papieru <i>manufacture of paper and paper products</i>	104,8	110,0	107,8	105,3	3,2	3,2
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej <i>manufacture of coke and refined petroleum products</i>	112,7	115,8	105,1	102,0	5,6	5,5
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych <i>manufacture of chemicals and chemical products</i>	106,0	102,7	105,7	108,5	4,6	4,6
produkcja wyrobów farmaceutycznych <i>manufacture of pharmaceutical products</i>	74,3	80,2	114,2	102,4	0,7	0,8
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych <i>manufacture of rubber and plastic products</i>	104,2	106,7	109,8	109,7	6,6	6,5
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych <i>manufacture of other non-metallic mineral products</i>	104,3	107,8	104,9	109,1	4,0	3,8

Tablica 11. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu (dok.)
Table 11. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of sold production of industry (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2018		2019		2018	
	V	I-V	V	I-V		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year =100</i>				struktura w % <i>structure in %</i>	
produkcja metali <i>manufacture of basic metals</i>	97,3	103,1	103,0	101,9	4,0	4,3
produkcja wyrobów z metali <i>manufacture of metal products</i>	109,9	111,4	110,7	108,8	7,1	7,1
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych <i>manufacture of computer, electronic and optical products</i>	106,0	99,3	97,4	109,1	2,6	2,6
produkcja urządzeń elektrycznych <i>manufacture of electrical equipment</i>	107,1	110,9	116,5	115,4	4,4	4,2
produkcja maszyn i urządzeń <i>manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	120,7	112,5	102,5	105,5	3,2	3,3
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep <i>manufacture of motor vehicles, trailers and semitrailers</i>	101,8	101,4	112,6	108,0	11,1	11,1
produkcja pozostałego sprzętu transportowego <i>manufacture of other transport equipment</i>	109,4	101,8	136,9	129,5	1,7	1,4
produkcja mebli <i>manufacture of furniture</i>	105,7	108,6	109,0	104,8	3,1	3,1

W maju br. wzrost sprzedaży w skali roku notowano w 27 (spośród 34) działach przemysłu, w tym m.in. w produkcji:

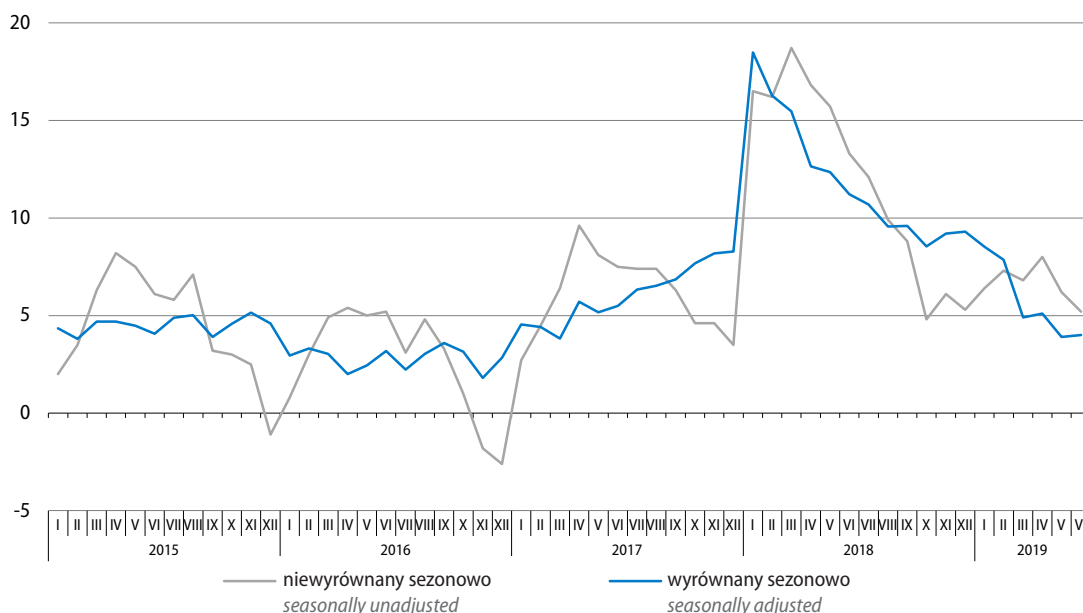
- urządzeń elektrycznych – o 16,5% (m.in. baterii i akumulatorów – o 133,2%);
- pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – o 12,6% (w tym pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli – o 17,5%);
- wyrobów z metali – o 10,7% (m.in. w obróbce metali i nakładaniu powłok na metale; obróbce mechanicznej elementów metalowych – o 12,5%);
- wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych – o 9,8% (w tym wyrobów z tworzyw sztucznych – o 10,6%);
- mebli – o 9,0%;
- wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny – o 8,8% (w tym wyrobów z drewna, korka, słomy i materiałów używanych do wyplatania – o 9,6%);
- papieru i wyrobów z papieru – o 7,8% (w tym wyrobów z papieru i tektury – o 11,2%).

Spadek notowano natomiast m.in. w produkcji komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych – o 2,6% oraz napojów – o 1,2%.

Sprzedaż w produkcji artykułów spożywczych w maju br. (stanowiąca 15,7% produkcji sprzedanej przemysłu) była o 3,8% wyższa niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 4,2%). Sprzedaż zwiększyła się w większości grup, w tym najbardziej w produkcji pozostałych artykułów spożywczych – o 19,3%, produkcji olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego – o 13,8% oraz przetwarzaniu i konserwowaniu ryb, skorupiaków i mięczaków – o 7,8%. Wzrost obserwowano także w produkcji wyrobów piekarskich i mącznych – o 3,0%, wytwarzaniu produktów przemiału zbóż, skrobi i wyrobów skrobiowych – o 2,8%, przetwarzaniu i konserwowaniu mięsa oraz produkcji wyrobów z mięsa – o 1,7%, przetwarzaniu i konserwowaniu owoców i warzyw – o 0,3% oraz wytwarzaniu wyrobów mleczarskich – o 0,2%. Spadek odnotowano w produkcji gotowych pasz i karmy dla zwierząt – o 5,4%.

Z obserwowanych w maju br. 298 **wyrobów i grup wyrobów przemysłowych** produkcja 183 była wyższa niż przed rokiem, w tym znacznie wzrosła produkcja m.in. cukru, silników spalinowych do pojazdów mechanicznych, pojazdów do transportu publicznego, samochodów ciężarowych i ciągników drogowych do ciągnięcia naczep, pestycydów, komputerów, mydła, miedzi rafinowanej, rur stalowych, produktów uboju bydła i cieląt, chłodziarek i zamrażarek, zmywarek do naczyń, gazu ziemnego, akumulatorów kwasowo-ołowiowych do pojazdów samochodowych, tworzyw sztucznych oraz okien z tworzyw sztucznych. Niższa niż w maju ub. roku była natomiast produkcja 113 wyrobów i grup wyrobów, w tym znacznie zmniejszyła się produkcja m.in. aluminium niestopowego, olejów opałowych, obuwia, odkurzaczy, nawozów mineralnych lub chemicznych azotowych, cementu oraz produktów uboju trzody chlewnej.

Wykres 18. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w przetwórstwie przemysłowym
Chart 18. General business climate indicators in manufacturing

Ogólny klimat koniunktury w przetwórstwie przemysłowym w czerwcu br. oceniany jest korzystnie, podobnie jak w maju br. Diagnozy produkcji i portfela zamówień są pozytywne, zbliżone do formułowanych przed miesiącem. Utrzymują się optymistyczne prognozy w tych obszarach, przy czym przewidywania dotyczące produkcji są ostrożniejsze niż w maju br. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw oceniana jest nieco mniej niekorzystnie niż w maju br., a dotyczące jej prognozy są, tak jak przed miesiącem, pozytywne. Firmy nadal planują zwiększanie zatrudnienia oraz spodziewają się wzrostu cen swoich wyrobów.

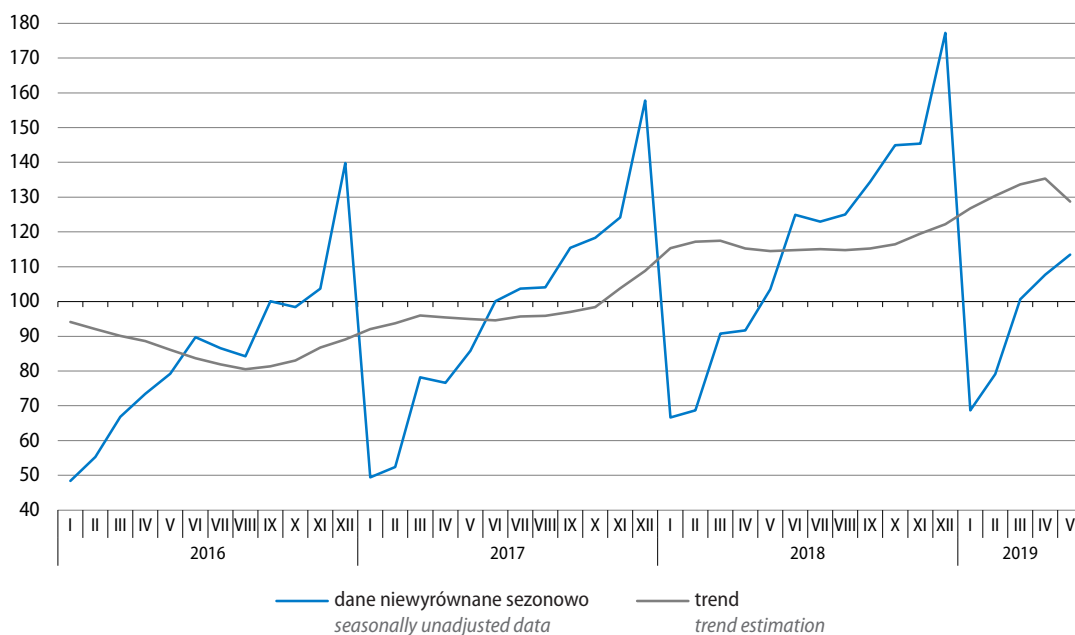
Stan zapasów wyrobów gotowych, podobnie jak w maju br., jest uznawany przez przedsiębiorstwa przetwórstwa przemysłowego za wystarczający. Sygnalizowane jest m.in. pojawienie się nadmiernych zapasów w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep oraz wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych, a także ich wzrost w skali miesiąca w produkcji pozostałego sprzętu transportowego oraz papieru i wyrobów z papieru. Spadek nadmiernych zapasów zgłaszają natomiast m.in. firmy specjalizujące się w pozostałej produkcji wyrobów.

Budownictwo Construction

Produkcja budowlano-montażowa¹ zrealizowana na terenie kraju w maju br. była o 9,6% wyższa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 17,4% w kwietniu br. oraz o 20,7% w maju ub. roku). Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym, notowano wzrost produkcji w skali roku – o 8,2% oraz jej spadek w stosunku do poprzedniego miesiąca – o 2,7%.

Wykres 19. Produkcja budowlano-montażowa (ceny stałe) przeciętna miesięczna 2015=100

Chart 19. Construction and assembly production (constant prices) monthly average of 2015=100

W maju br. wzrost produkcji w stosunku do analogicznego miesiąca ub. roku obserwowano we wszystkich działach budownictwa, w tym najwyższy w przedsiębiorstwach realizujących głównie roboty budowlane specjalistyczne – o 14,6%. W jednostkach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej wzrost wyniósł 8,8%, a w podmiotach zajmujących się głównie budową budynków – 7,0%. Sprzedaż robót remontowych zwiększyła się w podobnym stopniu, jak robót inwestycyjnych.

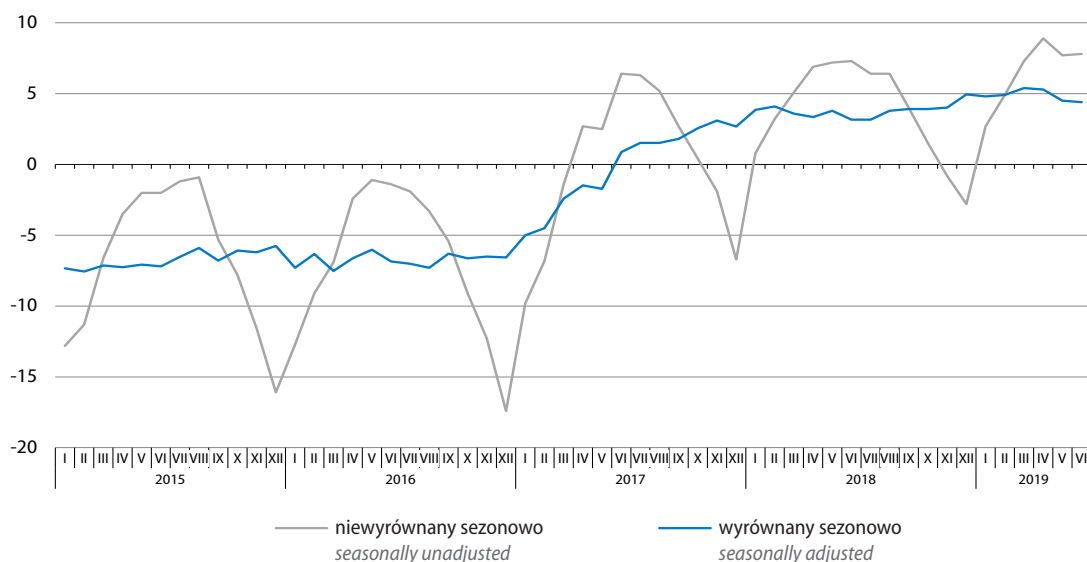
W okresie styczeń–maj br. produkcja budowlano-montażowa wzrosła w skali roku o 9,3% (wobec wzrostu o 24,0% przed rokiem). Sprzedaż robót zwiększyła się we wszystkich działach budownictwa, najbardziej w jednostkach specjalizujących się w inżynierii lądowej i wodnej.

¹ W cenach stałych; w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Tablica 12. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej
Table 12. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of construction and assembly production

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2018		2019		2018	
	V	I-V	V	I-V		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>				struktura w % <i>structure in %</i>	
Ogółem <i>Total</i>	120,7	124,0	109,6	109,3	100,0	100,0
roboty budowlane o charakterze: <i>construction work with:</i>						
inwestycyjnym <i>investment character</i>	120,3	124,6	109,4	109,5	64,3	64,2
remontowym <i>restoration character</i>	121,3	123,0	109,9	109,0	35,7	35,8
Budowa budynków <i>Construction of buildings</i>	116,6	122,8	107,0	105,0	36,0	37,3
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej <i>Civil engineering</i>	136,6	137,1	108,8	112,3	36,3	35,4
Roboty budowlane specjalistyczne <i>Specialised construction activities</i>	104,3	111,5	114,6	111,4	27,7	27,3

Wykres 20. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w budownictwie
Chart 20. General business climate indicators in construction

W czerwcu br. **ogólny klimat koniunktury** w budownictwie jest oceniany korzystnie, podobnie jak przed miesiącem. Utrzymują się pozytywne diagnozy dotyczące portfela zamówień i produkcji budowlano-montażowej na rynku krajowym. Odpowiednie prognozy są nieco mniej optymistyczne niż przed miesiącem. Nieznacznie pozytywne, zbliżone do formułowanych w maju br., są prognozy dotyczące portfela zamówień zagranicznych. Podobnie jak przed miesiącem, bieżąca sytuacja finansowa przedsiębiorstw oceniana jest negatywnie, ale przedsiębiorcy spodziewają się jej poprawy w najbliższych trzech miesiącach. Firmy nadal przewidują zwiększanie zatrudnienia oraz spodziewają się wzrostu cen robót budowlano-montażowych.

Jako najpoważniejsze bariery w prowadzeniu działalności w czerwcu br., podobnie jak przed miesiącem i przed rokiem, firmy budowlane wskazują koszty zatrudnienia i niedobór wykwalifikowanych pracowników. W porównaniu ze wskazaniami sprzed roku m.in. zmniejszyła się odczuwalność barier związanych ze zbyt dużą konkurencją na rynku oraz trudnościami z uzyskaniem kredytu bankowego.

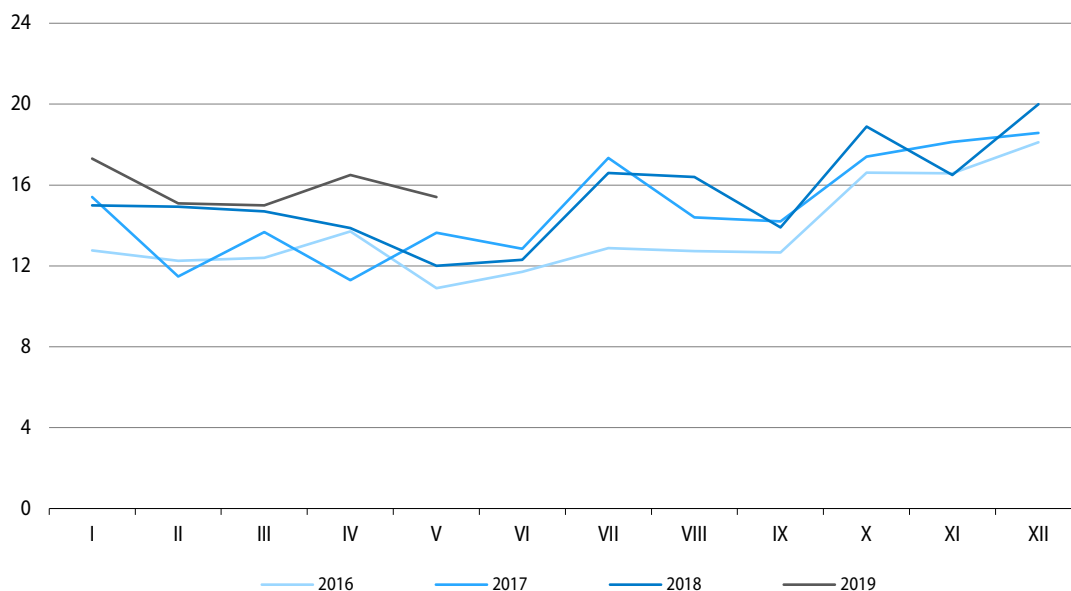
Budownictwo mieszkaniowe

Housing construction

W maju br. oddano do użytkowania dużo więcej mieszkań niż przed rokiem, kiedy notowano znaczny spadek. Wzrosła liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto.

Wykres 21. Mieszkania oddane do użytkowania
Chart 21. Dwellings completed

tys.
 thous.

Według wstępnych danych¹ w maju br. **oddano do użytkowania** 15,4 tys. mieszkań, tj. o 28,4% więcej niż przed rokiem (wobec spadku o 12,2% w maju ub. roku). Zwiększyła się liczba mieszkań w obu głównych formach budownictwa: w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 42,3% do 9,7 tys. oddanych mieszkań, po spadku o 17,0% przed rokiem) oraz w budownictwie indywidualnym (o 12,1% do 5,4 tys., po spadku o 7,4% przed rokiem). W budownictwie spółdzielczym powstało w maju br. 108 mieszkań (wobec 196 przed rokiem), w społecznym czynszowym – 78 (wobec 24), w komunalnym – 36 (wobec 57) i w zakładowym – 27 (wobec 43).

W okresie styczeń–maj br. liczba mieszkań oddanych do użytkowania wyniosła 79,3 tys. i była o 12,6% większa niż w analogicznym okresie ub. roku. Znacznie wzrosła liczba mieszkań oddanych w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 20,4%), a w niewielkim stopniu – w indywidualnym (o 2,1%). Więcej mieszkań niż przed rokiem oddano także w budownictwie społecznym czynszowym i zakładowym, a mniej – w spółdzielczym i komunalnym.

¹ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Tablica 13. Mieszkania oddane do użytkowania
Table 13. Dwellings completed

Formy budownictwa <i>Forms of construction</i>	I-V 2018			I-V 2019		
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	struktura w % <i>structure in %</i>	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	struktura w % <i>structure in %</i>	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>
Ogółem <i>Total</i>	70467	100,0	107,7	79333	100,0	112,6
Indywidualne ^a <i>Private^a</i>	27843	39,5	100,4	28417	35,8	102,1
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b <i>For sale or rent^b</i>	40792	57,9	112,0	49119	61,9	120,4
Spółdzielcze <i>Cooperative</i>	894	1,3	119,5	811	1,0	90,7
Spółeczne czynszowe <i>Public building society</i>	384	0,5	193,0	454	0,6	118,2
Komunalne <i>Municipal</i>	481	0,7	147,1	437	0,6	90,9
Zakładowe <i>Company</i>	73	0,1	486,7	95	0,1	130,1

a Realizowane na użytek własny inwestora. b Łącznie z budownictwem osób fizycznych przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku.

a Realised for the own use of the investor. b Including construction realised by natural persons designated for sale or rent in order to achieve a profit.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń–maj br. wyniosła 90,6 m² i była o 3,2 m² mniejsza niż przed rokiem.

W maju br. liczba mieszkań, na których budowę **wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym** zwiększyła się w skali roku o 22,6% do 27,0 tys. (wobec spadku o 4,1% przed rokiem). Liczba mieszkań, których **budowę rozpoczęto** wzrosła nieznacznie – o 0,3% do 20,6 tys. (po spadku o 5,9% przed rokiem). W okresie styczeń–maj br. wydano pozwolenia na budowę lub dokonano zgłoszeń z projektem budowlanym dla 107,0 tys. mieszkań, tj. o 2,1% mniej niż rok wcześniej; rozpoczęto budowę 96,4 tys. mieszkań, tj. odpowiednio o 5,5% więcej.

Szacuje się, że w końcu maja br. **w budowie** pozostawało 812,8 tys. mieszkań, tj. o 4,2% więcej niż przed rokiem.

Tablica 14. Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym i których budowę rozpoczętoTable 14. *Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project and dwellings in which construction has begun*

Formy budownictwa <i>Forms of construction</i>	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym <i>Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project</i>			Mieszkania, których budowę rozpoczęto <i>Dwellings in which construction has begun</i>		
	I–V 2019					
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	struktura w % <i>structure in %</i>	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	struktura w % <i>structure in %</i>	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>
Ogółem <i>Total</i>	107023	100,0	97,9	96436	100,0	105,5
Indywidualne ^a <i>Private^a</i>	40169	37,5	106,9	38322	39,7	105,8
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b <i>For sale or rent^b</i>	64740	60,5	93,7	56035	58,1	104,9
Spółdzielcze <i>Cooperative</i>	767	0,7	118,2	1027	1,1	109,1
Spółeczne czynszowe <i>Public building society</i>	314	0,3	22,4	648	0,7	143,4
Komunalne <i>Municipal</i>	847	0,8	135,5	404	0,4	114,1
Zakładowe <i>Company</i>	186	0,2	x ^c	–	x	x

a Realizowane na użytek własny inwestora. b łącznie z budownictwem osób fizycznych przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku. c Przed rokiem wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym dla 5 mieszkań.

a Realised for the own use of the investor. b Including construction realised by natural persons designated for sale or rent in order to achieve a profit. c A year before, permits or registrations with a construction project have been granted for 5 dwellings.

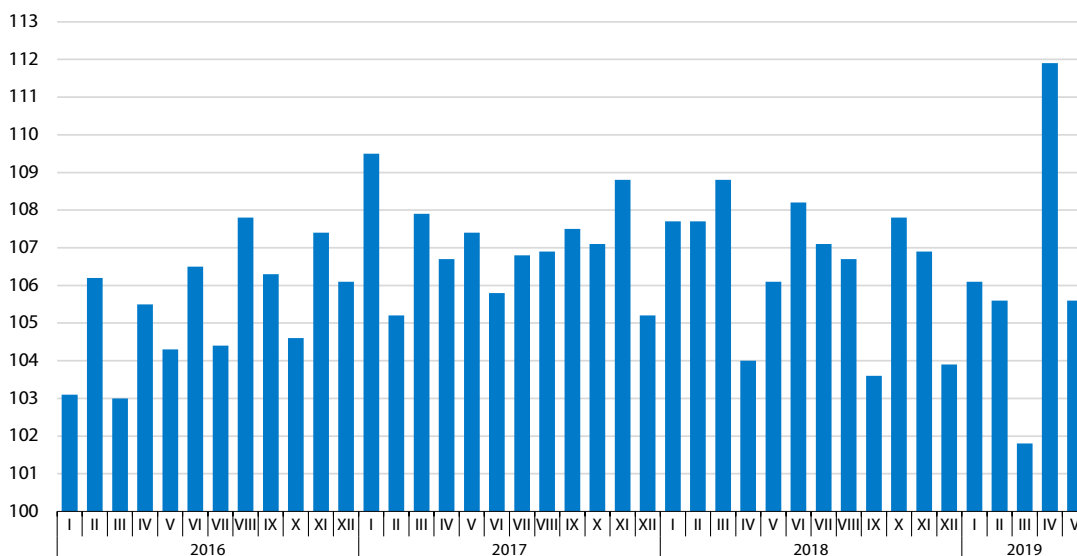
Rynek wewnętrzny

Domestic market

W maju br. **sprzedaż detaliczna**¹ zwiększyła się w skali roku o 5,6% (wobec wzrostu przed miesiącem o 11,9% i przed rokiem o 6,1%).

Wykres 22. Sprzedaż detaliczna towarów (ceny stałe) analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 22. Retail sales of goods (constant prices) corresponding period of previous year=100

W większości grup sprzedaż była wyższa niż w maju ub. roku. Spośród grup o znaczącym udziale w sprzedaży detalicznej ogółem najwyższy wzrost notowano w pojazdach samochodowych, motocyklach, częściach (o 16,6%) oraz pozostałej sprzedaży detalicznej w niewyspecjalizowanych sklepach (o 9,1%). Nieco większa niż przed rokiem była również sprzedaż w grupach: pozostałe (o 1,7%), żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 0,9%) oraz paliwa stałe, ciekłe i gazowe (o 0,4%).

W okresie styczeń–maj br. sprzedaż detaliczna zwiększyła się w skali roku o 6,5% (tj. w podobnym stopniu jak rok wcześniej).

Sprzedaż hurtowa² w maju br. była o 9,3% wyższa niż przed rokiem, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych zwiększyła się o 6,6%. W okresie styczeń–maj br. sprzedaż hurtowa wzrosła w skali roku o 10,9%, w tym wśród przedsiębiorstw hurtowych – o 9,1%.

1 W cenach stałych; w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

2 W cenach bieżących; w przedsiębiorstwach handlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Tablica 15. Dynamika sprzedaży detalicznej (w cenach stałych)Table 15. *Indices (at constant prices) of retail sales*

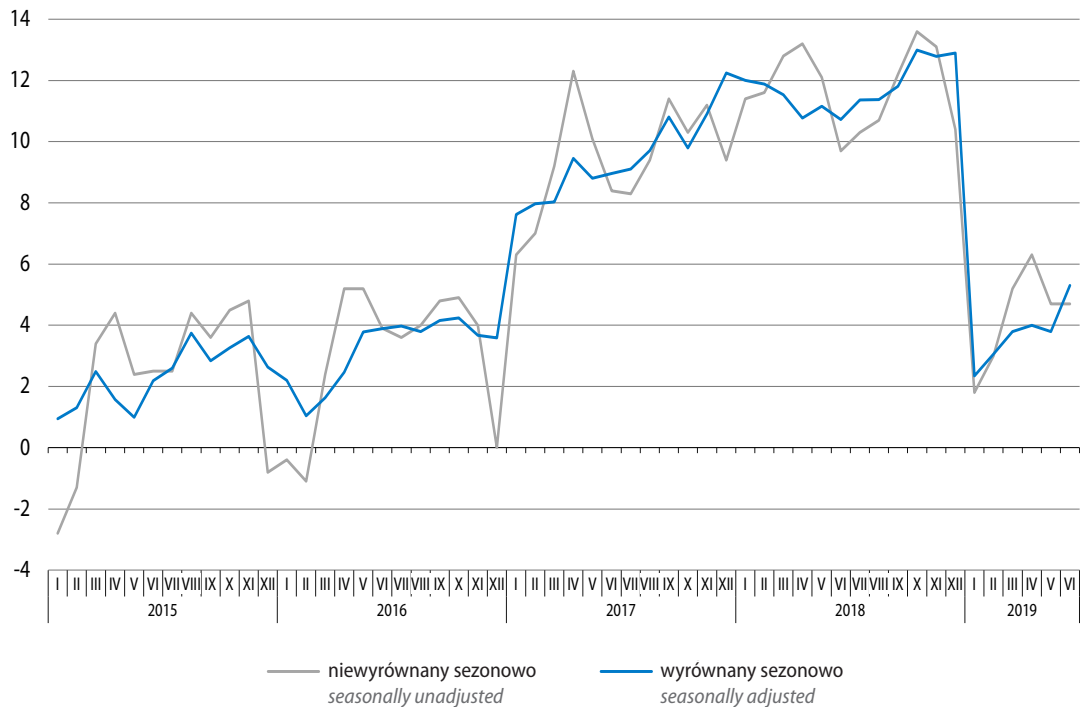
Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2018		2019	
	V	I-V	V	I-V
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>			
Ogółem^a <i>Total^a</i>	106,1	106,7	105,6	106,5
w tym: <i>of which:</i>				
Pojazdy samochodowe, motocykle, części <i>Motor vehicles, motorcycles, parts</i>	103,3	106,3	116,6	112,1
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe <i>Solid, liquid and gaseous fuels</i>	109,6	107,6	100,4	102,8
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe <i>Food, beverages and tobacco products</i>	102,8	102,4	100,9	102,2
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach <i>Other retail sale in non-specialised stores</i>	107,8	108,2	109,1	107,9
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny <i>Pharmaceuticals, cosmetics, orthopaedic equipment</i>	108,8	111,7	114,8	108,8
Tekstylia, odzież, obuwie <i>Textiles, clothing, footwear</i>	108,6	110,8	99,9	109,0
Meble, rtv, agd <i>Furniture, radio, TV and household appliances</i>	106,0	106,9	116,6	117,3
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach <i>Newspapers, books, other sale in specialised stores</i>	100,3	102,6	100,6	104,1
Pozostałe <i>Others</i>	108,4	109,9	101,7	103,8

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wolumenu sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

a Groups of enterprises were created based on the Polish Classification of Activities – PKD 2007. A given enterprise is included to a specific category by predominating kind of activity and according to its present organisational status. The recorded changes of rise or fall of the volume of retail sales in particular groups of enterprises activity may result from a change in the predominating kind of activity and organisational changes (e.g. a merger of enterprises). This does not have impact on the dynamics of the total retail sales.

W czerwcu br. **ogólny klimat koniunktury** w handlu detalicznym oceniany jest pozytywnie, podobnie jak przed miesiącem. Najkorzystniejsze, zbliżone do zgłaszanych w maju br., są wskazania firm dużych i średnich. Oceny jednostek małych są nieco mniej korzystne niż w maju br. Utrzymują się sformułowane od początku br. negatywne opinie podmiotów mikro. Nadal najlepiej oceniają koniunkturę przedsiębiorstwa z branży tekstylia, odzież, obuwie. Pozytywne nastroje utrzymują się również w branżach: pojazdy samochodowe oraz żywność. Nieznacznie pozytywne (wobec negatywnych w poprzednich miesiącach) są wskazania firm z branży artykuły gospodarstwa domowego ogółem. W czerwcu br. bieżąca sprzedaż oceniana jest przez ogół przedsiębiorstw pozytywnie, ale nieco gorzej niż przed miesiącem. Ostrożniejsze są również korzystne prognozy w tym zakresie. Utrzymują się nieznacznie negatywne diagnozy bieżącej sytuacji finansowej, przedsiębiorcy nie spodziewają się zmian w tym obszarze w najbliższych trzech miesiącach. Firmy sygnalizują możliwość wzrostu cen towarów oraz niewielkie zwiększenie zatrudnienia.

Wykres 23. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w handlu detalicznym
 Chart 23. General business climate indicators in retail trade

Wśród czynników ograniczających działalność firm handlowych w czerwcu br. najbardziej uciążliwe pozostają koszty zatrudnienia i zbyt duża konkurencja na rynku, wysokie obciążenia na rzecz budżetu oraz niejasne, niespójne i niestabilne przepisy prawne. W skali roku najbardziej zmniejszyło się znaczenie barier związanych z niedostatecznym popytem oraz wysokimi cenami i obciążeniami importowymi, a wzrosła dotkliwość problemów z zakupem towarów.

Bilans płatniczy

Balance of payments

Według wstępnych danych **saldo rachunku bieżącego bilansu płatniczego**¹ w kwietniu br. wyniosło 3,1 mld zł (wobec minus 0,1 mld zł przed rokiem). **Saldo obrotów towarowych** ukształtowało się na poziomie 1,2 mld zł (wobec minus 20 mln zł rok wcześniej); eksport zwiększył się o 12,7% do 83,3 mld zł, a import wzrósł o 11,1% do 82,2 mld zł. **Saldo usług** wyniosło 8,4 mld zł i było o 0,6 mld zł wyższe niż w kwietniu ub. roku, a złożyły się na nie salda: podróży zagranicznych (1,5 mld zł), usług transportowych (2,9 mld zł) i pozostałych usług (4,0 mld zł). Przychody z tytułu eksportu usług ukształtowały się na poziomie 21,3 mld zł (wzrost o 6,7% w skali roku), a rozchody z tytułu importu usług wyniosły 12,9 mld zł (tj. odpowiednio o 5,9% więcej). **Saldo dochodów pierwotnych** w kwietniu br. wyniosło minus 6,3 mld zł i w porównaniu z kwietniem ub. roku poprawiło się o 1,1 mld zł. Na wysokość salda dochodów pierwotnych w największym stopniu miało wpływ saldo dochodów z inwestycji w kwocie minus 6,9 mld zł. Dochody uzyskane przez bezpośrednich inwestorów zagranicznych z tytułu ich zaangażowania kapitałowego w polskich podmiotach ukształtowały się na poziomie 6,8 mld zł, a dochody nierezydentów z inwestycji portfelowych wyniosły 1,1 mld zł. **Saldo dochodów wtórnych** w kwietniu br. wyniosło minus 0,3 mld zł (wobec minus 0,6 mld zł rok wcześniej), przy czym wartość przychodów była zbliżona do notowanej przed rokiem – 1,8 mld zł, a wartość rozchodów zmniejszyła się o 0,2 mld zł do 2,1 mld zł.

Rachunek kapitałowy zamknął się dodatnim saldem w wysokości 4,9 mld zł (wobec 1,9 mld zł w kwietniu ub. roku), a kwoty przychodów i rozchodów ukształtowały się odpowiednio na poziomie 5,3 mld zł oraz 0,4 mld zł (wobec 2,3 mld zł przychodów oraz 0,4 mld zł rozchodów przed rokiem).

Saldo rachunku finansowego bilansu płatniczego w kwietniu br. wyniosło 11,2 mld zł (wobec 3,9 mld zł rok wcześniej). **Saldo inwestycji zagranicznych w Polsce** ukształtowało się na poziomie 5,5 mld zł, przy czym saldo pasywów inwestycji bezpośrednich wyniosło 1,5 mld zł. **Saldo polskich inwestycji za granicą** wyniosło 16,8 mld zł, w tym saldo aktywów inwestycji bezpośrednich ukształtowało się na poziomie minus 0,7 mld zł. Na wielkość salda rachunku finansowego wpływały również **inwestycje portfelowe**, dla których aktywa zagraniczne rezydentów zwiększyły wartość o 0,4 mld zł oraz wystąpił odpływ kapitału nierezydentów w kwocie 2,6 mld zł. W **pozostałych inwestycjach** aktywa rezydentów wzrosły o 2,0 mld zł oraz zaobserwowano napływ kapitału nierezydentów w kwocie 6,6 mld zł. Saldo pochodnych instrumentów finansowych ukształtowało się na poziomie minus 1,7 mld zł.

Wartość **oficjalnych aktywów rezerwowych** w kwietniu br. wzrosła o 16,8 mld zł do 448,1 mld zł na koniec miesiąca.

¹ Opracowano na podstawie danych Narodowego Banku Polskiego (NBP).

Tablica 16. Bilans płatniczy
Table 16. Balance of payments

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	IV 2018	IV 2019	V 2018 – IV 2019 ^a
	w mln zł <i>in mln PLN</i>		
Rachunek bieżący <i>Current account</i>	-138	3076	-5322
Saldo obrotów towarowych <i>Balance on goods</i>	-20	1194	-14597
eksport <i>exports</i>	73924	83347	950031
import <i>imports</i>	73944	82153	964628
Saldo usług <i>Balance on services</i>	7796	8423	97245
przychody <i>credit</i>	19962	21305	258780
rozchody <i>debit</i>	12166	12882	161535
Saldo dochodów pierwotnych <i>Balance on primary income</i>	-7306	-6251	-78465
przychody <i>credit</i>	3180	4676	51586
rozchody <i>debit</i>	10486	10927	130051
Saldo dochodów wtórnych <i>Balance on secondary income</i>	-608	-290	-9505
przychody <i>credit</i>	1752	1829	24055
rozchody <i>debit</i>	2360	2119	33560
Rachunek kapitałowy <i>Capital account</i>	1873	4927	45893
Przychody <i>Credit</i>	2257	5297	52190
Rozchody <i>Debit</i>	384	370	6297
Rachunek finansowy <i>Financial account</i>	3852	11236	38679
Inwestycje bezpośrednie – aktywa <i>Direct investment – assets</i>	-8126	-732	8266
akcje i inne formy udziałów kapitałowych <i>equity and investment fund shares</i>	-6547	288	2062
instrumenty dłużne <i>debt instruments</i>	-1579	-1020	6204
Inwestycje bezpośrednie – pasywa <i>Direct investment – liabilities</i>	-3178	1511	49381
akcje i inne formy udziałów kapitałowych <i>equity and investment fund shares</i>	-3364	1745	43868
instrumenty dłużne <i>debt instruments</i>	186	-234	5513

a Dane skumulowane są prezentowane krocząco w ujęciu 12 m-cy.

a Cumulated data presented as 12-month moving data.

Tablica 16. Bilans płatniczy (dok.)
 Table 16. Balance of payments (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	IV 2018	IV 2019	V 2018 – IV 2019 ^a
	w mln zł <i>in mln PLN</i>		
Inwestycje portfelowe – aktywa <i>Portfolio investment – assets</i>	38	427	1478
udziałowe papiery wartościowe <i>equity securities</i>	-432	173	-6011
dłużne papiery wartościowe <i>debt securities</i>	470	254	7489
Inwestycje portfelowe – pasywa <i>Portfolio investment – liabilities</i>	-3223	-2613	-28268
udziałowe papiery wartościowe <i>equity securities</i>	211	844	4261
dłużne papiery wartościowe <i>debt securities</i>	-3434	-3457	-32529
Pozostałe inwestycje – aktywa <i>Other investment – assets</i>	4266	2026	18946
NBP <i>monetary authorities</i>	-1	0	3
sektor rządowy <i>general government</i>	23	16	4444
Monetarne Instytucje Finansowe <i>Monetary Financial Institutions</i>	4095	5030	10274
pozostałe sektory <i>other sectors</i>	149	-3020	4225
Pozostałe inwestycje – pasywa <i>Other investment – liabilities</i>	-18470	6644	-8995
NBP <i>monetary authorities</i>	-17150	10785	5927
sektor rządowy <i>general government</i>	-151	-235	-8215
Monetarne Instytucje Finansowe <i>Monetary Financial Institutions</i>	-1799	-3294	-7331
pozostałe sektory <i>other sectors</i>	630	-612	624
Pochodne instrumenty finansowe <i>Financial derivatives</i>	-685	-1747	-5975
Oficjalne aktywa rezerwowe <i>Official reserve assets</i>	-16512	16804	28082
Saldo błędów i opuszczeń <i>Net errors and omissions</i>	2117	3233	-1892

a Dane skumulowane są prezentowane krocząco w ujęciu 12 m-cy.
 a Cumulated data presented as 12-month moving data.

Handel zagraniczny

Foreign trade

W okresie styczeń–kwiecień br. obroty towarowe z zagranicą wzrosły w skali roku w większym stopniu po stronie eksportu niż importu. Ujemne saldo obrotów ogółem było mniejsze niż przed rokiem. Wzrosła wymiana z większością grup krajów, z wyjątkiem importu z krajów Europy Środkowo–Wschodniej. Obroty według cen stałych w I kwartale br. zwiększyły się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, a wskaźnik terms of trade kształtował się korzystnie.

Eksport liczony w złotych (**w cenach bieżących**) wzrósł w porównaniu z okresem styczeń–kwiecień ub. roku o 7,4% do 325,0 mld zł, a import zwiększył się o 5,6% do 325,7 mld zł. Wymiana zamknęła się ujemnym saldem w kwocie minus 0,7 mld zł (wobec minus 5,9 mld zł przed rokiem).

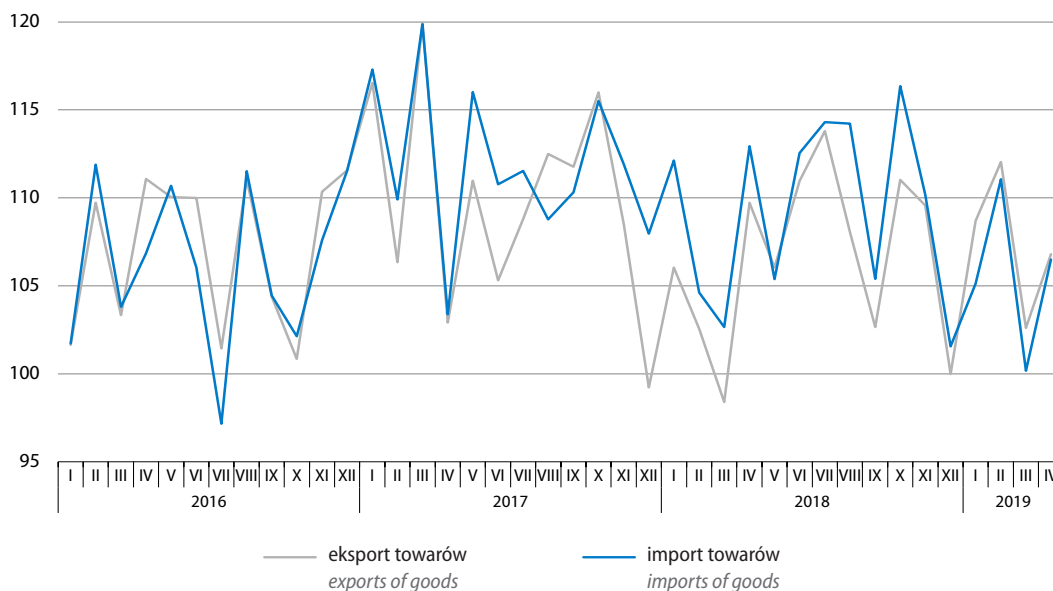
Eksport **w cenach stałych** w I kwartale br. zwiększył się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 4,1%, a import wzrósł o 1,9%. Wyższy niż przed rokiem był wolumen eksportu do krajów Europy Środkowo–Wschodniej (o 12,3%), krajów UE (o 3,5%) oraz krajów rozwijających się (o 2,1%). W imporcie wzrósł wolumen towarów sprowadzanych z krajów rozwijających się (o 6,5%) oraz z krajów UE (o 0,7%), natomiast obniżył się – z krajów Europy Środkowo–Wschodniej (o 8,6%).

Ceny transakcyjne towarów eksportowanych (liczone w złotych) w I kwartale br. wzrosły w skali roku o 3,4%, a towarów importowanych zwiększyły się o 3,3%.

Wskaźnik terms of trade w obrotach ogółem w I kwartale br. kształtował się na poziomie 100,1 (wobec 100,5 w okresie styczeń–marzec ub. roku). W wymianie z krajami UE wyniósł 100,7 (wobec 99,2 przed rokiem), w obrotach z krajami Europy Środkowo–Wschodniej – 96,0 (w porównaniu z 95,9), a z krajami rozwijającymi się – 99,5 (wobec 101,5).

Wykres 24. Obroty handlu zagranicznego (ceny bieżące) analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 24. Foreign trade turnover (current prices) corresponding period of previous year=100

Tablica 17. Obroty towarowe handlu zagranicznego
Table 17. Foreign trade turnover of goods

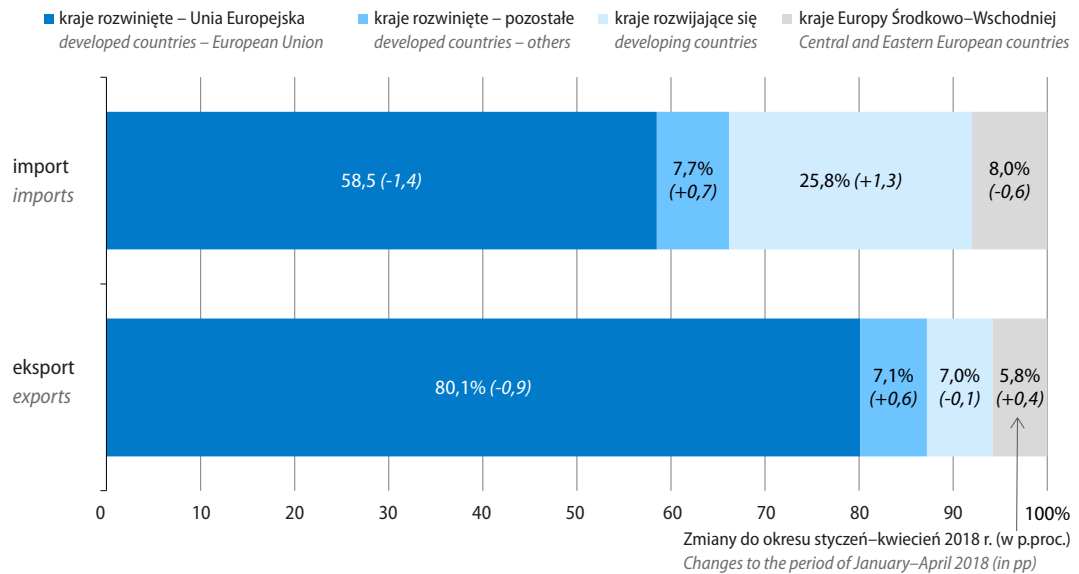
Wyszczególnienie <i>Specification</i>	I–IV 2019						I–IV 2018	I–IV 2019
	w mln zł <i>in mln PLN</i>	w mln EUR <i>in mln EUR</i>	w mln USD <i>in mln USD</i>	I–IV 2018=100				
				zł <i>PLN</i>	EUR <i>EUR</i>	USD <i>USD</i>	struktura w % <i>structure in %</i>	
Eksport <i>Exports</i>	324988,4	75599,5	85886,1	107,4	104,7	97,5	100,0	100,0
Kraje rozwinięte <i>Developed countries</i>	283333,9	65912,1	74881,7	107,0	104,3	97,1	87,5	87,2
w tym Unia Europejska <i>of which European Union</i>	260207,5	60533,2	68771,5	106,1	103,4	96,3	81,0	80,1
w tym strefa euro <i>of which euro area</i>	186702,4	43435,6	49347,2	105,9	103,2	96,1	58,3	57,4
Kraje rozwijające się <i>Developing countries</i>	22843,7	5312,9	6035,2	106,2	103,5	96,3	7,1	7,0
Kraje Europy Środkowo- -Wschodniej <i>Central and Eastern European countries</i>	18810,9	4374,6	4969,1	115,2	112,2	104,4	5,4	5,8
Import^a <i>Imports^a</i>	325698,6	75766,4	86075,3	105,6	102,9	95,8	100,0	100,0
Kraje rozwinięte <i>Developed countries</i>	215495,3	50127,3	56947,4	104,4	101,7	94,7	66,9	66,2
w tym Unia Europejska <i>of which European Union</i>	190460,6	44303,4	50331,5	103,1	100,5	93,5	59,9	58,5
w tym strefa euro <i>of which euro area</i>	150860,5	35091,8	39866,5	102,4	99,8	92,9	47,8	46,3
Kraje rozwijające się <i>Developing countries</i>	84010,3	19546,2	22206,0	110,9	108,1	100,8	24,5	25,8
Kraje Europy Środkowo- -Wschodniej <i>Central and Eastern European countries</i>	26192,9	6092,9	6921,8	99,2	96,6	90,0	8,6	8,0
Saldo <i>Balance</i>	-710,2	-166,9	-189,2	x	x	x	x	x
Kraje rozwinięte <i>Developed countries</i>	67838,6	15784,8	17934,3	x	x	x	x	x
w tym Unia Europejska <i>of which European Union</i>	69746,9	16229,8	18440,0	x	x	x	x	x
w tym strefa euro <i>of which euro area</i>	35841,9	8343,8	9480,7	x	x	x	x	x
Kraje rozwijające się <i>Developing countries</i>	-61166,6	-14233,3	-16170,8	x	x	x	x	x
Kraje Europy Środkowo- -Wschodniej <i>Central and Eastern European countries</i>	-7382,0	-1718,3	-1952,7	x	x	x	x	x

a Dane dot. importu w podziale na grupy krajów prezentowane są wg kraju pochodzenia. Dane dot. importu wg kraju wysyłki dostępne są w informacji bieżącej o wynikach wstępnych „Obroty towarowe handlu zagranicznego ogółem i według krajów w okresie styczeń–kwiecień 2019” na stronie internetowej GUS: https://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5466/1/81/1/obroty_towarowe_handlu_zagranicznego_w_okresie_styczen-kwiecien_2019.pdf

a Imports data by groups of countries are presented by country of origin. Data on imports by country of consignment are available in current information on preliminary results "Foreign trade turnover of goods in total and by countries in January–April 2019" at Statistics Poland's website: https://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/en/defaultaktualnosci/3285/1/83/1/foreign_trade_turnover_of_goods_in_total_and_by_countries_in_january-april_2019.pdf

Wykres 25. Struktura geograficzna obrotów handlu zagranicznego według grup krajów w okresie styczeń–kwiecień 2019 r.

Chart 25. Geographical structure of foreign trade turnover by the groups of countries in the period of January–April 2019

W strukturze geograficznej obrotów w okresie styczeń–kwiecień br., w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, po obu stronach wymiany obniżył się udział krajów rozwiniętych (w tym krajów UE). Udział krajów rozwijających się w eksporcie ogółem nie uległ istotnej zmianie, a w imporcie ogółem wzrósł. Udział krajów Europy Środkowo–Wschodniej zwiększył się po stronie eksportu, a obniżył po stronie importu.

Eksport do krajów **Unii Europejskiej** zwiększył się w stosunku do okresu styczeń–kwiecień ub. roku o 6,1% do 260,2 mld zł, a import wzrósł o 3,1% do 190,5 mld zł. Dodatkowo saldo wyniosło 69,7 mld zł (wobec 60,5 mld zł przed rokiem). Eksport do krajów UE stanowił 80,1% wartości eksportu ogółem (spadek w skali roku o 0,9 p.proc.), a import z tych krajów – 58,5% wartości importu ogółem (spadek odpowiednio o 1,4 p.proc.).

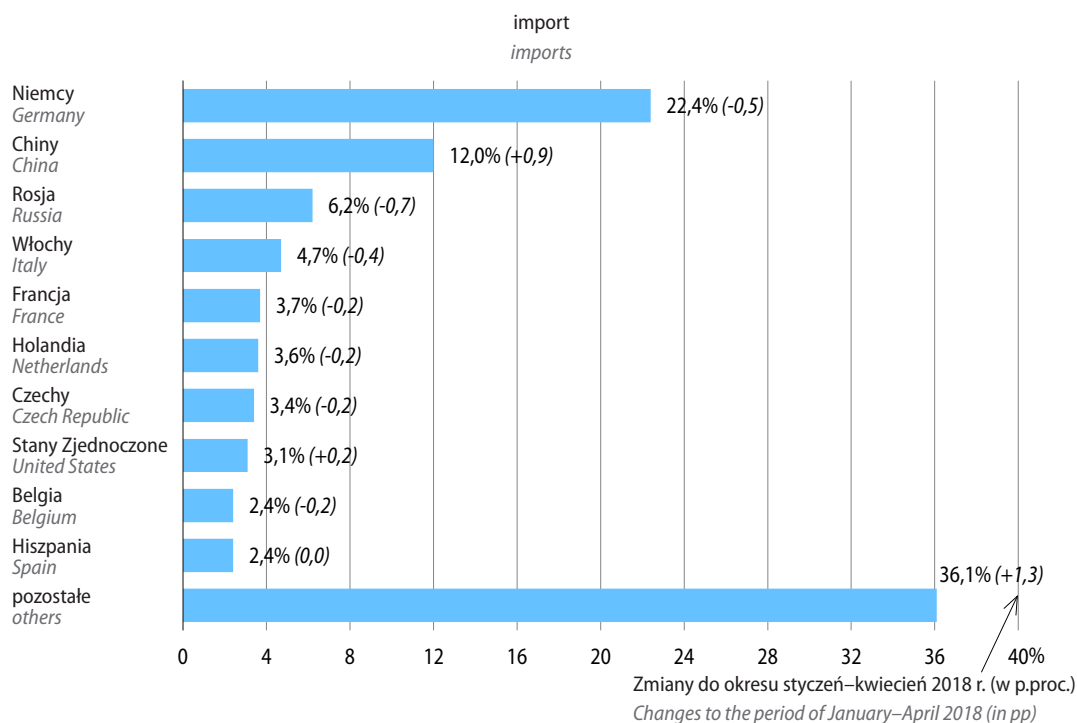
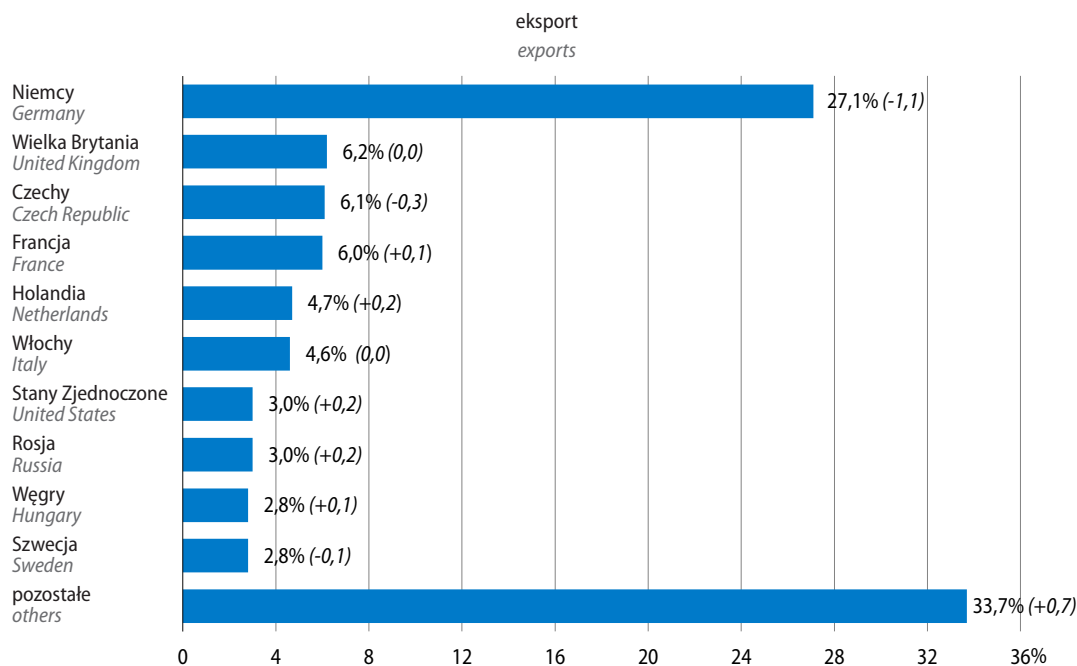
Wartość obrotów z Niemcami wzrosła w skali roku po stronie eksportu o 3,5% do 88,2 mld zł, a po stronie importu o 3,2% do 72,9 mld zł. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 15,3 mld zł (wobec 14,6 mld zł przed rokiem). Udział Niemiec w eksporcie ogółem obniżył się z 28,2% do 27,1%, a w imporcie ogółem odpowiednio z 22,9% do 22,4%.

W wymianie z **Niemcami** wg grup towarowych SITC odnotowano wzrost eksportu m.in. artykułów z tworzyw sztucznych, gdzie indziej niewymienionych, wyrobów z metali nieszlachetnych, gdzie indziej niewymienionych oraz mebli i ich części. Zmniejszył się natomiast eksport m.in. pojazdów samochodowych do przewozu osób. W ramach importu zwiększyła się wartość m.in. sprowadzanych spalinowych silników tłokowych i ich części, części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych oraz pojazdów samochodowych do przewozu osób, a obniżyła się m.in. wyrobów z metali nieszlachetnych gdzie indziej niewymienionych.

Wielka Brytania w okresie styczeń–kwiecień br. była naszym drugim partnerem handlowym w eksporcie (trzecim w analogicznym okresie ub. roku) oraz pozostała jedenastym w imporcie. Wartość obrotów w eksporcie zwiększyła się w skali roku o 8,4% do 20,2 mld zł, a w imporcie wzrosła o 5,6% do 7,3 mld zł. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 12,9 mld zł (wobec 11,6 mld zł przed rokiem). Udział Wielkiej Brytanii, zarówno w eksporcie jak i imporcie, utrzymał się na poziomie sprzed roku i wyniósł odpowiednio 6,2% i 2,3%.

Wykres 26. Struktura geograficzna obrotów handlu zagranicznego według krajów w okresie styczeń–kwiecień 2019 r.

Chart 26. Geographical structure of foreign trade turnover by countries in the period of January–April 2019

W wymianie z Wielką Brytanią wg grup towarowych SITC odnotowano wzrost eksportu m.in. tytoniu przetworzonego, pojazdów mechanicznych do transportu towarowego i pojazdów mechanicznych specjalnego przeznaczenia, srebra, platyny i pozostałych platynowców. W ramach importu zwiększyła się wartość m.in. części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych oraz pigmentów, farb, pokostów i materiałów pokrewnych.

Obroty towarowe z krajami **Europy Środkowo-Wschodniej**, w porównaniu z okresem styczeń–kwiecień ub. roku, wzrosły po stronie eksportu – o 15,2% do 18,8 mld zł, a obniżyły się po stronie importu – o 0,8% do 26,2 mld zł. Wymiana zamknęła się ujemnym saldem w kwocie 7,4 mld zł (wobec minus 10,1 mld zł przed rokiem). Udział eksportu do krajów Europy Środkowo-Wschodniej w eksporcie ogółem zwiększył się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 0,4 p.proc. do 5,8%, a w imporcie ogółem zmniejszył się o 0,6 p.proc. do 8,0%.

Rosja w rankingu naszych partnerów handlowych, podobnie jak przed rokiem, w eksporcie zajmowała ósmą pozycję, a w imporcie – trzecią. Eksport do Rosji wzrósł o 12,2% do 9,6 mld zł, natomiast import spadł o 5,3% do 20,1 mld zł. Saldo obrotów wyniosło minus 10,5 mld zł (wobec minus 12,6 mld zł przed rokiem). Udział Rosji w eksporcie ogółem wzrósł z 2,8% w okresie styczeń–kwiecień ub. roku do 3,0%, a w imporcie ogółem obniżył się z 6,9% do 6,2%.

W obrotach z Rosją wg grup SITC, w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, odnotowano m.in. znaczny wzrost eksportu pojazdów mechanicznych do transportu towarowego i pojazdów mechanicznych specjalnego przeznaczenia, mechanicznych urządzeń transportowych oraz ich części, a także części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych. Zmniejszył się natomiast eksport m.in. preparatów perfumeryjnych, kosmetycznych i toaletowych. W imporcie zwiększyła się wartość m.in. nawozów, przetworzonych olejów ropy naftowej i otrzymanych z minerałów bitumicznych, a zmniejszyła się surowych olejów ropy naftowej oraz aluminium.

Obroty z krajami **rozwijającymi się** w okresie styczeń–kwiecień br. wzrosły w skali roku zarówno po stronie eksportu, jak i importu. Eksport do tej grupy krajów zwiększył się o 6,2% do 22,8 mld zł, a import wzrósł o 10,9% do 84,0 mld zł. Ujemne saldo pogłębiło się do 61,2 mld zł (z minus 54,2 mld zł przed rokiem). Udział tej grupy krajów w eksporcie ogółem obniżył się w skali roku o 0,1 p.proc. do 7,0%, a w imporcie ogółem wzrósł o 1,3 p.proc. do 25,8%.

Chiny w rankingu naszych partnerów handlowych zajmowały dwudzieste miejsce w eksporcie (wobec dwudziestego trzeciego przed rokiem) oraz pozostały na drugim w imporcie. Eksport do tego kraju wzrósł w skali roku o 42,6% do 3,4 mld zł, a import zwiększył się o 14,0% do 39,1 mld zł. Wymiana zamknęła się ujemnym saldem wynoszącym 35,7 mld zł (wobec minus 31,9 mld zł w okresie styczeń–kwiecień ub. roku). Udział Chin w obrotach ogółem wzrósł w skali roku – po stronie eksportu z 0,8% do 1,1%, a po stronie importu z 11,1% do 12,0%.

W obrotach z Chinami wg nomenklatury SITC odnotowano znaczny wzrost eksportu m.in. miedzi, części i akcesoriów (innych niż pokrowce, futerały i tym podobne) nadających się do stosowania wyłącznie lub głównie do maszyn. Zwiększył się również eksport mleka, śmietany i produktów mleczarskich innych niż masło lub ser. W imporcie zwiększyła się wartość m.in. monitorów i rzutników, urządzeń elektrycznych i nieelektrycznych, typu domowego, gdzie indziej niewymienionych, ani niewłączonych oraz mebli i ich części; zmniejszyła się natomiast wartość wózków dziecięcych, zabawek, gier i artykułów sportowych.

W wymianie towarowej wg nomenklatury SITC, w porównaniu z okresem styczeń–kwiecień ub. roku, odnotowano wzrost obrotów w większości sekcji towarowych. W największym stopniu wzrósł eksport towarów z sekcji: oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne oraz napoje i tytoń. Po stronie importu najbardziej zwiększyła się wartość towarów sprowadzanych w ramach sekcji: napoje i tytoń oraz maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy. W strukturze towarowej po stronie eksportu w największym stopniu wzrósł udział żywności i zwierząt żywych, a obniżył się udział różnych wyrobów przemysłowych. Po stronie importu najbardziej zwiększył się w skali roku udział sekcji maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy, natomiast zmniejszył się udział towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca.

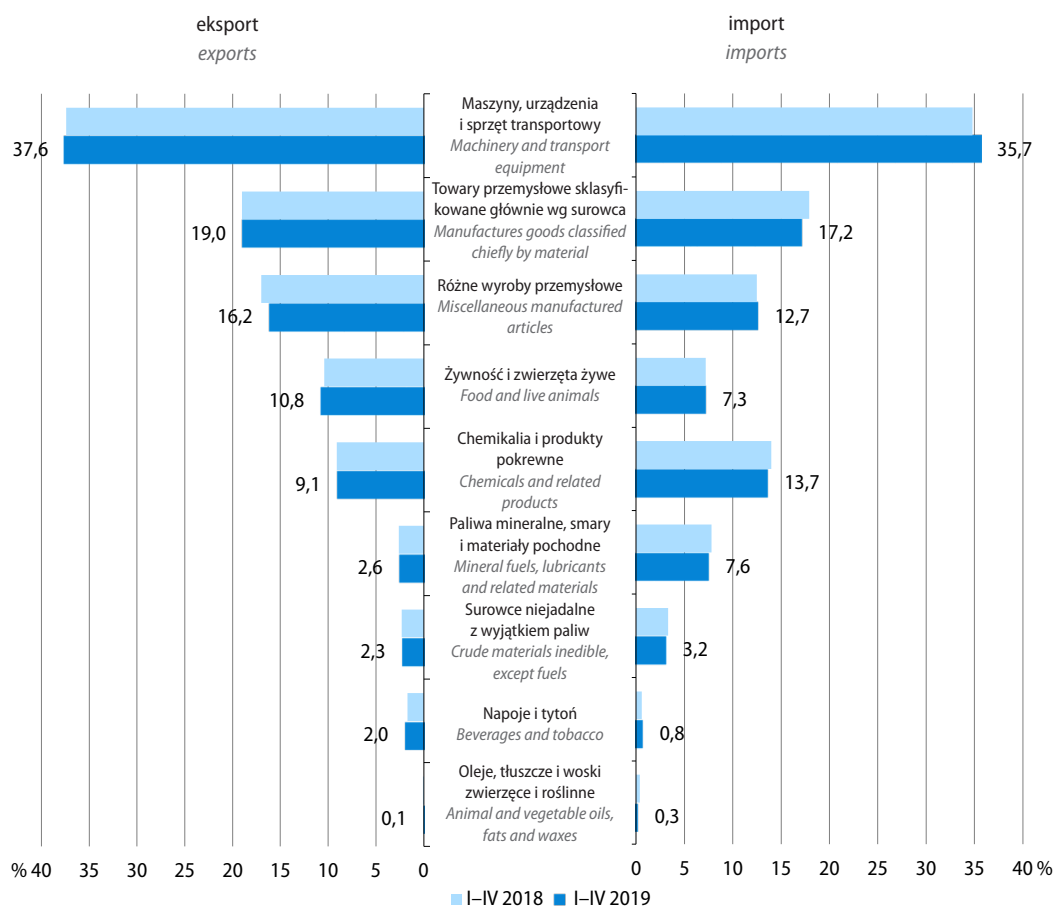
Tablica 18. Dynamika i struktura obrotów ogółem według sekcji SITC

Table 18. Foreign trade indices and structure by SITC sections

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	I–IV 2019		I–IV 2019	I–IV 2018
	w mln zł <i>in mln PLN</i>	I–IV 2018=100	struktura w % <i>structure in %</i>	
Eksport <i>Exports</i>	324988,4	107,4	100,0	100,0
w tym: <i>of which:</i>				
Żywność i zwierzęta żywe <i>Food and live animals</i>	35034,3	110,5	10,8	10,4
Napoje i tytoń <i>Beverages and tobacco</i>	6 467,7	124,1	2,0	1,7
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw <i>Crude materials inedible, except fuels</i>	7310,1	104,1	2,3	2,3
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne <i>Mineral fuels lubricants and related materials</i>	8289,9	104,2	2,6	2,6
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne <i>Animal and vegetable oils, fats and waxes</i>	425,1	132,0	0,1	0,1
Chemikalia i produkty pokrewne <i>Chemicals and related products</i>	29659,3	107,8	9,1	9,1
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca <i>Manufactures goods classified chiefly by material</i>	61796,7	107,4	19,0	19,0
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy <i>Machinery and transport equipment</i>	122295,2	108,0	37,6	37,4
Różne wyroby przemysłowe <i>Miscellaneous manufactured articles</i>	52749,9	102,3	16,2	17,0
Import <i>Imports</i>	325698,6	105,6	100,0	100,0
w tym: <i>of which:</i>				
Żywność i zwierzęta żywe <i>Food and live animals</i>	23856,6	107,7	7,3	7,2
Napoje i tytoń <i>Beverages and tobacco</i>	2575,1	135,3	0,8	0,6
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw <i>Crude materials inedible, except fuels</i>	10310,8	102,9	3,2	3,3
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne <i>Mineral fuels lubricants and related materials</i>	24617,9	102,0	7,6	7,8
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne <i>Animal and vegetable oils, fats and waxes</i>	1042,7	97,3	0,3	0,4
Chemikalia i produkty pokrewne <i>Chemicals and related products</i>	44524,2	103,0	13,7	14,0
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca <i>Manufactures goods classified chiefly by material</i>	55921,3	101,1	17,2	17,9
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy <i>Machinery and transport equipment</i>	116123,1	108,2	35,7	34,8
Różne wyroby przemysłowe <i>Miscellaneous manufactured articles</i>	41368,5	107,0	12,7	12,5

Wykres 27. Udział wybranych sekcji towarowych (wg SITC) w obrotach towarowych handlu zagranicznego ogółem w okresie styczeń–kwiecień 2019 r.

Chart 27. Share of selected SITC sections in total foreign trade turnover in the period of January–April 2019

Ekspert **produktów rolno-spożywczych** (wg CN) zwiększył się w porównaniu z okresem styczeń–kwiecień ub. roku o 12,9% do 43,6 mld zł, a import wzrósł o 8,7% do 30,1 mld zł. Obroty zamknęły się dodatnim saldem w wysokości 13,6 mld zł (wobec 11,0 mld zł przed rokiem). Udział towarów rolno-spożywczych w obrotach ogółem zwiększył się w skali roku po stronie eksportu o 0,6 p.proc. do 13,4%, a po stronie importu – o 0,2 p.proc. do 9,2%.

Wzrosły obroty towarami rolno-spożywczymi ze wszystkimi grupami krajów, najbardziej eksport do krajów rozwijających się (o 22,7%) i import z krajami Europy Środkowo-Wschodniej (o 24,5%).

W strukturze **rozdysponowania importu według głównych kategorii ekonomicznych**, w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, zwiększył się udział dóbr inwestycyjnych (z 14,6% do 15,2%) oraz towarów konsumpcyjnych (z 24,5% do 25,9%), natomiast obniżył się udział towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie (z 60,8% do 58,9%). We wszystkich kategoriach import był wyższy niż przed rokiem – wartość sprowadzanych dóbr inwestycyjnych zwiększyła się o 8,1%, towarów konsumpcyjnych – o 7,8%, a towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie – o 4,0%.

Tablica 19. Obroty towarowe produktami rolno-spożywczymi (według CN)

Table 19. Foreign trade turnover of agri-food products (by CN)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	I-IV 2019						I-IV 2018	I-IV 2019
	w mln zł <i>in mln PLN</i>	w mln EUR <i>in mln EUR</i>	w mln USD <i>in mln USD</i>	I-IV 2018=100				
				zł <i>PLN</i>	EUR <i>EUR</i>	USD <i>USD</i>	struktura w % <i>structure in %</i>	
Eksport <i>Exports</i>	43643,4	10152,1	11533,4	112,9	110,0	102,4	100,0	100,0
Przetwory spożywcze <i>Prepared foodstuffs</i>	23037,0	5359,0	6088,1	117,5	114,5	106,6	50,7	52,8
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego <i>Live animals; animal products</i>	13619,3	3168,0	3599,0	105,7	103,0	95,9	33,3	31,2
Produkty pochodzenia roślinnego <i>Vegetable products</i>	6378,1	1483,4	1685,3	113,0	110,1	102,5	14,6	14,6
Oleje i tłuszcze <i>Fats and oils</i>	609,0	141,7	161,0	114,1	111,2	103,6	1,4	1,4
Import <i>Imports</i>	30064,6	6993,6	7945,2	108,7	105,9	98,6	100,0	100,0
Przetwory spożywcze <i>Prepared foodstuffs</i>	12050,7	2803,1	3184,5	112,5	109,6	102,0	38,7	40,1
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego <i>Live animals; animal products</i>	8271,7	1924,3	2186,1	106,4	103,7	96,6	28,1	27,5
Produkty pochodzenia roślinnego <i>Vegetable products</i>	8550,4	1988,9	2259,6	107,9	105,1	97,9	28,7	28,4
Oleje i tłuszcze <i>Fats and oils</i>	1191,8	277,3	315,0	95,1	92,7	86,3	4,5	4,0
Saldo <i>Balance</i>	13578,9	3158,5	3588,2	x	x	x	x	x
Przetwory spożywcze <i>Prepared foodstuffs</i>	10986,3	2555,9	2903,6	x	x	x	x	x
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego <i>Live animals; animal products</i>	5347,7	1243,7	1412,9	x	x	x	x	x
Produkty pochodzenia roślinnego <i>Vegetable products</i>	-2172,3	-505,5	-574,3	x	x	x	x	x
Oleje i tłuszcze <i>Fats and oils</i>	-582,8	-135,6	-154,0	x	x	x	x	x

Wyniki finansowe banków w I kwartale 2019 r. Financial results of banks in the 1st quarter of 2019

Wyniki finansowe sektora bankowego¹ w I kwartale br. były niższe od osiągniętych w analogicznym okresie ub. roku.

Wynik finansowy przed opodatkowaniem z tytułu działalności kontynuowanej obniżył się w skali roku o 8,1% do 4,2 mld zł, a wynik finansowy netto spadł o 13,0% do 2,9 mld zł.

Tablica 20. Wybrane pozycje rachunku zysków i strat sektora bankowego
Table 20. Selected items of the income statement of the Polish banking sector

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	I-III 2018	I-III 2019	
	w mln zł <i>in mln PLN</i>		I-III 2018 =100
Całkowite przychody operacyjne, netto <i>Total operating income, net</i>	16066	17491	108,9
w tym: <i>of which:</i>			
wynik z tytułu odsetek <i>net interest income</i>	11086	12126	109,4
wynik z tytułu opłat i prowizji <i>net fee and commission income</i>	3294	3217	97,7
Koszty administracyjne <i>Administrative expenses</i>	9118	9939	109,0
w tym koszty pracownicze <i>of which staff expenses</i>	4270	4468	104,6
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych <i>Depreciation of fixed assets and intangible fixed assets</i>	736	1079	146,6
Rezerwy lub odwrócenie rezerw <i>Provisions or reversal of provisions</i>	94	143	152,1
Utrata wartości lub odwrócenie utraty wartości aktywów finansowych <i>Impairment or reversal of impairment of financial assets</i>	1752	2112	120,5
Wynik finansowy przed opodatkowaniem z tytułu działalności kontynuowanej <i>Profit or loss before tax from continuing operations</i>	4616	4244	91,9
Obciążenia podatkowe z tytułu działalności kontynuowanej <i>Tax expense from continuing operations</i>	1252	1316	105,1
Wynik finansowy netto <i>Profit or loss for the year</i>	3364	2928	87,0

¹ Opracowano na podstawie danych Narodowego Banku Polskiego (NBP).

Suma bilansowa sektora bankowego w końcu marca br. wyniosła 1938,1 mld zł i była o 6,9% wyższa niż rok wcześniej. Główną pozycją aktywów były kredyty i zaliczki wyceniane według zamortyzowanego kosztu, które osiągnęły wartość 1259,2 mld zł (wzrost o 6,8%).

Tablica 21. Wybrane pozycje bilansowe sektora bankowego
Table 21. Selected items of the balance sheet of the Polish banking sector

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	31 III 2018	31 III 2019	
	w mln zł <i>in mln PLN</i>		31 III 2018=100
Suma bilansowa <i>Balance sheet, total</i>	1813005	1938069	106,9
w tym: <i>of which:</i>			
kredyty i zaliczki wyceniane według zamortyzowanego kosztu <i>loans and advances at amortised cost</i>	1178958	1259243	106,8
instrumenty dłużne <i>debt instruments</i>	451025	475153	105,3
instrumenty pochodne (aktywa) <i>derivatives (assets)</i>	10990	11733	106,8
Zobowiązania finansowe <i>Financial liabilities</i>	1568722	1679528	107,1
w tym depozyty <i>of which deposits</i>	1305141	1408159	107,9
Kapitał własny <i>Equity, total</i>	201531	206529	102,5
w tym: <i>of which:</i>			
kapitał wpłacony <i>paid up capital</i>	39328	37154	94,5
pozostałe kapitały rezerwowe <i>other reserves</i>	107937	114013	105,6
zyski zatrzymane <i>retained earnings</i>	8786	6332	72,1

Zobowiązania ogółem na koniec marca br. wyniosły 1731,5 mld zł (o 7,5% więcej niż rok wcześniej), w tym zobowiązania finansowe – 1679,5 mld zł (wzrost o 7,1%). Kapitały własne banków ukształtowały się na poziomie 206,5 mld zł, tj. o 2,5% wyższym niż przed rokiem.

Wartość kredytów udzielonych przez banki sektorowi niefinansowemu na koniec marca br. wyniosła 1104,9 mld zł, tj. zwiększyła się w skali roku o 6,6%. Wartość depozytów tego sektora złożonych w bankach ukształtowała się na poziomie 1162,2 mld zł i była o 9,9% wyższa niż rok wcześniej.

Zadłużenie instytucji rządowych i samorządowych z tytułu kredytów w bankach zwiększyło się o 0,7% w porównaniu do stanu na koniec marca ub. roku i wyniosło 85,7 mld zł. Wartość depozytów tych instytucji zmniejszyła się o 4,0% w skali roku i ukształtowała się na poziomie 110,2 mld zł.

Tablica 22. Kredyty^a i depozyty sektora niefinansowego oraz instytucji rządowych i samorządowych
 Table 22. *Loans^a and deposits of the non-financial sector and the general government sector*

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	31 III 2018	31 III 2019	
	w mln zł <i>in mln PLN</i>		31 III 2018=100
Kredyty sektora niefinansowego <i>Non-financial sector's loans</i>	1036537	1104877	106,6
w tym: <i>of which:</i>			
przedsiębiorstwa <i>corporations</i>	357362	383566	107,3
MŚP ^b <i>SME^b</i>	207953	211002	101,5
duże przedsiębiorstwa <i>large corporations</i>	149410	172564	115,5
gospodarstwa domowe <i>households</i>	672334	714010	106,2
w tym: <i>of which:</i>			
mieszkaniowe <i>housing loans</i>	395812	423222	106,9
konsumpcyjne dla osób prywatnych <i>consumer loans to individuals</i>	149971	162404	108,3
Kredyty sektora instytucji rządowych i samorządowych <i>General government sector's loans</i>	85073	85663	100,7
Depozyty sektora niefinansowego <i>Non-financial sector's deposits</i>	1057558	1162197	109,9
w tym osoby prywatne <i>of which individuals</i>	710281	790933	111,4
Depozyty sektora instytucji rządowych i samorządowych <i>General government sector's deposits</i>	114857	110221	96,0

a Portfel B. b Sektor MŚP tworzą tu jednostki o liczbie pracujących mniejszej niż 250 osób oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, o liczbie pracujących powyżej 9 osób, lecz mniejszej niż 250 osób (stan pracujących w końcu ostatniego zakończonego roku obrotowego).

a Portfolio B. b Sector SME consists of entities where the number of employees at the end of the last financial year was less than 250 or a natural person, who runs a business on one's own account, if the number of employees was more than 9 persons, but less than 250.

Wyniki finansowe ubezpieczycieli w I kwartale 2019 r. Financial results of insurance companies in the 1st quarter of 2019

Wyniki finansowe zakładów ubezpieczeń¹ ogółem w I kwartale br. były lepsze niż rok wcześniej. Korzystniejsze wyniki uzyskały zarówno zakłady ubezpieczeń na życie (dział I), jak i zakłady ubezpieczeń majątkowych (dział II).

Tablica 23. Przychody i koszty zakładów ubezpieczeń; wynik techniczny
Table 23. Income and costs of insurance companies; balance on technical account

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total			Dział I ^a Division I ^a			Dział II ^b Division II ^b		
	I-III 2018	I-III 2019	I-III 2018= =100	I-III 2018	I-III 2019	I-III 2018= =100	I-III 2018	I-III 2019	I-III 2018= =100
	mln zł mln PLN	mln zł mln PLN		mln zł mln PLN	mln zł mln PLN		mln zł mln PLN	mln zł mln PLN	
Przychody ogółem Total income	15656,6	16667,8	106,5	7229,5	7708,2	106,6	8427,1	8959,6	106,3
w tym: of which:									
Składki zarobione na udziale własnym Earned premiums	13200,3	13231,8	100,2	5621,7	5147,0	91,6	7578,6	8084,8	106,7
w tym składki przypisane brutto of which gross written premiums	16252,6	16351,9	100,6	5672,3	5232,9	92,3	10580,3	11119,0	105,1
Przychody z lokat Investment income	2188,6	3169,3	144,8	1551,0	2524,6	162,8	637,6	644,7	101,1
Koszty ogółem Total costs	14610,9	15532,0	106,3	6759,7	7199,9	106,5	7851,2	8332,1	106,1
w tym: of which:									
Odszkodowania i świadczenia ^c Claims incurred ^c	10068,3	10025,6	99,6	5394,3	5029,6	93,2	4674,0	4996,0	106,9
w tym odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto of which gross claims paid	10493,0	10204,3	97,2	5444,2	5080,1	93,3	5048,8	5124,2	101,5
Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych Change in other technical provisions – net of reinsurance	-2302,2	-136,4	x	-2312,0	-141,8	x	9,8	5,4	55,3
Koszty działalności ubezpieczeniowej Net operating expenses	3374,7	3492,3	103,5	1244,4	1204,9	96,8	2130,3	2287,4	107,4
Koszty działalności lokacyjnej Investment charges	2429,2	1079,9	44,5	2141,5	821,7	38,4	287,7	258,2	89,7
Wynik finansowy netto Net financial result	1045,7	1135,8	108,6	469,8	508,3	108,2	575,9	627,5	109,0
Wynik techniczny Balance on technical account	1371,8	1431,8	104,4	679,3	734,0	108,0	692,5	697,8	100,8

a Ubezpieczenia na życie. b Pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe. c Na udziale własnym z uwzględnieniem zmiany stanu rezerw.

a Life insurance. b Non-life insurance. c Including change in provisions – net of reinsurance.

1 Opracowano na podstawie danych Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego przekazanych w dniu 10 czerwca 2019 r.

Przychody ogółem zakładów ubezpieczeń w I kwartale br. były o 6,5% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku, na co wpłynął wzrost **przychodów z działalności lokacyjnej** o 44,8% (do 3,2 mld zł) i **składki przypisanej brutto** o 0,6% (do 16,4 mld zł). **Koszty ogółem** wyniosły 15,5 mld zł i były o 6,3% wyższe niż w I kwartale ub. roku (w dziale I wzrost wyniósł 6,5%, a w dziale II – 6,1%). Łączny **wynik finansowy netto** zakładów ubezpieczeń ukształtował się na poziomie 1,1 mld zł i był o 8,6% wyższy niż w I kwartale ub. roku. **Wynik techniczny** wyniósł 1,4 mld zł, tj. wzrósł o 4,4% w skali roku.

Tablica 24. Składki przypisane brutto oraz odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w podziale na wybrane rodzaje ubezpieczeń

Table 24. Gross written premiums and gross claims paid by types of insurance

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	Składki przypisane brutto <i>Gross written premiums</i>			Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto <i>Gross claims paid</i>		
	I-III 2018	I-III 2019		I-III 2018	I-III 2019	
	mln zł <i>mln PLN</i>	I-III 2018= =100		mln zł <i>mln PLN</i>	I-III 2018= =100	
DZIAŁ I <i>DIVISION I</i>						
Ogółem z działalności bezpośredniej <i>Total from direct activities</i>	5672,3	5232,9	92,3	5442,3	5080,1	93,3
w tym: <i>of which:</i>						
Ubezpieczenia na życie <i>Life insurance</i>	1845,5	1945,3	105,4	1588,2	1585,9	99,9
Ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym <i>Life insurance linked to capital insurance fund</i>	2321,7	1685,0	72,6	3172,7	2777,0	87,5
Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe <i>Accident and sickness insurance</i>	1441,8	1538,7	106,7	631,6	666,4	105,5
DZIAŁ II <i>DIVISION II</i>						
Ogółem z działalności bezpośredniej <i>Total of direct activities</i>	9585,9	9999,8	104,3	4822,6	4952,1	102,7
w tym: <i>of which:</i>						
Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe <i>Accident and sickness insurance</i>	534,9	610,2	114,1	145,9	157,3	107,9
Ubezpieczenia casco pojazdów lądowych <i>Casco insurance of land vehicles</i>	2128,7	2219,0	104,2	1266,3	1359,4	107,3
Ubezpieczenia szkód spowodowanych żywiołami <i>Insurance against fire and natural forces</i>	1049,4	1098,4	104,7	333,0	336,8	101,1
Ubezpieczenia pozostałych szkód rzeczowych <i>Insurance against other damage and loss of property</i>	688,1	730,2	106,1	250,5	218,3	87,2
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania pojazdów lądowych <i>Motor vehicle liability arising out of the possession of land vehicles</i>	3748,3	3736,8	99,7	2288,6	2346,8	102,5
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej <i>General third-party liability insurance</i>	640,8	701,6	109,5	228,1	237,1	104,0

Składka przypisana brutto z działalności bezpośredniej w I kwartale br. w ubezpieczeniach na życie wyniosła 5,2 mld zł (o 7,7% mniej niż w I kwartale ub. roku), a w ubezpieczeniach majątkowych – 10,0 mld zł (odpowiednio o 4,3% więcej).

W strukturze składki przypisanej brutto z działalności bezpośredniej ogółem składka zakładów działu I stanowiła 34,4%, a zakładów działu II – 65,6%. W dziale I, pod względem wartości zebranej składki brutto, największy udział miały ubezpieczenia na życie (37,2%) ze składką w wysokości 1,9 mld zł oraz ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym (32,2%) ze składką w wysokości 1,7 mld zł. W dziale II największą pozycję (59,6% składek) stanowiły składki brutto zebrane z tytułu polis komunikacyjnych, które wyniosły 6,0 mld zł. Udział ubezpieczeń casco pojazdów lądowych w składce przypisanej brutto działu II wyniósł 22,2%, a obowiązkowych ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej wynikających z posiadania pojazdów mechanicznych – 36,2%.

Wartość **odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto z działalności bezpośredniej** w ubezpieczeniach na życie w porównaniu z I kwartałem ub. roku zmniejszyła się o 6,7% do 5,1 mld zł, a w pozostałych ubezpieczeniach osobowych i majątkowych wzrosła o 2,7% do 5,0 mld zł.

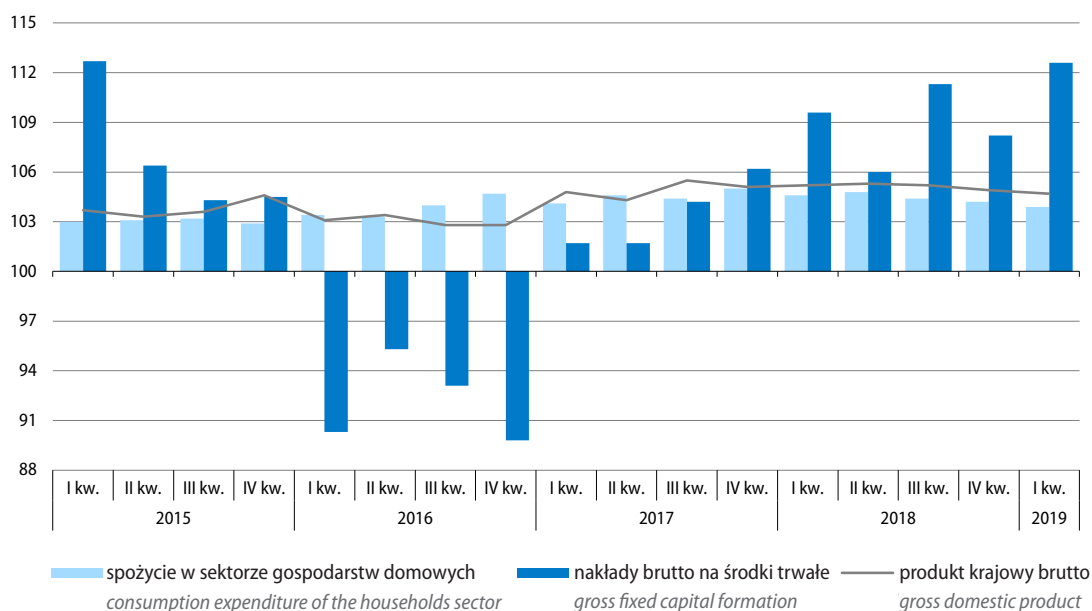
Produkt krajowy brutto

Gross domestic product

Według wstępnych danych w I kwartale br. **produkt krajowy brutto** (niewyrównany sezonowo) był realnie wyższy niż przed rokiem o 4,7% (wobec wzrostu o 4,9% w IV kwartale ub. roku). Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym PKB wzrósł w ujęciu realnym o 4,7% w skali roku i o 1,5% w porównaniu z poprzednim kwartałem.

Wykres 28. PKB, spożycie w sektorze gospodarstw domowych i nakłady brutto na środki trwałe analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 28. Gross domestic product, consumption expenditure of the households sector and gross fixed capital formation corresponding period of previous year=100

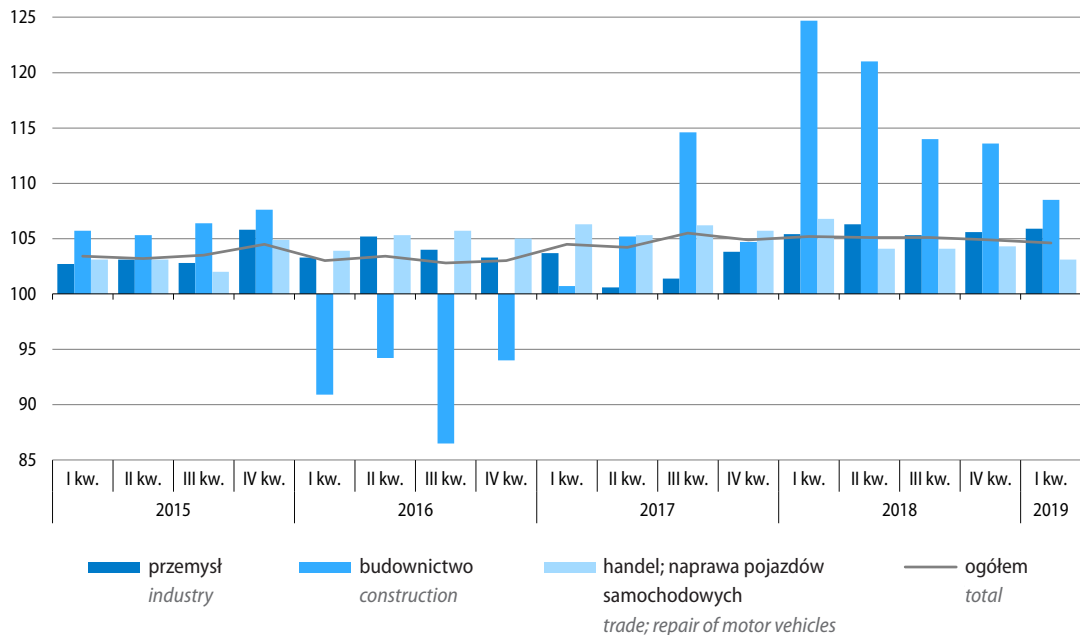

Głównym czynnikiem wzrostu gospodarczego w I kwartale br. pozostawał popyt krajowy; jego wpływ wyniósł 4,0 p.proc. (wobec 4,6 p.proc. w IV kwartale ub. roku). Oddziaływanie spożycia ogółem na wzrost PKB było pozytywne i wyniosło 3,5 p.proc. (w poprzednim kwartale – 3,0 p.proc.), z tego 2,4 p.proc. stanowił wpływ spożycia w sektorze gospodarstw domowych, a 1,1 p.proc. – spożycia publicznego. Notowano dodatni wpływ akumulacji brutto (0,5 p.proc. wobec 1,6 p.proc. w IV kwartale ub. roku), wynikający z pozytywnego oddziaływania popytu inwestycyjnego, przy ujemnym wpływie przyrostu rzeczowych środków obrotowych. Dodatkowo oddziaływał popyt zagraniczny (0,7 p.proc. wobec 0,3 p.proc. w poprzednim okresie).

Popyt krajowy w I kwartale br. był o 4,2% wyższy niż przed rokiem (wobec wzrostu o 4,8% w poprzednim kwartale). Spożycie ogółem zwiększyło się o 4,4% (w tym spożycie w sektorze gospodarstw domowych o 3,9%, a spożycie publiczne – o 6,4%). Akumulacja brutto była o 3,2% wyższa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 6,1% w IV kwartale ub. roku), w tym nakłady brutto na środki trwałe zwiększyły się o 12,6%. **Stopa inwestycji** wyniosła 13,3% (wobec 12,3% w I kwartale ub. roku oraz 24,9% w IV kwartale ub. roku).

Wykres 29. Wartość dodana brutto
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 29. Gross value added
 corresponding period of previous year=100

Eksport wzrósł w skali roku o 5,9%, a **import** zwiększył się o 5,0% (w IV kwartale ub. roku notowano wzrost eksportu o 7,9%, a importu o 7,8%).

Wartość dodana brutto w gospodarce narodowej w I kwartale br. była o 4,6% wyższa niż przed rokiem. W przemyśle zwiększyła się o 5,9%, a w budownictwie o 8,5%. W handlu, naprawie pojazdów samochodowych wartość dodana brutto wzrosła w skali roku o 3,1%, a w transporcie i gospodarce magazynowej – o 10,4%. Wzrost notowano także w działalności finansowej i ubezpieczeniowej (o 14,4%), administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych, edukacji, opiece zdrowotnej i pomocy społecznej łącznie (o 3,2%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; administrowaniu i działalności wspierającej (o 2,8%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 2,1%) oraz w obsłudze rynku nieruchomości (o 2,0%). Niższa niż przed rokiem była natomiast wartość dodana brutto w informacji i komunikacji (o 2,5%).

Tablice
Tables

Tablica 25. Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju
Table 25. Selected indicators regarding the socio-economic situation of the country

Wyszczególnienie a – 2018 b – 2019		I	II	III	IV	V	VI
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ¹ w tys. osób	a	6187	6197	6205	6212	6210	6222
	b	6368	6378	6394	6392	6380	
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu) w tys. osób	a	1134	1127	1092	1043	1002	968
	b	1023	1017	985	938	906	
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %	a	6,8	6,8	6,6	6,3	6,1	5,8
	b	6,1	6,1	5,9	5,6	5,4	
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ :							
w złotych							
	a	4588,58	4599,72	4886,56	4840,44	4696,59	4848,16
	b	4931,80	4949,42	5164,53	5186,12	5057,82	
poprzedni miesiąc=100	a	92,3	100,2	106,2	99,1	97,0	103,2
	b	93,5	100,4	104,3	100,4	97,5	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	107,3	106,8	106,7	107,8	107,0	107,5
	b	107,5	107,6	105,7	107,1	107,7	
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ – analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100							
	a	105,5	105,5	105,4	106,2	105,3	105,5
	b	106,6	106,2	103,9	104,8	105,3	
Przeciętna miesięczna emerytura i renta realna brutto:							
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	100,5	100,9	103,0	102,6	102,5	102,5
	b	103,3	103,0	102,6	102,3	102,9	
rolników indywidualnych							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	100,0	100,0	100,7	100,5	100,3	100,2
	b	101,5	101,2	103,9	103,9	103,3	
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych:							
poprzedni miesiąc=100							
	a	100,3	99,8	99,9	100,5	100,2	100,1
	b	99,8	100,4	100,3	101,1	100,2	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	101,9	101,4	101,3	101,6	101,7	102,0
	b	100,7	101,2	101,7	102,2	102,4	
grudzień poprzedniego roku=100	a	100,3	100,1	100,0	100,5	100,6	100,7
	b	99,8	100,2	100,5	101,6	101,9	
Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu:							
poprzedni miesiąc=100							
	a	100,1	99,8	100,6	100,3	101,3	100,3
	b	100,2	100,5	100,1	100,4	100,2	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	100,2	99,9	100,5	101,0	103,0	103,7
	b	102,2	102,9	102,5	102,6	101,4	
Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej:							
poprzedni miesiąc=100							
	a	100,1	100,1	100,3	100,3	100,3	100,4
	b	100,2	100,1	100,3	100,4	100,3	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	101,5	101,7	101,9	102,1	102,4	102,8
	b	103,6	103,7	103,7	103,8	103,7	

1 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

1 Data concern economic entities employing more than 9 persons.

VII	VIII	IX	X	XI	XII	Specification a – 2018 b – 2019	
6231	6229	6225	6227	6232	6233	a	Average paid employment in the enterprise sector ¹ in thous. persons
						b	
962	959	947	937	951	969	a	Registered unemployed persons (end of period) in thous. persons
						b	
5,8	5,8	5,7	5,7	5,7	5,8	a	Unemployment rate (end of period) in %
						b	
							Average monthly nominal gross wage and salary in the enterprise sector ¹ :
4825,02	4798,27	4771,86	4921,39	4966,61	5274,95	a	in zloty
						b	
99,5	99,4	99,4	103,1	100,9	106,2	a	previous month=100
						b	
107,2	106,8	106,7	107,6	107,7	106,1	a	corresponding month of previous year=100
						b	
105,1	104,6	104,7	105,7	106,3	104,9	a	Average monthly real gross wage and salary in the enterprise sector ¹ – corresponding month of previous year=100
						b	
							Average monthly real gross retirement pay and pension: from non-agricultural social security system
102,4	102,7	102,7	101,9	101,2	102,8	a	corresponding month of previous year=100
						b	
							of farmers
100,5	100,2	100,9	100,7	100,7	101,0	a	corresponding month of previous year=100
						b	
							Price indices of consumer goods and services:
99,8	100,0	100,2	100,4	100,0	100,0	a	previous month=100
						b	
102,0	102,0	101,9	101,8	101,3	101,1	a	corresponding month of previous year=100
						b	
100,6	100,5	100,7	101,1	101,1	101,1	a	December of previous year=100
						b	
							Price indices of sold production of industry:
100,1	100,0	100,5	100,5	99,6	99,0	a	previous month=100
						b	
103,4	103,0	103,0	103,2	102,8	102,1	a	corresponding month of previous year=100
						b	
							Price indices of construction and assembly production:
100,3	100,3	100,4	100,4	100,4	100,4	a	previous month=100
						b	
103,1	103,2	103,3	103,3	103,4	103,7	a	corresponding month of previous year=100
						b	

Tablica 25. Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju (dok.)

Table 25. Selected indicators regarding the socio-economic situation of the country (cont.)

Wyszczególnienie a – 2018 b – 2019		I	II	III	IV	V	VI
Produkcja sprzedana przemysłu ¹ (ceny stałe ²):							
poprzedni miesiąc=100	a	104,1	97,7	111,2	93,2	101,4	104,2
	b	107,3	98,5	109,9	96,4	100,0	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	108,7	107,3	101,6	109,3	105,2	106,7
	b	106,0	106,9	105,6	109,2	107,7	
Produkcja budowlano-montażowa ¹ (ceny stałe ²):							
poprzedni miesiąc=100	a	42,2	103,3	132,1	101,0	112,9	120,6
	b	38,8	115,1	127,2	107,1	105,3	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	134,7	131,3	116,1	119,7	120,7	124,7
	b	103,2	115,1	110,8	117,4	109,6	
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	a	15005	29926	44634	58495	70467	82786
	b	17324	32380	47425	63965	79333	
Sprzedaż detaliczna towarów ¹ (ceny stałe ³):							
poprzedni miesiąc=100	a	79,5	97,2	117,9	94,1	102,2	103,5
	b	81,2	96,8	113,5	103,5	96,5	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	107,7	107,7	108,8	104,0	106,1	108,2
	b	106,1	105,6	101,8	111,9	105,6	
Wynik budżetu państwa – od początku roku (w mln zł)	a	8562,2	4460,8	3127,6	9325,2	9585,3	9535,5
	b	6587,4	-792,9	-4489,8	-75,1	-2157,7	
Średnie kursy walut w zł – NBP:							
100 dolarów amerykańskich	a	341,41	337,01	341,58	341,88	361,83	368,76
	b	376,17	380,23	380,52	381,45	383,93	
100 euro	a	416,36	416,83	421,01	419,48	428,20	430,54
	b	429,54	431,57	429,96	428,74	429,65	
100 franków szwajcarskich	a	355,11	361,15	360,62	353,05	362,83	372,70
	b	380,33	379,75	380,19	378,60	379,78	
Handel zagraniczny ⁴ w mln zł:							
eksport	a	74205,4	71649,4	80600,4	76140,5	77784,4	81595,7
	b	80659,5	80277,0	82699,9	81352,0	.	
import	a	76294,5	73859,1	82094,6	76267,2	77705,6	83158,1
	b	80213,3	82026,5	82247,2	81211,6	.	
saldo	a	-2089,1	-2209,7	-1494,2	-126,7	78,8	-1562,4
	b	446,2	-1749,5	452,7	140,4	.	

1 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. 2 Średnie ceny bieżące z 2015 r. 3 Ceny bieżące z okresu poprzedzającego
 1 Data concern economic entities employing more than 9 persons. 2 The average current prices from 2015. 3 The current prices from the period preceding

VII	VIII	IX	X	XI	XII	Specification a – 2018 b – 2019	
							<i>Sold production of industry¹ (constant prices²):</i>
94,6	100,8	103,3	109,9	96,3	88,5	a	<i>previous month=100</i>
						b	
110,3	105,0	102,7	107,4	104,6	102,9	a	<i>corresponding month of previous year=100</i>
						b	
							<i>Construction and assembly production¹ (constant prices²):</i>
98,5	101,6	107,5	107,9	100,3	121,8	a	<i>previous month=100</i>
						b	
118,7	120,1	116,5	122,5	117,0	112,3	a	<i>corresponding month of previous year=100</i>
						b	
99423	115838	129752	148623	165093	185063	a	<i>Dwellings completed (from the beginning of year)</i>
						b	
							<i>Retail sales of goods¹ (constant prices³):</i>
100,2	101,2	96,1	106,6	97,2	113,2	a	<i>previous month=100</i>
						b	
107,1	106,7	103,6	107,8	106,9	103,9	a	<i>corresponding month of previous year=100</i>
						b	
-858,7	1052,2	3183,7	6476,3	11060,1	-10406,2	a	<i>State budget balance – from the beginning of year (in mln zł)</i>
						b	
							<i>Average exchange rates in zł – National Bank of Poland:</i>
370,95	371,75	368,37	374,95	378,66	376,91	a	<i>100 USD</i>
						b	
433,01	428,73	429,92	430,60	430,29	429,05	a	<i>100 EUR</i>
						b	
372,63	375,66	380,86	377,23	378,08	379,75	a	<i>100 CHF</i>
						b	
							<i>Foreign trade⁴ in mln zł:</i>
77697,5	75630,2	80374,9	90141,2	87885,8	66661,2	a	<i>exports</i>
						b	
79052,3	78757,3	80699,6	92561,0	88052,8	73317,7	a	<i>imports</i>
						b	
-1354,8	-3127,1	-324,7	-2419,8	-167,0	-6656,5	a	<i>balance</i>
						b	

poprzedzającego okres badany. 4 Od stycznia 2018 r. – dane wstępne.
the surveyed period. 4 Since January 2018 – preliminary data.

Tablica 26. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

Table 26. Main macroeconomic indicators

A. Unia Europejska

A. European Union

Wyszczególnienie Specification	PKB GDP			Handel zagraniczny Foreign trade				Zharmonizowana stopa bezrobocia ^a Harmonized unemployment rate ^a		
	2018	IV kw. 2018 r. ^d 4th quarter 2018 ^d	I kw. 2019 r. ^d 1st quarter 2019 ^d	eksport	import	saldo		IV 2018	2019	
				exports	imports	balance			III	IV
	zmiana w % w skali roku annual change in %				w mld EUR in bn EUR				w % in %	
UE-28	2,0	1,5	1,5	7,0	6,4	6,4
Strefa euro – 19	1,9	1,2	1,2	8,4	7,7	7,6
Austria	2,7	2,0	1,6	3,5	3,6	-1,5	-1,4	4,8	4,8	4,7
Belgia	1,4	1,2	1,2	-0,8	-0,2	3,2	3,9	6,3	5,7	5,7
Bułgaria	3,1	3,2	3,5	8,7	3,9	-0,7	-1,0	5,3	4,6	4,5
Chorwacja	2,6	2,5	3,9	8,4	6,8	-2,4	-2,3	8,7	7,4	7,3
Cypr	3,9	3,8	3,4	-27,3	0,5	-1,0	-0,7	8,4	7,2	6,9
Czechy	2,9	2,6	2,6	4,4	3,1	5,4	4,7	2,3	2,0	2,1
Dania	1,4	2,6	2,2	5,8	2,2	2,0	1,1	5,2	5,4	5,3
Estonia	3,9	4,2	4,6	8,3	3,9	-0,4	-0,5	5,2	4,1	.
Finlandia	2,3	2,2	1,2	6,1	-1,4	0,4	-0,8	7,7	6,8	6,8
Francja	1,7	1,2	1,2	5,1	3,8	-19,5	-20,4	9,1	8,7	8,7
Grecja	1,9	1,5	1,3	1,8	6,0	-6,0	-5,3	19,8	18,1	.
Hiszpania	2,6	2,3	2,4	1,2	3,5	-9,9	-8,0	15,6	14,0	13,8
Holandia	2,7	2,0	1,8	5,3	4,8	17,1	15,7	3,9	3,3	3,3
Irlandia	6,7	2,6	.	12,4	0,4	17,6	13,5	5,9	4,7	4,6
Litwa	3,5	3,7	3,8	8,4	5,0	-0,5	-0,7	6,1	6,0	5,8
Luksemburg	2,6	1,7	.	28,0	18,3	-1,6	-1,6	5,5	5,5	5,5
Łotwa	4,8	5,3	3,2	5,8	5,3	-0,6	-0,5	7,7	6,4	6,4
Malta	6,7	7,6	4,8	-6,3	57,7	-1,3	-0,6	4,0	3,5	3,5
Niemcy	1,4	0,6	0,7	2,4	4,9	56,1	61,3	3,4	3,2	3,2
Polska	5,1	4,6	4,7	4,5	2,3	-0,2	-1,4	3,7	3,8	3,7
Portugalia	2,1	1,7	1,8	4,8	12,6	-5,1	-3,5	7,1	6,5	6,7
Rumunia	4,1	4,0	5,1	3,3	7,4	-3,7	-2,8	4,4	3,9	4,0
Słowacja	4,1	3,9 ^a	3,8 ^a	8,2	7,2	0,4	0,2	6,8	5,7	5,7
Słowenia	4,5	3,5	3,7	7,4	7,6	0,5	0,5	5,4	4,4	4,4
Szwecja	2,4	2,4	2,0	5,9	0,3	1,5	-0,4	6,5	6,7	5,9
Węgry	4,9	5,0	5,2	7,3	7,1	1,6	1,5	3,7	3,4	.
Wielka Brytania	1,4	1,4	1,8	5,4	11,9	-52,6	-41,2	4,0	3,7	.
Włochy	0,9	0,0	-0,1	2,0	1,6	8,1	7,5	10,9	10,2	10,2

a Dane wyrównane sezonowo. b Dane wyrównane dniami roboczymi. c Obejmuje sekcje: górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe oraz f I kw. 2019 r.

a Data seasonally adjusted. b Data adjusted by working days. c Include sections: mining and quarrying; manufacturing and electricity, gas, steam and air

Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych <i>Harmonized Index of Consumer Prices</i>			Produkcja przemysłowa ^{bc} <i>Industrial production^{bc}</i>			Produkcja w budownictwie ^b <i>Production in construction^b</i>			Wyszczególnienie <i>Specification</i>
V 2018	2019		IV 2018	2019		IV 2018	2019		
	IV	V		III	IV		III	IV	
zmiana w % w skali roku <i>annual change in %</i>									
2,0	1,9	1,6	1,9	0,4	-0,1	0,6	6,2	4,5	EU-28
2,0	1,7	1,2	1,6	-0,7	-0,4	0,3	5,8	3,9	Euro area – 19
2,1	1,7	1,7	3,8	3,6	.	5,7	10,3	.	<i>Austria</i>
2,3	2,0	1,7	1,8	0,9	.	-4,3	-3,9	10,3	<i>Belgium</i>
2,3	3,1	2,9	-0,7	2,8	2,4	2,4	7,9	5,9	<i>Bulgaria</i>
1,8	0,8	1,0	-1,3	3,0	3,0	3,7	11,3	8,6	<i>Croatia</i>
1,0	1,2	0,2	7,8	5,4	.	15,5 ^e	.	.	<i>Cyprus</i>
2,0	2,4	2,6	-0,1	0,2	3,3	5,1	11,9	8,9	<i>Czech Republic</i>
1,0	0,9	0,7	1,3	4,3	.	-5,7	13,7	.	<i>Denmark</i>
3,1	3,2	3,1	3,8	2,3	-0,4	21,0 ^e	2,0 ^f	.	<i>Estonia</i>
1,0	1,5	1,3	1,1	-1,0	6,5	-4,2	5,9	8,2	<i>Finland</i>
2,3	1,5	1,1	1,3	-0,8	1,0	0,2	5,4	-0,8	<i>France</i>
0,8	1,1	0,6	2,1	-2,9	-0,7	-0,6 ^e	-18,5 ^f	.	<i>Greece</i>
2,1	1,6	0,9	2,1	-3,5	1,4	-3,2	-5,3	1,5	<i>Spain</i>
1,9	3,0	2,3	1,5	-2,2	-2,7	11,8	9,9	2,4	<i>Netherlands</i>
0,7	1,7	1,0	-4,9	22,4	6,9	8,1 ^e	.	.	<i>Ireland</i>
2,9	2,7	2,5	3,3	5,8	13,8	15,0 ^e	18,6 ^f	.	<i>Lithuania</i>
2,1	2,2	2,2	-3,9	-2,7	0,3	3,5	2,1	.	<i>Luxembourg</i>
2,4	3,3	3,5	1,1	1,5	-2,4	35,9 ^e	7,4 ^f	.	<i>Latvia</i>
1,7	1,7	1,7	-3,0	-3,3	-2,1	11,3 ^e	14,7 ^f	.	<i>Malta</i>
2,5	2,1	1,3	2,0	-2,3	-3,4	-2,7	9,1	7,6	<i>Germany</i>
1,2	2,1	2,2	6,8	8,0	6,6	17,0	13,4	14,9	Poland
1,4	0,9	0,3	4,7	-7,5	-1,8	3,8	4,3	3,5	<i>Portugal</i>
4,6	4,4	4,4	6,5	1,5	-0,4	-0,4	22,8	31,2	<i>Romania</i>
2,7	2,4	2,7	4,6	7,7	6,4	5,7	-1,9	-3,9	<i>Slovakia</i>
2,2	1,8	1,6	7,4	3,5	5,7	12,7	29,1	6,0	<i>Slovenia</i>
2,0	2,1	2,1	1,2	-0,2	3,2	-8,3	14,4	13,5	<i>Sweden</i>
2,9	3,9	4,0	2,8	7,9	6,0	14,5	67,5	40,1	<i>Hungary</i>
2,4	2,1	.	2,9	2,2	-2,4	1,7	2,8	2,0	<i>United Kingdom</i>
1,0	1,1	0,9	1,8	-1,6	-1,5	1,3	8,6	2,7	<i>Italy</i>

wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę. d Dane wyrównane sezonowo oraz dniami roboczymi. e I kw. 2018 r.

conditioning supply. d Data seasonally adjusted and adjusted by working days. e 1st quarter 2018. f 1st quarter 2019.

Tablica 26. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne (dok.)

Table 26. Main macroeconomic indicators (cont.)

B. OECD i wybrane kraje świata
 B. OECD and selected countries of the world

Wyszczególnienie Specification	PKB ^{ab} GDP ^{ab}			Handel zagraniczny Foreign trade				Zharmonizowana stopa bezrobocia ^a Harmonized unemployment rate ^a		
	2018	IV kw. 2018 r. 4th quarter 2018	I kw. 2019 r. 1st quarter 2019	eksport exports	import imports	saldo balance		IV 2018	2019	
						I-III 2019	I-III 2018		III	IV
	zmiana w % w skali roku annual change in %					w mld USD in bn USD		w % in %		
OECD	2,3	1,8	1,8	-2,3	-2,4	-167,9	-174,9	5,3	5,3	5,2
w tym:										
Australia	2,7	2,4	1,8	3,8	-5,0	10,7	5,4	5,5	5,1	5,2
Chile	4,0	3,3	1,9	-4,2	1,5	1,1	2,2	6,7	6,9	.
Islandia	4,6	3,6	3,8	6,7	-12,4	-0,1	-0,5	3,0	3,0	.
Izrael	3,3	2,8	3,1	-0,7	1,4	-5,4	-5,0	4,1	3,9	3,8
Japonia	0,8	0,3	0,9	-5,0	-2,6	-5,1	-0,6	2,5	2,5	2,4
Kanada	1,9	1,6	1,3	-2,1	-0,2	-6,8	-4,7	5,9	5,8	5,7
Korea Południowa	2,7	3,0	1,6	-8,1	-6,3	13,3	17,1	3,8	3,8	4,1
Meksyk	2,0	1,6	0,1	3,1	2,1	-1,0	-2,1	3,4	3,5	3,5
Norwegia	1,4	2,0	1,4	-4,3	-1,9	6,5	7,3	3,8	3,5	.
Nowa Zelandia	2,8	2,3	.	2,9	-0,4	-0,7	-1,1	4,4 ^c	4,2 ^d	.
Stany Zjednoczone	2,9	3,0	3,2	2,1	0,7	-213,6	-218,0	3,9	3,8	3,6
Szwajcaria	2,5	1,7	1,4	-0,3	-3,0	9,0	7,6	4,9 ^c	4,7 ^d	.
Turcja	2,6	-3,0	-2,8	4,1	-19,3	-8,2	-22,4	10,3	.	.
Białoruś	3,0	1,4	1,1	-3,1	-2,9	-1,0	-1,1	0,5	.	.
Brazylia	1,1	1,1	0,4	-3,6	0,1	15,6	17,8	.	.	.
Chiny	6,6	6,4	6,4	-1,2	-3,4	126,6	116,6	.	.	.
Indie	7,4	6,6	6,0	6,0	-0,4	-40,3	-45,4	.	.	.
Południowa Afryka	0,8	0,2	0,0	-6,3	-10,7	0,7	-0,4	26,4 ^c	27,2 ^d	.
Rosja	2,3	2,8	.	1,1	-2,7	45,1	42,2	4,8 ^c	4,6 ^d	.
Ukraina ^e	3,3	3,5	2,5	7,4	7,9	-1,5	-1,2	.	.	.

a Dane wyrównane sezonowo. b Dane na podstawie SNA 2008. c I kw. 2018 r. d I kw. 2019 r. e Dane nie obejmują czasowo okupowanego terytorium

 U w a g a. Przeliczeń danych dotyczących handlu zagranicznego w oparciu o dane zawarte w bazie Eurostatu i OECD dokonano w Departamencie
 Ź r ó d ł o: EUROSTAT, OECD, BELSTAT, UKRSTAT, GUS – dane pobrano w dn. 21.06.2019 r.

a Data seasonally adjusted. b On the basis of SNA 2008. c 1st quarter 2018. d 1st quarter 2019. e Excluding the temporarily occupied territory

 N o t e. Data concerning foreign trade were computed on the basis of data extracted from the Eurostat and OECD databases in the Statistical Products Department
 S o u r c e: EUROSTAT, OECD, BELSTAT, UKRSTAT, Statistics Poland — data were downloaded on 21.06.2019.

Wskaźnik cen konsumpcyjnych (CPI) <i>Consumer Price Index (CPI)</i>			Produkcja przemysłowa ^a <i>Industrial production^a</i>			Produkcja w budownictwie ^a <i>Production in construction^a</i>			Wyszczególnienie <i>Specification</i>
V 2018	2019		IV 2018	2019		IV 2018	2019		
	IV	V		III	IV		III	IV	
zmiana w % w skali roku <i>annual change in %</i>									
2,6	2,5	.	2,7	0,2	.	6,2	1,7	.	OECD
									<i>of which:</i>
1,9 ^c	1,3 ^d	.	4,6 ^c	1,0 ^d	.	4,4 ^c	-4,3 ^d	.	<i>Australia</i>
2,0	2,4	2,8	4,9	0,0	.	41,9	-22,0	.	<i>Chile</i>
2,0	3,3	3,6	<i>Iceland</i>
0,5	1,3	1,5	0,0	2,1	.	-5,7 ^c	.	.	<i>Israel</i>
0,7	0,9	.	0,5	-2,7	-1,3	-1,4	-0,8	.	<i>Japan</i>
2,2	2,0	2,4	4,2	0,4	.	3,4	-5,0	.	<i>Canada</i>
1,5	0,6	0,7	2,5	-1,0	-1,8	-1,1	.	.	<i>South Korea</i>
4,5	4,4	4,3	.	.	.	3,8	-5,4	-1,5	<i>Mexico</i>
2,3	2,9	2,5	-1,5	-6,3	-4,3	2,7 ^c	2,7 ^c	.	<i>Norway</i>
1,1 ^c	1,5 ^d	.	1,3 ^c	.	.	3,5 ^c	.	.	<i>New Zealand</i>
2,8	2,0	1,8	3,8	2,3	0,9	8,0	-0,8	.	<i>United States</i>
1,0	0,7	0,6	.	.	.	0,5 ^c	1,4 ^d	.	<i>Switzerland</i>
12,1	19,5	18,7	5,1	-2,3	-4,0	.	.	.	<i>Turkey</i>
4,4	5,5	6,2	<i>Belarus</i>
2,9	4,9	4,7	4,9	-3,1	-3,4	4,0	.	.	<i>Brazil</i>
1,8	2,5	2,7	<i>China</i>
4,0	8,3	.	4,2	<i>India</i>
4,3	4,4	4,4	.	.	.	-2,9	53,4	.	<i>South Africa</i>
2,4	5,2	5,1	3,1	<i>Russia</i>
11,7	8,8	9,6	3,6	2,1	5,2	2,7	28,9	30,2	<i>Ukraine^e</i>

Autonomicznej Republiki Krymu i miasta Sewastopol.

Opracowań Statystycznych GUS.

of the Autonomous Republic of Crimea and the city of Sevastopol.

of Statistics Poland.